

Vol I
No. 3

23rd March, 1977
(Wednesday)
2 Chaitra, 1899 S E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions	.. 103
Written Answers to Questions (Starred)	.. 126
Matter under Rule 329	
re Damage to Crops due to power failure in Devarakonda Taluk	- 127
re Supply of Bulldozers for clearing sandcost areas in Nellore District.	- 129
Papers laid on the Table	
1 Notification issued with G O. Ms No 1001, Rev., dated 4-9-76, amending the A P General Sales Tax Rules.	.. 130
2 Notification issued with G O Ms No 1112, Rev, dated 8-10-1976, amending the A'P Entertainment Tax Rules	.. 130
3 Amendment to Rule 2 (I) of the A P Co-operative Societies Rules, 1964.	.. 130
4. Notification with which certain rules or amendment to Rules have been made as required under A P Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959	- 130
5 G O Ms No 658/P R (Sam I) Dept, dated 9-7-1976	.. 131
Presentation of the Reports of the Committees	
1 Report of the Committee on Public Accounts	.. 131
2. Report of the Committee on Estimates	131

[Contd. on 3rd Cover.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Third day of the Ninth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 23rd March, 1977.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Further Relief to the Pensioners

16—

*8929 Q—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) —Will the Minister for Finance be pleased to state

(a) whether the Government propose to sanction a further relief to the State Government pensioners irrespective of the retirement date or death,

(b) if so, the details of the said proposal, and

(c) the date from which the scheme would be implemented?

The Minister for Finance (Sri P. Ranga Reddy) —(a) No, Sir. Orders have been issued recently in G.O. Ms No 419, Finance and Planning (Finance Wing-Pension 1) Department, dated 24-9-1976, sanctioning further relief of 10% of pension subject to a minimum of Rs. 10 and a maximum of Rs. 50 per mensem. in addition to the existing relief or minimum pension they are getting, to all State Government pensioners irrespective of the date of retirement or death whose pension does not exceed Rs. 900 per mensem. The aforesaid orders shall take effect from 1-10-1976.

(b) Does not arise

(c) Does not arise

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member

శ్రీ డి వెంకటేశం (కుప్పం) — అధ్యక్ష, పంచనుదారులకు ప్రతినెల కొంత డబ్బు ఇస్తున్నారు ఇప్పుడు ధరలు పెరిగిపోవడంవల్ల అది చాలదం లేదు. అందుచేత లంప్సం గ్రాంటుగా కొంత ఇస్తే అతను ఉపాధికొరకు ఏదైనా వృత్తి చేసుకొనడానికి వీలు అవుతుంది. కాబట్టి అటువంటి ప్రపోజిచ్చు ఏమైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి — అటువంటి ప్రపోజిచ్చు ఏమీ లేవు, లంప్సంగా ఇస్తే దానితో ఏదైనా ఉపాధికోసం చేస్తే లాభం రావచ్చు నష్టం రావచ్చు ఒకవేళ నష్టం వస్తే అతని జీవితం దుర్లభమవుతుంది

శ్రీ డి వెంకటేశం — లంప్సంగా ఇస్తే దానిని దుర్వినియోగం చేస్తారేమో ననే అభిప్రాయాన్ని మంత్రిగారు వ్యక్తపరుస్తున్నారు రిటైర్ అయిన తరువాత 100, 150 రు లు ఇస్తే అది వారికి చాలదు అందుచేత తనీసం 5, 10 సంవత్సరాలది అయినా లంప్సంగా ఇస్తే వారు ఉపాధి చేసుకోడానికి వీలు అవుతుంది. వారు చదువుకున్నటువంటివారు కనుక దుర్వినియోగం చేయరు

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి — దుర్వినియోగం అని కాదు రిటైర్ అయిన తరువాత కొంత పెనను వస్తుంది. అతనికి కుటుంబ సభ్యులు ఉంటారు వారి సంపాదన ఉంటుంది. అతనికి అదనంగా ఈ పెనను వస్తుంది పెనను అంటే అతని జీవిత వర్యంతమూ ఇచ్చేటటువంటిది లంప్సంగా ఇచ్చే ప్రతిపాదన ఏమీ లేదు

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం (గుంటూరు II) — ఇప్పుడు పని చేసేవారికి డి ఎ. మొదలైనవి ఎక్కువ వస్తుండడంవల్ల వారికి పెనను ఎక్కువ వస్తుంది రిటైర్ అయిన వారికి డి.ఎ మొదలైనవి తక్కువ ఉండడంవల్ల వారికి పెనను చాలా తక్కువ వస్తున్నది. 10, 15 రు లు వస్తున్నది. అందుచేత ఇన్ట్రెస్టివ్ అవ్ డి పెన్షన్ మినిమం ఏమైనా చేస్తారా?

Mr Speaker — From time to to time, Government has been considering and consistent with their means they are making some provision

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం — ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఇస్తున్నటువంటి కొద్దిపాటి పెనను చాలదం లేదని, ఎక్కువ చేయమని పెననర్లు ప్రభుత్వానికి మెమో రాశారు ఇచ్చారు. దానిని కన్సిడర్ చేస్తున్నాము అంటున్నారు మినిమంగా ఏమైనా పే చేస్తారా?

Sri P Ranga Reddy — "Pension inclusive of temporary increase if any admissible under the orders in force before the above relief and temporary increase were sanctioned plus the aforesaid ad hoc release and temporary release is fixed at Rs 45 per month as the minimum pension where it is less than Rs 45 This comes with effect from 1-1-1975."

Therefore minimum pension taking all into consideration if it is less than Rs 45 it is brought to Rs 45,

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుకొండ) — అధ్యక్ష, మినిము 45 రులు అన్నారు ఇది తెచ్చుకొనడానికి ప్రతి నెలా చాలామంది బస్లమీద రైళ్ళ మీద వెళ్లి అక్కడ కొంత లంచము ఇచ్చుకుని తెచ్చుకోవలసి వస్తున్నది అవన్నీ పోతే ఇక వారికి 30, 33 రులు చేతికి వస్తున్నది అందుచేత మనియార్డరు ద్వారా పంపించడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి — పెన్షనర్లకు సౌలభ్యంగా అందేట్లు చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. ఈ మధ్య గవర్నమెంట్ అప్ ఇండియా పట్టణాలలో బ్యాంకు ద్వారా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేసారు అలాగే ఇప్పుడు మేము కూడా ఒక ఆలోచన చేస్తున్నాము బ్యాంకు ఉన్నచోట బ్యాంకులలో, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పోస్టు ఆఫీసులలో పేవింగు అక్కోంట్ ఓపెన్ చేసుకుంటే వారి పెన్షను అక్కడ క్రెడిట్ చేయడం జరుగుతుంది, తరువాత దానిని డ్రా చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఆ పద్ధతి అమలులో పెట్టుటకు ఇప్పుడు ఆలోచన చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం ఎలప్ప (మదకళిరి) — కమ్యూటీషన్ ఆఫ్ పెన్షన్స్ రెస్ట్రోర్ చేపే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉందా? After the expiry of the period for which the doctor would have recommended

Sri P Ranga Reddy.—I want separate question I cannot understand it

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి (యెల్లారెడ్డి) — ఈనాడు దినదినం ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి వారికి ఇచ్చేటటువంటి 45 రులు పోస్టు ఆఫీసుద్వారానో, బ్యాంకుల ద్వారానో అందజేస్తాము అంటున్నారు అది ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఏమీ చాలదు కనుక మినిముం 80 రులు చేస్తే బాగుంటుంది అలాగ చేస్తారా?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి — ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా అది చేయడం కష్టంగా కనిపిస్తున్నది

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి — అనంతపురం జిల్లాలోని మునిసిపాలిటీలో 4, 5 సంవత్సరాల క్రిందట రిటైర్ అయిన టీచర్లకు ఇంతవరకు పెన్షన్లు రాలేదు ఇంకా పెండింగులోనే ఉన్నాయి వారి పైల్పు ఇంకా పైసాన్ని రిపార్టుమెంటులోనే మూవ్ అవుతున్నాయి. కాబట్టి వాటిని వెంటనే డిస్పోజిట్ చేస్తారా?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి — ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు చాలా పోకర్లం కలిగింది. అటువంటి ఆలస్యం ఏమైనా ఉంటే గౌరవసభ్యులు దయచేసి వ్రాయండి. వాటికి కావలసిన చర్యలు తీసుకుంటాము పెండింగులో ఉన్నవాటిని డిస్పోజ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము

శ్రీ ఎమ్ నాగిరెడ్డి — గత 5, 6 సంవత్సరాల కాలంలో ధరల పెరుగుదలను బట్టి పేలో డి ఏను కూడా క్లబ్ చేసారు ఇప్పుడు ఒక టీచరు రిటైర్ అయితే 200 రూలు పెన్షను వస్తున్నది 7, 8 సంవత్సరాల క్రిందట రిటైర్ అయిన అదే టీచరి టీచరుకు 50 రూలు వస్తున్నాయి అందుచేత కేటగిరీలనుబట్టి ఎప్పుడు

రిటైర్ అయిన మినిమం ఇంత అవి ఇవ్వకపోతే వారు కష్టాలకు లోను అవుతారు. కాబట్టి దీనిని దృష్టితో పెట్టుకొని ఏమైనా చేస్తారా?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి — దానిని మినిమం చేసాము మన పరిస్థితులనుబట్టి అడ్ హాక్ జేసిన్మీద చేయడం జరిగింది మినిమం 10 రూలు మాగ్నిమం 50 రూలు పెట్టడం జరిగింది

Promotion of Upper Division Clerks as A C T Os in the Division of Deputy Commissioner of Commercial Taxes, Guntur

17—

*7738 (T) Q—Sri Nallapareddi Sreenivasulu Reddy (Gudur).— Will the Minister for Finance be pleased to state

(a) whether it is a fact that G O Ms No 496, dated 8-8-1976 of General Administration (Services-D) Department, Government of Andhra Pradesh has not been implemented in the Division of Deputy Commissioner of Commercial Taxes, Guntur regarding the promotion of Upper Division Clerks as Assistant Commercial Tax Officers,

(b) if so, the reasons therefor, and

(c) whether the Government will direct the officers concerned to implement the said G O?

Sri P Ranga Reddy —(a) to (c) The orders issued in G O Ms. No 496 General Administration (Services-A) dated 8-8-1975 could not be followed by the Deputy Commissioner of Commercial Taxes, Guntur, while making temporary promotion of certain Upper Division Clerks as Asst Commercial Tax Officers due to non-availability of full particulars such as the casts/communities to which all the eligible candidates belonged. After obtaining the relevant particulars the Dy Commissioner, Guntur has promoted the eligible Scheduled Caste and Scheduled Tribe and Backward Class candidates, as Asst Commercial Tax Officers recasting the seniority list.

శ్రీ వల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — అద్యక్ష, 8-8-75 నాటి ఉత్తర్వు ఏనాటి నుంచి అమలు జరపబడింది? వివరాలు పేకరించడానికి అంతకాలం ఎందుకు వట్టింది?

8-40 a.m. శ్రీ పి రంగారెడ్డి — 9-8-75న జి ఓ ఇష్యూ అయింది దానికి సబ్సిక్వెంటుగా కొన్ని కేరిఫికేషన్స్ ఇస్తూ 30-11-75న జి ఓ ఇష్యూ చేయడం జరిగింది గుంటూరు పి.టి.ఐ ఆఫీసులోని అధికారి మాత్రమే కాని పేసల్ బోర్డు అన్ రెవెన్యూ అప్రూవ్ చేసి పంపించాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల ఈయన 2-1-75నే ఆ క్వాలిఫైడ్ యు.డి.సి లిస్టు బోర్డుకు పంపించాడు. సబ్సిక్వెంటుగా ఉన్నటువంటి డివిజన్సులో మార్పులు కూడా జరిగాయి. కొన్ని డివిజన్సు క్రియేట్ అవడంతో గుంటూరులోను నెల్లూరులోను ఉన్న కొన్ని ఏరియాస్ అటు ఇటు.

మాద్యులు జరిగాయి అందువల్ల ఆయన సకాలంలో ఈ వివరాలు తెప్పించడానికి వీలు లేక పోయింది అలశ్కం అయింది వెంటనే ఎడిషనల్ పోస్టులు కూడా వచ్చాయి. ఎడ్ హాక్ జేసిన్ మీద ఆస్పాయింట్ చేసుకోవలసి వచ్చింది చేసుకొన్నారు ఆ వివరాలు అన్నీ పచ్చాక రికార్డు చేసి సక్రమంగా చేయడం జరిగింది

Qn No. 18 was not put See answer to Qn No 18 in written answers

STARTING OF A HERBARIUM

19—

*8671 Q —Sarasri Ch, Parasuramanaidu (Parvathipuram) and Challa Lakshmi Narayana (Srikakulam) —Will the Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether there was any proposal sponsored by the Ex-Minister Sri Muthyayaju to start a Herbarium by the Government ,

(b) if so, what is the stage of the proposal , and

(c) if valuable Herbs are to be found in the Srisailem to Tirupathi and Bhadrachalam to Bhadrachari forest areas, the efforts made by the Government for finding, and picking the herbs, and preparing Medicines ?

Minister for Medical and Health (Sri K. Rajamallu) —(a) No, Sir

(b) Does not arise

(c) Positive efforts could not be made due to lack of funds.

Sri Ch Parasuramanaidu —Very valuable herbs are mentioned in our Sastras for cure of very many diseases and they are left unrecognised Names of some of them are even not spelt out properly. So, will the Government establish a sort of a research into the availability of these drugs and establish a herbarium for the benefit of the public ?

Mr Speaker —when the funds are available, they said, they will do it

శ్రీ కె రాజమల్లు —అది తప్పకుండా చూస్తామండి

శ్రీ పి జనార్దన్ రెడ్డి (కమలాపూర్) —ఓషధుల గురించి చెట్ల గురించో ఏమైనా పర్యే జరిపారా?

శ్రీ కె రాజమల్లు:—గతంలో రెండుపార్లు జరిపారు 1959లో జరిపార్య. వాళ్ల కొన్ని పొద్దులు ఉన్నమాట నిజమే, కాని అక్కడ రిసర్చి ప్లేషన్ చేయడం కష్టమని, వీలు కాదని చెప్పారు. అయినా తరువాత ప్రభుత్వం కొత్త వైట్లు

తీసుకొని, ఎక్కడెక్కడ ఇవి ఉన్నాయో వాటి పరిశోధనచేసి ఏవిధంగా భవిష్యత్తులో
జూర చేయాలి అనేది ఆలోచనలో ఉంది

శ్రీ డి వెంకటేశం — అదృష్ట బోర్డు ఆఫ్ ఆయుర్వేద పెట్టారు. వాళ్ళ
మనసు ఏమిటి? దానిలో ఎంతమంది తరిగిపోయి అయినవాళ్ళు ఉన్నారు. ఈ ఓషధుల
గూఢింబి కనిపెట్టగలిగిన తరిగిపోయిన వారు ఉన్నారా?

శ్రీ కె రాజమల్లు — అవి అన్నీ రద్దు అయిపోయాయి గతంసారి చెప్పాను
కొత్త ఆక్టు ప్రవేశ పెట్టాలని ఆలస్యం అయిపోయింది క్రిందటి బడ్జెట్ సమావేశం
లోనే పెట్టాలన్నాము ఈ సారి సాధ్యం అయితే పెడతాము. గతంలో దానిలో
అనేక ఇబ్బందులు ఉండేవి అవకతవకలు జరగడంచేత రద్దుచేయడం జరిగింది

శ్రీ డి. వెంకటేశం — ఆ బోర్డులో ఎవరు పని చేస్తారు? దాని పనులు ఏమిటి?
కనీసం ఈ ఓషధులు తెలిసిన డాక్టర్లు అందులో ఉన్నారా? వారికి ట్రయినింగ్ ఏమైనా
ఇచ్చారా? ఇవ్వకపోతే ట్రయినింగ్ ఇచ్చే ప్రపోజిచ్చా ఉన్నాయా?

శ్రీ కె రాజమల్లు :— 1959లో సంగతి చెప్పాను అప్పుడు వాళ్ళు సర్వే
చేసారు. ఇప్పుడు లేదు. కొత్తగా బోర్డు రికన్ స్ట్రక్చర్ చేయబోతున్నాము

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం :— అదృష్ట, సర్వేలో ఓషధులు ఉన్నట్లు తెలిసింది.
విద్యార్థులు అసలు వాటిని ఐడెంటిఫై కూడా చేయలేకపోతున్నారు. కాలేజీలో జెప్పే
విద్య లేదు ఏ చెట్టు ఎక్కడ ఉంటుందో తెలియదు ఈ విద్యార్థులను అక్కడికి
తీసుకువెళ్ళి ఏచెట్టు ఎలా ఉంటుంది అని ఐడెంటిఫై చేసే పద్ధతి ఉన్నదా? లేకపోతే
ఇప్పుడు ప్రవేశపెడతారా?

శ్రీ కె రాజమల్లు :— అప్పుడు జరగలేదు కాబట్టి ఇప్పుడు జరపడానికి ఏర్పాటు
చేయబోతున్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— విశాఖ జిల్లా, శ్రీకాకుళం, తూర్పు గోదావరి
అడవులలో సర్వేయించినా అనేకుంటే ఓషధి చాలా హెచ్చుగా ఉంది అది ఇతర
ప్రాంతాలవాళ్ళు వచ్చి తీసుకుపోతున్నారు ఒక రిసర్చి పెర్ పెట్టి, ఆ ఓషధి ఇల్డ్
ప్రెసర్వేషన్ సెంటర్నుంచి కమక. ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి మన అడవులలో
ఉన్న మూలికలను సేకరించడంకోసం ఏ తేదీనుంచి ఆలోచిస్తున్నారు? ఎప్పటినుంచి
కప్పి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు?

శ్రీ కె. రాజమల్లు — ఎక్స్ పర్టుతో మాట్లాడడం జరిగింది కొంతమందిని
కమిటీలో వేసి ఎక్కడెక్కడ ఏ ఏ ప్రాంతాలలో మూలికలు ఉన్నాయో, వాటిని సాధించ
డానికి ఏమేమి చెయ్యాలి, హెర్బేరియం ఎక్కడ పెడితే బాగుంటుంది అనేవి పరిశీలించ
వ్వేముఖానికి వ్యక్తం చేశాము.

Supply of Medicines to the People at Midnights by the Police

20—

*8948 Q—Sri P V Ramana (Anakapalli).—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state.

(a) whether it is a fact that the Government have directed the Police to serve the people in supplying medicines at midnights in emergency cases where there is police control room, and

(b) if so, in how many towns it was introduced?

Sri K. Rajamallu —(a) No Sir

(b) Does not arise

Strikes and Lockouts in the Industries during Emergency

21—

*8634 Q —Smt J Eswari Bai and Sri B Ramasarma (Devakonda) —Will the Minister for Labour be pleased to state

(a) the number of strikes and lockouts in different industries or establishments in the State during the one year period of emergency i.e from 1975 to 1976, and

(b) the action taken by the concerned Labour Department in this regard, if any strikes and lockouts took place?

The Minister for Labour (Sri T. Anjiah) —(a) There were 27 strikes and 3 lock outs Sir

(b) The Conciliation Machinery of Labour Department intervened in cases of strikes and lockouts and as a result of the persistent efforts, normalcy has been restored in the Industrial Establishments.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఎమర్జెన్సీ ఉండగా సమ్మెలు చేయకూడదని సమ్మెలు చేసినవారిని జైళ్ళలో పెట్టడం, చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. యజమానులు ఎమర్జెన్సీ ఉండగానే ఎమర్జెన్సీ ప్రోవిజన్లు వై లేట్ చేసి ప్రొడక్షన్ డెబ్బకొట్టేలాకాట్ చేసారు ప్రత్యేకంగా రాజమండ్రి పేపర్ మిల్ యజమానులు ఆలా చేసారు మళ్ళా వాళ్ళమీద ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు? చర్య తీసుకొంటే ఎటువంటి చర్య తీసుకోన్నారు? లేక చర్య తీసుకోదానికి భయపడ్డారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య — అక్కడ నీళ్ళందరూ కలిసి సమ్మె చేసారు. వాళ్ళ డిమాండ్స్ మీద ఒక ఎగ్రిమెంటుకు రాలేక సమ్మె చేసారు. సమ్మె చేసిన కార్యకులం మీదకాని యజమానుల మీద కాని చర్య తీసుకోలేదు. ఆల్ రైట్ ఉమ్ హౌస్ ఎంటర్ రి-ఎగ్రిమెంట్ అండ్ డే నీక్ ఆర్గిక్రెషన్. వాళ్ళ డిమాండ్స్ ఆర్గిక్రెషన్ లో 8-50 a. m. ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎమ్. ఓకార్ (నర్సంపేట) — అద్యక్షా, ఎమర్జెన్సీ అధారంగా చేసుకొని రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో ఉన్న పౌరశ్రామిక అధిపతులు కార్యకులను జైళ్ళలో పంపించడం, డిస్మిస్ చేయడం, తమ ఆక్రమాలను ఎదిరించినవాళ్ళను ఎవర్నూ తూటా మిగల్చకుండా చేయడం వాస్తవమేనా? అటువంటిప్పుడు ఏ ఒక్క పార్టీకీ యజమాని అయిన మీసా క్రింద ఆర్డెస్ చేశారా? ఇంతవరకు మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రామ వారిగా ఎక్కడెక్కడ లాభాల్లు, రిటైరింగ్ మెంట్లు, సమ్మెలు జరిగాయి వివరాలు ఇస్తారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య — హెచ్ ఎమ్ టి లో కొంతమందిని అరెస్టు చేసినప్పుడు మేనేజిమెంటు వాళ్ళను డిస్మిస్ చేసారు వాళ్ళు రిలీజ్ అయిన తర్వాత నేను మేనేజిమెంటును అగ్గాను వాళ్ళు రియన్ స్టేటు చేసారు 1975-76లో వెంకటాచలం మిల్సులో 7 రోజులు సమ్మె జరిగింది. భజరంగ్ జూబ్ మిల్ లో 23 రోజులు సమ్మె జరిగింది. అపిజ జూబ్ మిల్ లో 17 రోజులు భజరంగ్ జూబ్ మిల్ లో 20 రోజులు, 2 రోజులు 3 రోజులు, 1 రోజు, 2 రోజులు, 5 రోజులు సమ్మె జరిగింది కృష్ణా జూబ్ మిల్ లో 5 రోజులు, చిట్టవలస జూబ్ మిల్ లో 3 రోజులు ప్రతాప్ ఇండస్ట్రీస్ లో 10 రోజులు, 9 రోజులు, 8 రోజులు భజరంగ్ బాలానగర్ లో 3 రోజులు, టి.ఎం. ఇంజనీరింగ్ ఇండస్ట్రీస్ గుంటూరులో 24 రోజులు, ఆంధ్ర ప్లెంట్ ఫిక్ కంపెనీ మచిలీపట్నంలో 11 రోజులు, వెంకటేశ్వర బస్ సర్వీసులో 4 రోజులు. ఈ విధంగా అన్నీ 75-76లో 27 సమ్మెలు ఉన్నాయి. లాకవుట్లు 3 ఉన్నాయి ఇప్పటి పొజిషన్ 2 లాకవుట్లు 3 సమ్మెలు ఉన్నాయి

8-50 a m

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ (నర్సంపేట).—అధ్యక్ష, నా ప్రశ్నకు ఒక దానికి సమాధానము లాగే నేను అడిగినదాల్లో తొలిగించ బడిన కార్మికుల సంఖ్య ఎంత? జైల్లో పెట్టబడిన కార్మికుల సంఖ్య ఎంత? వాళ్ళను తిరిగి పనిలోకి తీసుకొనేటటువంటి ఏర్పాట్లు ఏమైనా జరిగాయో? ఇప్పటి పొజిషన్ ఏమిటి? ఎవరినైనా మీసా క్రింద డి బి ఆర్ క్రింద డిస్మిస్ చేయడము జరిగిందా చెప్పలేదు

Sri T Anjaiah —Neither we have used against the workers nor the management during the emergency. There was some trouble in the IDPL HMT. Workers were arrested and afterwards they were released and reinstated. I do not know what the hon. Member exactly wants.

Sri M Omkar —My question is simple. During the emergency period how many workers have been detained under the MISA, and DIR, and how many workers have been released and whether they are restored or not. What is the exact position? The Minister has referred only to HMT. What about IDPL, ECIL, Railway workers and Tirupathi Transport Corporation?

Mr. Speaker —Information is not readily available with the Minister.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) —అధ్యక్ష, ఇండస్ట్రీయల్ డిస్ ట్రబ్స్ ఏక్టు ఎమెండు చేశారు ఎవరెస్సీ వచ్చిన తరువాత దానిలో లే ఆఫ్ లు, రిట్రైవ్ మెంట్ లు మాత్రమే ఇంక్లూడ్ చేసే లాకౌట్స్ ఎక్స్ క్లూడ్ చేయడమువల్ల రాజకీయంగా ఏమైనా లాకౌట్స్ ద్వారా కార్మికులను ఇబ్బంది పెట్టినటువంటి వర్కలు యజమానులు తీసుకుంటే ప్రభుత్వము ఏమీ చేయలేదు అనవచ్చు కలిగిందా?

శ్రీ టి. అంజయ్య —ఇప్పుడు ప్రస్తుతము వాళ్ళ కొంత మంది ప్రెజ్ యూనియన్ నాయకులు ఎగ్రిమెంటు అయిన తరువాత వాళ్ళలో కొంత మంది పెనరేట్ జనరల్ ఇంకాక యూనియన్ గా ఉండి వాళ్ళు ప్రెజ్ డెంటు గాను, జనరల్ పెక్రెటరీ గాను ఎన్నిక అయిన తరువాత మళ్ళీ డిమాండ్స్ పెడుతున్నారు.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ —నేను అడిగివది ఏమిటంటే ఇండస్ట్రియల్ డిస్ ప్యూట్స్ ఏవ్ను ఎమెండు చేశారు అందులో రే ఆవలు, రిటెయిన్మెంటు ఇంక్లూడ్ చేసి లాకౌట్స్ ఎక్స్క్లూడ్ చేయడము వల్ల మేనేజిమెంటు లాకౌట్స్ ద్వారా కార్మికంను ఇబ్బంది పెడితే ప్రభుత్వము ఏమి చేయలేని అసమర్థతలో ఉందా ?

Sri T. Anjiah — Under the Industrial Disputes Act there is no provision except with regard to lock-outs wherever there are lock-outs the Government can prohibit the lock-outs and their demands can be referred to the Industrial Tribunals కాని మేనేజ్మెంటు కొంత ఎడ మెంటుగా ఉన్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు కాని జిల్లా కలెక్టరుగాని జోక్యము చేసుకొని నెటిల్ చేయడము జరిగింది. Sometimes both the parties are adamant. మేనేజ్మెంటు గాని, ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకులు గాని ఎడమెంటుగా ఉన్నప్పుడు వారిని కొద్ది రోజులు రీటైన్మెంట్ చేసి ఎగ్రిమెంటుకు తీసుకు వచ్చాము

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి —ఇప్పుడు ఈ స్ట్రైకింగ్స్, లాకౌట్స్ ఇక్కడ ఇండస్ట్రియల్, సెంట్రల్ స్టాన్సర్డ్స్ ఫ్యాక్టరీలలో జరిగినప్పుడు మీసా క్రింద ఎంత మందిని మీరు అరెస్టు చేశారు ఎంత మంది ఇంకా ఇప్పుడు జైళ్ళలో ఉన్నారు, పిళ్ళందరిలో మరి ఎంతమందిని డిస్మిస్ చేశారు ? మళ్ళా వారిలో ఎంతమందిని తీసుకున్నారు ?

Sri T. Anjiah.—This pertains to Home Department I have no information

Smt. J. Eswari Bai.—He is the Labour Minister, he should know that any how we would put this question.

Mr. Speaker.—He says he has no information.

Smt. J. Eswari Bai.—When is he going to give?

Mr. Speaker.—You must put the question to the other Department

శ్రీ టి అంజయ్య —హెచ్ ఎమ్.టిలో కొందరిని అరెస్టు చేశారు వాళ్ళం ఓరిపి రీ ఇన్వేస్ట్ చేశారు ఇ.సి.ఐ యల్ లో కూడా అరెస్టు చేసినారు వీరిని కూడా మరల తీసుకున్నారు ఐ.డి.పి యల్ లో రిఇన్వేస్ట్ చేయడానికి కొంత కన్సిలియేషన్ నడుస్తోంది

శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్):—ఈ మూసివేతలో ఉన్న సిక్ మిల్స్ సంఖ్య కూడా చెప్పలేదు సిక్ మిల్స్ ఎన్ని మూతపడ్డాయి, ఎటిమీడ్ ప్రభుత్వము వారు ఏమి చేస్తున్నారు?

శ్రీ టి అంజయ్య —ఇప్పుడు సిక్ మిల్స్ అన్నది వారు చెప్పారు So far as my knowledge goes, there are 4 or 5 industries Our Industrial Relations Committee is reviewing మరల వాటిని రీటైన్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు

Establishment of Mobile Super Bazars in the State

22—

*8808Q —Sarvasri P V Ramana, Vanka Satyanarayana, (Penugonda)
M. NagiReddy and Srimathi J Eswari Bai —Will the Minister for
Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have ordered to
establish Mobile Super Bazars in the State in the year 1976-77,

(b) if so, the number functioning and the places where they are
functioning,

(c) the capital investment on each Super Bazar,

(d) how they are working, and

(e) whether the Government extend the same facility to all the
other Super Bazars?

The Minister for Co-operation (Sri B Subba Rao) —(a) No, Sir.

(b), (c), (d) & (e) — Do not arise

అధ్యక్ష, ఈ మొబైల్ సూపర్ బజార్ల అధ్యక్షులను మీద
గవర్నమెంటు ఏమీ ఆదేశాలు ఇవ్వలేదు కాని యన్ ఏ డి సి రూరల్ ఏరి
యాన్ లో కనీసము ఆర్థికత్వం నష్టం చేసే నిమిత్తం ఒక స్కీము తయారు
చేసింది. ఈ స్కీము క్రింద కొన్ని ముఖ్యమైన మార్కెటింగు సొసైటీస్ తరువాత
దాగా పనిచేసే కనీసము ఆర్థికత్వం కొన్ని ఏరియాస్ లో నెలకు చేయడము జరుగు
తుంది. వాళ్ల దానికి ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్సు ప్రొవైడ్ చేస్తారు ఒక్కొక్క ఏరి
యాలో ఉన్న సకౌండింగు విభజనలో 20, 25 విభజనల అది సర్వే చేయడము
జరుగుతుంది. అటువంటి యన్ ఏ డి సి స్కీము గురించి మన గవర్నమెంటును
ప్రభోజిస్తు అడగడము జరిగింది. 52 ప్రభోజిస్తు పంపించడము జరిగింది 32
శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది వాటికి 37 లక్షల రూపాయలు శాంక్షన్ చేశారు మిగిలిన
వాటిని వాళ్ల శాంక్షన్ చేయలేదు

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) —అసలు స్కీము తీసుకున్నది ఎప్పుడు?
37 లక్షలు శాంక్షన్ అయినదా? మరి పనులు ప్రారంభించారా? ఆ ఏరియాస్ ఎక్క
డెక్కడ ఉన్నాయి? అన్ని క్లియరుగా చెప్పాలి

శ్రీ బిల్లివ సుబ్బారావు —అవి 32 స్టేషన్స్ లో నెలకు చేయడము జరిగింది
37 లక్షల రూపాయలు శాంక్షన్ అయినది ఇంకా రిలీజ్ కాలేదు రేఫో మాఫో
రిలీజ్ చేస్తారు ఒక్కొక్క సొసైటీకి 50 వేల రూపాయలు పేరు కాపిటల్ క్రిందను
50 వేల రూపాయలు మొబైల్ వేసు కొనుక్కువడానికి ఇస్తారు అది ఇచ్చిన తరు
వాత పని ప్రారంభిస్తారు. వీటిని 32 స్థలాల్లో శాంక్షన్ చేయడము జరిగింది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఇప్పుడు ఉన్న సూపర్ బజార్లు
కొత్తుండా సంచార సూపర్ బజార్లుగా 32 శాంక్షన్ అయినవని చెప్పారు. వాస్తవముగా?

ఇప్పుడు ఉన్న సూపర్ బజార్ల యొక్క ఫంక్షను ఎట్లా ఉంది? ముఖ్యంగా మూల ధనము తినివేయడము కూడా జరిగిందా లేక అవి స్టాటిస్ ఫెక్ట్ రీగా ఉన్నవా? కొత్త సూపర్ బజారులు పెట్టే ముందు పాత వాటిని గురించి ఎసెస్ చేయాలి అటువంటివి ఏమైనా చేశారా? ఆ వివరాలు తెలియచేయాలి

శ్రీ బి. త్తిస సుబ్బారావు — అధ్యక్ష, ఇవి సూపర్ బజారులు కాదు, ఇవి కొత్త గారూరర్ ఫీరియల్స్ కన్ స్యూమర్ ఆర్టికల్స్ ను సప్లయ చేసే నిమిత్తము ఈ స్కీమును యన్ సి డి సి వారు తయారుచేశారు. ఇందు కోసమని కొన్ని మార్కెటింగు సొసైటీసుని సెలెక్ట్ చేయడం జరిగింది. ఆ మార్కెటింగు సొసైటీసు సరౌండింగు ఫిరియాసులో ఉన్న కొన్ని విలేజును సెలెక్ట్ చేసి అక్కడ ఉన్న వారికి కన్ స్యూమర్ ఆర్టికల్స్ ను సప్లయ చేస్తారు ఇప్పుడు ఉన్న సూపర్ బజార్స్ అన్ని సక్రమంగానే పనిచేస్తున్నాయి

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి. — నేను అడిగింది ఇవి ఎన్ని, అవి ఎక్కడ ఫంక్షను చేస్తున్నాయి అని.

Mr Speaker --He will give you information later It will take a lot of time to read the names of those places.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) — ఈ మొబైలు సూపర్ బజార్స్ కి క్రెడిట్ రీటియూ ప్రతి తారాకాలాను ఉండాలని పెట్టారా? లేకపోతే వేరే ఏదైనా ప్రాతిపదిక పైన పెట్టారా? రిజిస్ట్రేషన్ పడి ఆఫీసరారా? ఇకముందు కూడా ఇంకా పెట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ బి. త్తిస సుబ్బారావు — ఇప్పుడు 52 ప్రజాజిల్ల పంపించాము 52 శాంక్షను అయ్యాయి. తక్కినవి కూడా శాంక్షను అయ్యాక మిగతావి తీసుకుంటాము ముందు వాకర్ ఫీరియాసునే తీసుకుంటాము

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి — సూపర్ బజార్స్ అన్న బాగా పని చేస్తున్నాయి 9-00 a.m. అన్నారు హైదరాబాద్ లో లక్ష్మీ సూపర్ బజార్ లో కోటి రూపాయలు గుటకాయి స్వాహా అయిందన్నారు అది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చినదా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు — దాని మీద ఎంక్వయిరి జరుగుతున్నది.

Sri Vanka Satyanarayana — I rise on a point of order. When I raised this question, the Hon'ble Minister అన్న బాగా జరుగుతున్నాయి అన్నారు. నాగిరెడ్డిగారు ప్రశ్న వేసిన తరువాత, కోటి రూపాయల విషయం వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చిన తరువాత ఎంక్వయిరి జరుగుతున్నదని చెప్పారు. విరోధురీగా మంత్రిగారు రాంగ్ యిన్ ఫర్ మేషన్ హౌస్ కు అయ్యవచ్చునా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు — తాబాకా సూపర్ బజార్స్ గురించి వారు ప్రశ్న వేశారు. ఇది వేరే విషయం

శ్రీ బి. శ్రీకృష్ణ — ఎంక్వయిరి జరుగుతున్నది అన్నారు పిలిమినతి ఎంక్వయిరిలో కోటి రూపాయలు గల్లంతు అయినట్లు ఉండదని ఏమైనా అండర్ స్టాండింగ్ యున్నదా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు — పెవరేట్ క్వెస్టన్.

శ్రీ డి వెంకటేశం — కర్నూలు సూపర్ బజార్ విషయం అడిగితే వేరే ప్రశ్న మరో ఊరిలో సూపర్ బజార్ విషయం అడిగితే వేరే ప్రశ్న వేయ మంటున్నారు. సికింద్రాబాద్ సూపర్ బజార్ లో గల్లంతు అయింది. కాని మంత్రి గారు 32 సూపర్ బజార్స్ బాగా పని చేస్తున్నాయని అన్నారు. అలా చెప్పడానికి తారణం ఏమిటి? ఏదైనా లాటూచీ యున్నదా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు — స్పెసిఫిక్ గా అడిగితే చెప్పతాము. వారు జనరల్ గా అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పాను.

Mr. Speaker. — Losses relate to previous years Good functioning relates to the present period

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ. — సికింద్రాబాద్ సూపర్ బజార్ మీద ఎంక్వయిరి జరుగు తున్నది అన్నారు ఎంక్వయిరి చార్జెస్ ఉంటే గవర్నమెంట్ దగ్గరకు వచ్చి ఉండాలి. లాసెస్ మొదలైన యిన్ ఫర్మేషన్ వచ్చి ఉండాలి. ప్రెలిమినరీ యిన్ ఫర్మేషన్ ప్రకారం కోటి రూపాయలు లాస్ ఉన్నదని తెలిసినదా? ఎంక్వయిరి పెట్టడానికి ప్రైమ ఫేస్ ఉండాలి కోటి రూపాయలు అని తెలిసినదా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు. — లాసెస్ నడుస్తున్నది దానిని గురించి తరగ్గా ఎంక్వయిరి చేయాలని ఆర్డర్లు వేశాము

Mr. Speaker — One of the Directors of the Superbazaar has said that there is a loss of nearly one crore of rupees and that he is going to start a hunger-strike

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — కల్పలత సూపర్ బజార్.

శ్రీ డి వెంకటేశం — తమరు అడిగితే కూడ జవాబు చెప్పకపోతే ఎలా?

Mr. Speaker — This question merely relates to the 32 super bazaars in the villages, i e., establishment of mobile super bazaars. So the supplementary must be confined to them. If you ask about general super bazaars, the Minister wants notice. Were the losses regarding Lakshmi super bazaar?

శ్రీ పి. శ్రీ కృష్ణ — లక్ష్మీ సూపర్ బజార్ కాదు కల్పలత

شری سلطان صلاح الدین اویسی — سکندراباد کا سوپر بازار کو کسی تا

سے ہد ہوا ہے والا۔

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి : — సికింద్రాబాద్ సూపర్ బజార్ ఎన్నాళ్లకు మూత పడుతుంది? ఎంత డబ్బు గల్లంతు జరిగింది? ఎప్పుడు యాక్షన్ తీసుకుంటారు అని అడిగారు.

Mr. Speaker. — That does not arise out of this question. Separate question may be put.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి — మొత్తల్ సూపర్ బజార్స్ పెజతాము అన్నారు. సంతోషం. జిల్లా మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ కోట్ల రూపాయలు తిన్నారని కనుకొన్నారు మొత్తల్ సూపర్ బజార్స్ లో అటువంటి తప్పులు జరగకుండా గమనించుకుంటూ ఏర్పాట్లు చేసుకొన్నారా ?

మిష్టర్ స్పీకర్ — అన్నీ చేసుకొన్నారు.

Metalling of Road from Gadivemula to Kurnool
(via.) Usenapuram

23—

*6205—(Z) Q—Sri B Venkat Reddy (Nandyal).—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state

(a) whether it is a fact that the road from Gadivemula to Kurnool via Usenapuram has not been metalled ,

(b) if so, the reasons for not metalling or topping the road since 10 years , and

(c) the reasons for not constructing culverts on the said road ?

The Minister for Panchayat Raj (Sri L Lakshman Das):— (a) The road has been metalled Sir

(b) Does not arise

(c) The culverts could not be constructed due to paucity of funds

శ్రీ బి వెంకటరెడ్డి — మెటల్ రోడ్ వేళాము అని చెప్పారు. అది కంటికి కనబడడం లేదు చెప్పడానికి వినపడుతున్నది కనబడేటట్లు మెటల్ రోడ్ వేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — మెటల్ రోడ్ వేయడం జరిగింది. నేను యిన్ ఫర్మేషన్ సేకరించాను రెండుసార్లు రిపేర్స్ అయింది. మూడవసారి రిపేర్ కు మెటల్ అంతా రోడ్ మీద యున్నది.

శ్రీ బి వెంకటరెడ్డి :—మెటల్ రోడ్ వేస్తే వర్షం వస్తే బిచ్చులు వెళ్ళు లేదు.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — మూడవసారి రిపేర్ కు మెటల్ రోడ్ మీద యున్నది

శ్రీ బి. వెంకటరెడ్డి :— మెటల్ రోడ్ వేళారు అని చెప్పుతున్నారు వర్షం వచ్చిన రోజున బిసు వెళ్ళాలి కాని వర్షం వచ్చిన రోజున నిలిచిపోతున్నది.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :— కల్వర్ట్స్ కట్టలేదు కట్టకపోవడం వల్ల వర్షం వచ్చినప్పుడు రెండు మూడు గంటలు బిచ్చులు వెళ్ళవు.

శ్రీ పి నన్నాసిరావు (విశాఖపట్నం) — కల్వర్టు కట్టకుండా రోడ్ వేస్తే అది రోడ్ అవుతుందా - డబ్బు ఖర్చు పెట్టడానికి రోడ్ వెయించారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — వరం పద్దప్పుడు మాత్రం రెండు మూడు గంటలు బియ్యం అగిపోతాయి కల్వర్టు కట్టించడానికి ఎంత అవుతుందనేది ఎస్టిమేట్ చేయించాము ఈ సంవత్సరం నుంచి కల్వర్టు కట్టించమని జిల్లా పరిషత్తు ఆదేశాలు యిస్తున్నాము

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు — రోడ్స్ వేయడానికి పాసిటి ఆఫ్ ఫండ్స్ అంటున్నారు ఏ గ్రామానికి అయినా ఎమ్.ఎల్.ఎ. వెళ్ళినట్లయితే రైతులు, మాకు కనీస ఫెసిలిటీస్ రోడ్స్ అయినా లేకపోతే పండించిన పంటను బొమ్మకు తీసుకువెళ్ళి అమ్ముకోవడానికి వీలు లేకుండా యున్నది అంటున్నారు కనుక పాసిటి ఆఫ్ ఫండ్స్ అని కాకుండా రోడ్స్ కోసం డబ్బు కేటాయిస్తారా? పంచాయితీలకు డబ్బు లేదు, జిల్లా పరిషత్తులకు డబ్బు లేదు

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — డబ్బు చాలదనే ఉద్దేశ్యంతో 10 నపై ల నుంచి 20 నపై చేశాము. ఈ ఆర్డరు వల్ల కొంచెం యింప్రోవ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ మతి జె ఈశ్వరిబాయి — క్వాలిఫైడ్ యింజనీర్స్ గదా? కల్వర్టు కట్టకుండా రోడ్స్ చేస్తారా? వరం వస్తే నీళ్ళు వచ్చి బస్ అగిపోయేదానికి వేసే బిప్పుడు కల్వర్టు లేకుండా మెటర్ వేస్తారా? మెటర్ రోడ్ వేసినప్పుడు ఎన్ని సంవత్సరాలు అయిన తరువాత బ్లాక్ టాప్ చేస్తారు? దానిపైన మట్టి కూడ వేయరు.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — ముందు కమ్యూనికేషన్స్ యివ్వాలనే ఉద్దేశ్యంలో రోడ్స్ వేయ కల్వర్టు కట్టడానికి హెచ్చు మొత్తం అవసరం అవుతుంది. రాయలసీమలో వర్షాలు తక్కువ. కొబ్బటి వర్షం పడవప్పుడు రెండు మూడు గంటలు తప్ప మిగతా వేళలు బాగానే ఉంటుంది సంవత్సరానికి లక్ష, లక్షన్నర రూపాయలు ఖర్చు పెట్ట కల్వర్టు కట్టమని యిన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — రోడ్స్ విషయంలో మొత్తం పేట్ వెడ్ ఎగామిన్ చేసి వర్లిక్ ఎక్స్కాంట్స్ కమిటీ రికమెండ్ చేసినది మట్టి రోడ్లు వేస్తారు. మెటర్ వేయరు, కొట్టుకు పోతాయి మెటర్ పట్టుకు వచ్చి స్పెర్డ్ చేయనివి ఉన్నాయి. కల్వర్టు ఉండవు కనుక ఉపయోగపడవు ఈ రకమైన వేర్స్ యున్నది. ఈ రంకడా యిన్ ప్రక్యూయర్ కాకుండా ఎక్స్ పెండిచర్ చేసే డబ్బు యున్నదా?

9-10 a.m.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ — ఇటువంటివి అన్నీ బాగా ఆలోచించే క్రిందటి సంవత్సరం పంచాయితీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు నుంచి రెండు వేల పైచిలుకు పిడల్లు వారికి అప్పగించారు వాటిని మట్టి రోడ్లు ఉన్న చోట మెటలు రోడ్లు వేసి అభివృద్ధి చేసిన తరువాత క్రొత్త రోడ్లు తీసుకోవాలని చూస్తున్నాము. వీలై సంతవరకు ఈ సంవత్సరమే చేయాలనే ఆలోచన ఉంది

Appointment of Technical and Non-Technical
personnel in Panchayat Raj Engineering
Department

24—

*8620 Q.—Sri Syed Hassan (Charminar) :— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state ,

(a) whether Panchayati Raj Engineering Department has been given any exemption from 'Six Point Formula' in respect of appointments to Technical and non-technical personnel ;

(b) if not, whether the recent appointments of L D Cs, who are the inhabitants of Andhra Region, made by the Chief Engineer for Warangal and Khammam Districts were considered proper , and

(c) if no such exemptions are given to the said department, the action taken or proposed to be taken by the Government against the officers who had violated the rules and shown scant respect to the clear directive of the Government ?

The Minister for Panchayati Raj (Sri L Lakshmana Das) —(a) As per 14 of the Presidential Order, 1975, the provisions of the said order do not apply to the Rigs divisions of Panchayati Raj Engineering Department which are notified as Special establishments

(b) Does not arise

(c) Does not arise

Sri Syed Hasan, Is this exception for technical or for non-technical posts?

Sri L Lakshman Das For all the posts—both technical and non-technical in the rigs Division only this exemption has been given

Sri Syed Hasan How many posts are temporary posts? Are these permanent or temporary posts? When that was the Order why, in the beginning, the Treasury had objected in taking these personnel in Warangal and Khammam Districts?

Sri L Lakshman Das. I do not know about that But the Presidential Order has exempted this Rigs Division

శ్రీ ఎస్ వెంకటయ్య(కొండగల్) — పిదబ్బు నుంచి కొన్ని రోడ్లు పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటుకు ట్రాన్స్ఫర్ జనాయి వాటిక్రింద కంటింజెన్సీ లేబరు ఉంది పిదబ్బు వారు దానికి సంబంధించిన డబ్బు వదులుకున్నారు పంచాయతీరాజ్ లో వారిని తీసుకోవాలని అన్నారు కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వ ఉత్తరువు వెళ్లలేదు ఎంతోమంది లేబరు కొన్ని సంవత్సరాలుగా చేసిన వారు అన్ఎంప్లాయిడ్ గా ఉన్నారు వారిని తీసుకోడానికి ఉత్తరువులు పంపుతారా?

శ్రీ ఎల్ లక్ష్మణదాసు — ప్రత్యేక ప్రశ్న నెంబర్ 6

Opening of Private Degree College at Parvatipuram

25—

*8640-Q. Sri Ch Parasurama Naidu — Will the Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state

(a) whether the private Degree College Committee at Parvatipuram fulfilled any of the conditions as regards space, buildings and deposits under which it was permitted to open a college,

(b) when will the Committee be made to vacate the Junior College buildings into which it trespassed,

(c) whether even now the Committee provided the requisite site, deposits and buildings for the College, and what are its known resources to run the College and

(d) whether this College comes within the category of under serving establishment fit to be closed?

The Minister For Education (Sri M V Krishna Rao) —

(a) No Sir Except Rs 1 lakh part payment towards deposits, other conditions have not been fulfilled

(b) The Degree College would vacate the present buildings as and when alternative accommodation becomes available

(c) No Sir Details of resources are not known

(d) No Sir

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు — ఈ ప్రవేశ కాలేజీ ప్రముఖలు మొత్తం మీద పిల్లల చదువులను తగలబెడుతున్నారు 40 ఎకరాల స్థలం, ప్రభుత్వానికి యూనివర్సిటీకి కొంత డిపాజిటు కట్టవలసి ఉంది అ కండిషన్లు వారేమీ ఫుల్ ఫిల్ చేయలేదు. జూనియర్ కాలేజీ కట్టిన భవనాన్ని ఆక్రమించుకున్నారు ఆ భవనం నుంచి వారిని వెకేట్ చేయిస్తానని కృష్ణారావుగారు ఇక్కడ వాగ్దానం చేసారు కాని దానిని అమలు చేయలేదు అది కంకెంపు ఆఫ్ హౌస్ క్రింద వస్తుంది వారు వెకేట్ చేయడానికి ఒక డేట్ పెడతారా? సరిగా పని చేయని సంస్థలను ఛేకోవర్ చేస్తామని ఒక ప్రకృత చెబుతుంటారు. కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారి మూలంగా ఈ ఫేవరిటిజం చూపిస్తున్నారా? ఖచ్చితంగా రూపు ప్రకారం ఎందుకు వ్యవహారం చేయరు? కండిషన్స్ ఎన్ ఫోర్స్ చేయడం ఎందుకు జరగడం లేదు? ఇష్టమైతే ప్రభుత్వమే డిగ్రీ కాలేజీ తీసుకోండి జూనియర్ కాలేజీకి ఎందుకు సత్తం చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు — జూనియర్ కాలేజీ జిల్లా పరిషత్తు హెస్టోరియో ఉంటున్నది ఎడో ఎకమడేషన్ ఎడస్టు చేసుకున్నారు డిగ్రీ కాలేజీ కావాలి అన్నారు జూనియర్ కాలేజీ భవనంలో పెట్టుకోడానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు. అక్కడ నుంచి తీసివేస్తే కాలేజీ ఎత్తివేయాలి అది కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు కాని పరశురామనాయుడుగారు కాని కోరేది కాదు. రెండు కాలేజీలు నడపాలని మేము చూపున్నాం డిగ్రీ కాలేజీ భవనానికి స్థలం ఇస్తాం అంటున్నారు డిగ్రీ కాలేజీ భవనం కట్టుకుని జూనియర్ కాలేజీ భవనం ఖాళీ చేయాలని చెబుతున్నాం

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — సంవత్సరం క్రితమే ఈ ప్రశ్న వచ్చింది ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీ భవనంలోనికి ప్రవేశ కాలేజీ ఎంక్లోచ్ ఐనది డిగ్రీ కాలేజీ

పెట్టేప్పుడు పెట్టిన కండిషన్సు ఫుల్ ఫిల్ కాలేదు. వారిని వెకేట్ చేయటం అన్నారు. డిగ్రీ కాలేజీ ప్రభుత్వమే తీసుకుని ఎందుకు నిడవకూడదు ?

శ్రీ ఎమ్ వి కృష్ణారావు — ప్రభుత్వమే కళాశాల పెట్టే పరిస్థితిలో లేదు. స్థానికులు డౌనేషన్స్ ఇచ్చి జీతాలు భరిస్తున్నారు మరెంట్స్ ఎస్సోసియేషనువారు నడుపుతున్నారు ఏది ఎత్తి వేసినా విద్యార్థులు ఇబ్బంది ఎవరారు కనుక ఎక్కడు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము

శ్రీ పి. జనారనరెడి — ప్రైవేటు కళాశాలలు సక్రమంగా నడవకపోతే ప్రభుత్వం తీసుకునే ఆలోచన ఉందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ — అది జనరల్ క్వశ్చన్

శ్రీ ఎమ్ వి కృష్ణారావు — సక్రమం విషయం కాదు. ప్రస్తుతం జూనియర్ కాలేజీ భవనంలో పెట్టి నడుపుతున్నారు జూనియర్ కాలేజీ భవనం ఖాళీ చేయాలంటే అల్టర్నేట్ ఎకమడేషను కావాలి

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం — కండిషన్స్ ఫుల్ ఫిల్ చేయకుండా కాలేజీ నడుస్తున్నది అల్టర్నేట్ ఎకమడేషను వచ్చిన తరువాత మాడుస్తాం అంటున్నారు దానికేమైనా డెడ్ లైన్ పెట్టారా ? ఫర్ ఎవర్ ఇట్లాగే జరుగుతుంటుందా ?

శ్రీ ఎమ్ వి. కృష్ణారావు — డిగ్రీ కళాశాలకు అల్టర్నేట్ ఎకమడేషను ఏర్పడినప్పుడు జూనియర్ కాలేజీ భవనం ఖాళీ చేస్తారు. వెకేట్ చేయాలని కాలేజీ కమిటీవారికి చెబుతున్నాం అందులో సమస్య లేదు

శ్రీ సి హెచ్ వరకురామనాయుడు — వారి కండిషన్స్ ప్రకారం భవనం కట్టుకుని జూనియర్ కాలేజీ భవనం వెకేట్ చేయవచ్చు కదా వేరే భవనం జూనియర్ కాలేజీకి ఇవ్వడం లేదు. ఎప్పుడు వారు వెకేట్ చేసిది అండర్ టేకింగ్ తీసుకున్నారా ? వారు జీతాలు కూడా ఇవ్వడం లేదు డిగ్రీ కాలేజీ కమిటీ నుంచి ఫలానా టైం లోపల వెకేట్ చేస్తామని అండర్ టేకింగ్ తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎమ్ వి. కృష్ణారావు — రెండు కాలేజీలకు కమిటీలున్నాయి రెండు కాలేజీలు కంటిన్యూ చేయాలని మా భావం. ఎకమడేషన్ విషయమై కన్సల్ట్ చేస్తున్నాం రెండూ ఉండేట్లు చూస్తున్నాం నాయుడుగారు చెప్పినట్లు చేస్తే ఒకటి పోతుంది

‘Anthropology’ as a subject in Post Graduate Course
in Tirupathi University

26—

*8098 Q—Sarvasri Nissankararao Venkataratnam and D Venkata Reddy (Gooty). —Will the Minister for Education and Cultural affairs be pleased to state

(a) whether ‘Anthropology’ is a subject in Post-Graduate course in Tirupathi University,

(b) if so, the number of students receiving degree every year for the last 5 years,

(c) whether 'Anthropology' is included in the subjects of Intermediate and B A course, and

(d) the proposals to absorb the post-graduates in Anthropology?

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao).—(a) Yes, Sir

(b) This course was started in 1971-72. The number of Students who received Degrees from 1973 to 1975 are as follows,

Post-graduate Degree	1973	1974	1975	Total
M A (Social-Cultural Anthropology)	10	17	19	46
M Sc (Physical Anthropology)	13	10	20	43
Total	23	27	39	89

(c) No, Sir

(d) Does not arise

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం —పి. జి. లెవెలులో ఆంగ్లపాలనీ సబ్జెక్టు పెట్టారు వందల మంది తయారై బైటకు వస్తున్నారు ఇంటర్మీడియట్, బి. ఏ. లెవెలులో ఆసబ్జెక్టు లేదు ఫీడరుగా ఆ సబ్జెక్టు కూడా ఉంటే పి. జి. ఐనవారిని ఎల్సార్స్ చేసుకోవచ్చును ఇంటర్మీడియట్, గ్రాడ్యుయేషను లెవెలులో ఈ సబ్జెక్టు పెడతారా?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు —ఇప్పటికీ ఆ ఆలోచన లేదు

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం —ఉన్న ఇబ్బంది చెప్పాను కదా పి. జి. ఐన వారు వందల మంది ఉన్నారు ఇంటర్మీడియట్, బి. ఏ. లెవెలులో ఈ సబ్జెక్టు పెడితే వారిని ఎల్సార్స్ చేయవచ్చునని చెప్పాను కదా

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు —సోషల్ వెర్వేర్ డిపార్టుమెంటు, రీహాబిలిటేషను వంటివోళ్ళ వారికి ప్రయోజనం ఉస్తున్నారు. క్రింది లెవెలులో పెట్టాలనే ఆలోచన లేదు దానికి వేరే పోస్టులు, పైనాన్ను కావాలి

9-20 a m

శ్రీ డి. వెంకటేశం —మీడియం అండ్ ఇన్ స్ట్రక్షన్ తెలుగులో ఉంటుంది అన్నారు అంతోపాటుకీ తెలుగు ఏమిటి? ఇది పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ కోర్సులో ఏ లాంగ్వేజిలో ఉంటుంది

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు —అంతోపాటుకీ అంటే ముందు ఇంగ్లీషులో రీజన్లలో ఉన్నది చెబుతాను తరువాత తెలుగు ట్రాన్స్లేషన్ ఆలోచించవచ్చు. The science deals with the regions-physical and cultural developments facial characteristics, social customs and beliefs of mankind దీనిని తెలుగులో ఒక్క మాటగ చెప్పాలంటే కష్టం.

శ్రీ డి వెంకటేశం.—పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ కోర్సులో మీరు డివి తెలుగు లోనే ప్రవేశ పెడుతున్నారా లేక ఇంగ్లీషులోనే ఉంటుందా ?

శ్రీ ఎమ్ వి. కృష్ణారావు :—ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు ఎదుగుతాము. చాలమంది పెద్దలు ఉన్నారు కదా! చెబితారు. పెద్దల సలహా తీసుకొని అప్పుడు ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ డి వెంకటేశం — ఏ లాంగ్వేజీలో బోధిస్తారు

శ్రీ ఎమ్ వి. కృష్ణారావు — ఇప్పుడు ఇంగ్లీషులోనే

శ్రీ సి వి కె రావు.—ఎంతపాలజీ అంటే ఏమిటో మంత్రిగారు తెలుగులో విర్వచించగలరా? పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ కోర్సు పెట్టినప్పుడు ఎక్కువగా సోషల్ అంక్రోపాలజీకి ప్రాధాన్యత ఇస్తారా? లేకపోతే ఫిజిక్స్ ఎంతపాలజీకి ప్రాధాన్యత ఇస్తారా?

శ్రీ ఎం వి కృష్ణారావు.—ఎమ్ ఏ. సోషల్, కల్చరల్ అంతపాలజీ అని ఉంది రెండు భాగాలున్నాయి.

శ్రీ సి. వి. కె రావు.—తెలుగుమాట ఉన్నదా, లేదా ?
(జవాబు లేదు)

Filling up of the Vacant Posts of Asst. Motor Vehicle
Inspectors

27—

*7739-(U) Q - Sri V Narasimha Rao (Kothuru) — Will the Minister for Transport be pleased to state

(a) whether there are several vacant posts of Assistant Motor Vehicle Inspectors and Motor Vehicle Inspectors which are not filled up since two years,

(b) if so, the number of them,

(c) the period by which they will be filled up, and

(d) whether the recruitment will be made by the Andhra Pradesh Public Service Commission?

The Minister For Transports (Sri Chebrolu Hanumaiah).

(a) Yes, Sir

(b) Asst Motor Vehicle Inspectors —
50 Motor Vehicle Inspectors

(c) The Andhra Pradesh Public Service Commission has selected 50 persons as Assistant Motor Vehicle Inspectors. Verification of antecedents is under progress.

These vacancies will be filled up as soon as the verification of the antecedents is over. As regards Motor Vehicle Inspectors the Transport Commissioner is taking action to fill up the posts,

(d) Yes, sir But, only in respect of Assistant Motor Vehicle Inspectors.

(ఏ) అవునండి

(బి) మోటారు వాహనాల అసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టర్లు పోస్టులు 42 ఖాళీగా ఉన్నాయి. తెలంగాణలో 8 మంది పని చేస్తూ ఉన్నారు. మొత్తము 50 ఇన్స్పెక్టర్లు పోస్టులు 4 ఖాళీగా ఉన్నాయండి.

(సి) ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్కింగ్ సర్వీస్ కమిషను 50 మంది అసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టర్లను పెంట్ల చేశారు. పరిశీలన జరుగుతూ ఉంది. కొన్ని రోజులలో ఖాళీలన్ని భర్తీ చేస్తున్నాము.

(డి) అవునండి. అసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టర్ల విషయములో మాత్రమే సర్వీస్ కమిషన్ పెంట్ల చేయవచ్చును.

శ్రీ పి సరళింహారావు - అసిస్టెంట్ మోటారు వెహికల్ ఇన్స్పెక్టర్లు పోస్టులు 2 సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఆలస్యము జరుగుతున్నది కాబట్టి డీనిని త్వరలో పరిశీలన చేసి వెంటనే కాలిలలో వేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ చేబ్రోలు హనుమయ్య - ఇమీడియట్ గా చేయబోతున్నాము.

శ్రీ డి వెంకటేశం :- అన్ని బస్సు రూటను జాతీయం చేశాము కాబట్టి మోటారు వెహికల్ ఇన్స్పెక్టర్లు పోస్టులు అవసరమా, భర్తీ చేయడం ప్రభుత్వానికి తప్పనిసరా, లేకపోతే ఖాళీగానే ఉంచుతారా?

శ్రీ చేబ్రోలు హనుమయ్య - నేషనలైజేషన్ చేసినా కూడా ఇన్స్పెక్టర్లు అవసరము ఉన్నారు. కాలిల చాలా ఉన్నాయి. వాటిని పిలవ్ చేసుకునే అవసరం ఉంది.

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి :- రీజినల్ ట్రాన్స్పోర్ట్ ఆఫీసర్ వదలుతు ఖాళీగా ఉన్నాయి. అవి త్వరలో భర్తీ చేస్తారా?

శ్రీ చేబ్రోలు హనుమయ్య :- ఈ వద్యనే 9 మందిని వేళాము ఇంకా కొద్ది ఖాళీలు ఉన్నాయి. అవి కూడా వేయబోతున్నాము.

Adding of Chloral Hydrate to Toddy

28 -

*8887 Q - Sri M. Nagi Reddy - Will the Minister for Excise be pleased to state

(a) whether the Government are aware of the fact that adding chloral Hydrate to Toddy to boost its level of intoxication is injurious to health and slow poisoning of lives, and

(b) if so, the steps taken by the Government to prevent illegal manufacture of Chloral Hydrate in the State and clandestine transports from other States?

The Minister for Excise (Sri V Purushotham Reddy):

(a) Yes

- (b) 1 Renewal of licences for manufacture of Chloral Hydrate in the State has already been withheld and no fresh licences were granted
- ii Import of Chloral Hydrate into the State has not been permitted and a strict vigil against clandestine movement has been kept by the Excise Enforcement machinery
- iii To arrest in-flow of Chloral Hydrate, check posts have also been opened at Saroornagar, Shamshabad and Sangareddy
- iv Frequent raids are conducted at Toddy shops to ensure that adulteration is prevented and samples are analysed with the help of Testing kits on the spot. Prompt steps are taken to book the offenders whenever cases are detected
- v Government are determined to eliminate the evil of adulteration of Chloral Hydrate in Toddy at any cost and this was announced at the time of auction
- vi As a result of the rigorous steps taken in this direction there has been fall in the bids of toddy shops and some of the shops offered to Tappers Co-operative Societies were also not taken by them

ఎ — అవునండీ

బి — క్లోరల్ హైడ్రేట్ మాన్యుఫేక్చర్ చేసే యూనిట్స్ రై నెస్టు కేన్సిర్ చేశాము. కొత్త వాటికి ఇవ్వడంలేదు. దిగుమతి అనుమతించడం లేదు. చెక్ పోస్టులు మూడు వేశాము, రెయిడ్స్ జరుపుతున్నాము. పెన్సింగు కిట్స్ కూడా వాళ్ళకు ఇచ్చాము. క్లోరల్ హైడ్రేట్ ఏసెడ్ మిక్స్ చేయసీయమని ఆక్షన్ నమయములో కూడా ప్రకటించడం జరిగింది. క్లోరల్ హైడ్రేట్ కలపసీయమని అన్నమిదల కో-పరేటివ్ సొసైటీస్ వాళ్ళ చాలవరకు తీసుకోలేదు.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి — కల్లలో క్లోరల్ హైడ్రేట్ కలిపి ప్రాణాలు పోతున్నట్లు సత్రికలలో చూస్తున్నాము ఈ ప్రశ్న పంపి చాల నెలలు అయింది. ఇప్పుడు వచ్చింది, అన్ని చర్యలు తీసుకున్నాము అన్నారు ఈ వేళ ఈనాడు పత్రికలో ఉంది కల్లుత్రాగిన తరువాత ఇద్దరు మరణం మహబూబ్ నగర్ తాలూకా గంగాపూర్ గ్రామంలో కల్లు కంట్రాక్టర్ కి చెందిన కల్లు డిపోలో కల్లు త్రాగిన తరువాత మొన్న ఇద్దరు రిజె కార్మికులు మరణించారని మరి ఒక రిజె కార్మికుడు హాస్పిటల్ పాలు అయ్యాడని పోలీసు ప్రధాన కార్యాలయానికి సమాచారం అందింది. కల్లు త్రాగిన

తదనాక ఈ ముగ్గురు ఉచ్చాస నిమిష పెరిగి తెలివి తప్పి పడిపోయినారు అన్నతికి తీసుకు వెళ్ళే లోపల ఒక వ్యక్తి మరణించాడు మిగతా వాళ్లు అన్నతిలో పోయారు అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము అన్నారు ఇప్పుడు ఇంకో ముగ్గురు చచ్చారు ఇంకా ఎంతమంది చచ్చిపోయిన తరువాత బందోబస్తు చేస్తాము అంటారో కలివిస్తారా :

శ్రీ వి పురుషోత్తమరెడ్డి (వర్ధన్నపేట) :— ఇద్దరు రిక్తావాళ్లు చనిపోయిన మాట వాస్తవమే బందోబస్తు చేశాము. చాలమంది త్రాగారు గాని వాళ్లు ఇద్దరు మాత్రమే చని పోయారు వెంటనే మేము మా డి.సి.వి పంపించాము. ఆయన ఈ వేళ వస్తారు. ఆయన వచ్చిన తరువాత నేను తెలుసుకు చెబుతాను.

Administrative Control of Engineering Supervisors of Agricultural Market Committees

29—

* 9134 Q —Sri Nissankararao Venkata Ratnam —Will the Minister for Harijan Welfare and Marketing be pleased to state

(a) whether some Engineering Supervisor of Agriculture Market committees are under departmental control for quality purposes whereas they are under the control of Agricultural Market committees for administrative purposes,

(b) the reasons for this dual control,

(c) whether the quality of work have not been affected by this dual control, and

(d) whether there are any proposals to abolish this dual control and bring all the categories of Engineering Supervisors under departmental control?

The Minister for Harijan Welfare and Marketing (Sri P Mahendranath).—

a) No, Sir

b) Does not arise.

c) Does not arise,

d) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— మివిష్టరుగారు చాల సులభంగా జవాబు చెప్పారు గనర్నమెంటువారు ఇచ్చిన టి.టి 143 దేటెడ్ 6-2-1974 లోనే ఈ డ్యూయర్ కంట్రోల్ ఉందండి. ఏమిటంటే ఆర్కివిస్ట్రేటివ్ కంట్రోల్ కొంత, క్వాలిటీ కంట్రోల్ కొంత ఉందండి. కంట్రాక్టర్స్ మార్కెట్ కమిటీ వారిలోకి లాలోచి అవుతున్నారు వాళ్లు బేయమన్నట్లుగా పీళ్లు చేయాలి. ఇంజనీరింగు సెల్ వాళ్లు చచ్చి క్వాలిటీ

కంట్రోల్ లేదు ఇది మీరు ఎట్లా చేస్తున్నారు అని వాళ్లు దబాయస్తున్నారు సూపర్ వైజర్స్ అటూ ఇటూ కాకుండా మధ్యలో ఇది అవుతోంది. కాబట్టి పెసరేట్ ఇంజనీరింగ్ సెల్ క్రియేట్ చేసి పనులు అన్నీ వాళ్లకే ఎన్ట్రస్టు చేయాలని సెమినార్ లో కూడా మనం డిస్కస్ చేసిన సమస్య పెసరేట్ ఇంజనీరింగు సెల్ క్రియేట్ చేసి పనులు అన్నీ వాళ్లకే ఎంట్రస్టు చేస్తారా ?

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ — సూపర్ వైజర్లకు మార్కెట్ కమిటీ అధ్యక్షుడు నియమిస్తాడు అందుకని రైల్వేకంట్రోల్ మార్కెట్ కమిటీకి ఉన్నది మార్కెటింగ్ డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించిన వాళ్లు ఇక్విక్ గైడెన్స్ మాత్రమే ఇస్తారు. గాని వారికి నియంత్రణగాని కంట్రోల్ గాని వారిపై న లేదు. రాష్ట్రస్థాయిలో ఒక ప్లాట్ఫార్మ్ బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము ఆ బోర్డు వచ్చినప్పుడు ఒక మార్కెట్ సర్వీస్ క్రియేటు చేసి ఈ ఇబ్బంది లేకుండా చేయడానికి విచింటుంది

శ్రీ యన్ వెంకటేశ్వం — అధ్యక్ష సూపర్ వైజర్లను మార్కెటు కమిటీ 9-30 a m వారు ఆపాయింట్ చేస్తారు వారు వారి కంట్రోల్ లో వుంటారు అంటున్నారు. వారు చేసే వర్క్స్ మీద ఇంజనీరింగ్ సెల్ వారు క్వాలిటీ కంట్రోల్ చూస్తారు క్వాలిటీ కంట్రోల్ లేకుండా చేయాలని కమిటీవారు అంటారు క్వాలిటీ కంట్రోల్ లేదని సెల్ వారు అంటారు. పెసరేట్ సెల్ ఏర్పాటు చేయాలని అడిగారు కదా వెంటనే ఆలోచన చేసి త్వరగా చేస్తారా ?

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ — ఇవన్నీ ప్లాట్ఫార్మ్ బోర్డు వచ్చిన తరువాత చూడ వచ్చును

Implementation of Reformation Theory in The Prisons

80—

* 8745 Q—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi —Will the Minister for Law be pleased to state,

a) whether the State Government are contemplating to implement “the Reformation theory” in the prisons of Andhra Pradesh,

b) the proposals with state Government for the development of the prisoners and

c) whether there any proposals to construct some more open air jails in Andhra Pradesh?

The Minister for Law (Sri Asif Pasha) —

a) Reformations and Rehabilitation of prisoners are the main objectives of administration which have been accepted by the State Government are implementing schemes of reformation depending on availability of funds

b) proposal to start a Jail Industries wing in the Central Prison, Hyderabad, has been sanctioned recently by Government.

c) No, Sir

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి :—జైల్ నుంచి క్రిమినల్స్ బయటకు వచ్చిన కరువాక సంఘములో వారు మానవులుగా తిరగడానికి రిఫార్మేషన్ దియరీని ఏ రూపములో అమలు జరుపుతున్నారు ?

Sri Asif Pasha — Vocational training for prisoners is given. There are also some other schemes intended to help them. The Government is implementing them.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి — అ స్కిముల వివరాలు తెలియజేస్తారా ? అర్థికాభ్యున్నతికి ఎటువంటి స్కిములను అమలు జరుపుతున్నారు ?

Sri Asif Pasha — Vocational training for prisoners is given in all jails. There are some other schemes which will help them. They will also improve the skills of the prisoners. Adult literacy classes are conducted. Moral instruction also is imparted to the prisoners. They are permitted to appear for the University examinations also. They are allowed to conduct cultural shows and there are other facilities like legal aid which is being provided to the prisoners. These are some of the things.

WRITTEN ANSWER TO QUESTIONS (STANED)

MENTAL HOSPITAL AT HYDERABAD

18—

LAQ No. *8707—Sri U. A. Suryanarayana Raju (Jam):—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state,

(a) the number of beds in the mental hospital at Hyderabad, the number of doctors and attenders working therein, and whether their number is sufficient when compared to the bed strength

(b) whether it is a fact that the buildings of the Hospital wards are in a dilapidated condition and that they may collapse at any moment,

(c) If so, whether the Government will propose to construct new buildings immediately,

(d) whether it is also a fact that it has no compound wall, and

(e) if so, whether this is the only mental hospital in the state with no compound wall?

A —

(a) Sanctioned bed strength	..	600
Medical Officers (C A S)	.	6
Civil Surgeons		2
Ward Attendants		96

The number of Doctors is not sufficient when compared to the bed strength of the Hospital

(b) They need repairs. Necessary action is being taken to get the repairs attended to.

- (c) This will depend on the availability of funds
- (d) Yes, Sir
- (e) Yes, Sir

MATTER UNDER RULE 329.

re 1 Damage to crops due to Power failure in Devarkonda Taluq.

శ్రీ బి రామకృష్ణ — అసెంబ్లీ విద్యుచ్ఛక్తి కొరతలేదు మనకు సరిపోయిన విద్యుచ్ఛక్తి ఉండని మంత్రిగారు బోర్డు చైర్మన్ గారు చెబుతున్నారు కాని ఈ మధ్య విద్యుచ్ఛక్తి కొరతవల్ల దేవకొండ తాలూకా మల్లెపల్లి సబ్ డివిజన్ క్రింద తూర్పుపల్లి కొమ్మపల్లి, గొల్లపల్లి, తవకాపురం, రహమంతాపురం, కందుకూర్, శింగరాజపల్లి, పెద ఆడిశరపల్లి, దుగ్గల, తిర్మలగిరి, ముద్దిపల్లి, గొట్టమూర్, ముదిగొండ, వోకపల్లి పన్నెరపల్లి మొదలయిన అనేక గ్రామాలు కల్వకుర్తి సబ్ డివిజన్ క్రింద ఉన్న చారగొండ ఫీల్డ్ క్రింద ఉన్న అనేక ఎకరాల వరి పంట బెబ్బి తిన్నది ఆ ప్రాంతాల రైతులు 28-2-1977న విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు చైర్మన్ గారికి మెమోరాండం యిచ్చారు రైతులకు నష్టము జగ్గులూ చూపామని చైర్మన్ గారు చెప్పారు. ఈనాటికి ఈ సమస్య పష్కారం కాలేదు వేల ఎకరాలలో వరి పంట బెబ్బితిన్నది వేల రూపాయలు పెట్టాడిపెట్టి పంట పండిస్తే ఆ పంట చేతికి అందక పశువులను మేపుకొనే పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. ఫ్రైములో బిల్లు చెల్లించకపోతే డిస్ కనెక్షన్ చేసే విద్యుచ్ఛక్తి ౯౫ వారికి రైతుకు సక్రమంగా విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయడములో తగిన శ్రద్ధ కనిపిస్తుందేమో ప్రాధికారాధి నగరములో 24 గంటలు విద్యుత్తును సరఫరాచేస్తూ కష్టపడి పండించే రైతులకు సక్రమముగా విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయకపోతే వారు పంట ఎట్లా పండించగలరు ? దేశానికి ఆహార దాన్యము ఎట్లా అందించగలగుతారు ? విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా లేకపోవుటవల్ల జరిగిన పంట నష్టానికి నష్టపరిహారం ఎవరు యిస్తారు ? రైతులు చూస్తూ పూరుగానవలసినదేనా ? పంటలతోపాటు మోటారులు కూడ బెబ్బితిన్నాయి మోటారులు కాలిపోయాయి దీన్ని గూర్చి బోర్డు చైర్మన్ గారితో చెప్పాము 50 మంది ఎక్కి లన్ లో 80 మంది ఎక్కితే టైర్ బిర్లుకాక ఏమి అవుతుంది అని వారు చెప్పారు ఈ రకమైన సమాదానంతో సంజృప్తి చెందుతారా అనేది ఆలోచించాలి ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్న రైతులను ఆదుకొనవలసిన అవసరం ఉంది ఇదివరకు ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు పరిశ్రమలకు ఇతర రంగాలకు నష్టము కలిగి పశుసాయానికి విద్యుచ్ఛక్తిని అందించారు తిరిగివరకలు తీసుకొనకపోవుటవల్ల పంటలు బెబ్బితిన్నవి పశువులను మేపుకొనవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది నేను యిక్కడకు వస్తూ ఉండగా ఆమనగల్లు ప్రాంతములో చేలో పశువులను మేపుకొంటూ ఉండుట చూశాను, కనుక వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకొని విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి ఈ నాలుగు నెలలు విద్యుత్తును వాడుకొన్న రైతులకు పంట బెబ్బితిన్న సందర్భములలో విద్యుత్ ఛార్జీలను రద్దుచేయడం చాల అవసరం నష్టపరిహారము గురించి ప్రభుత్వము ఆలోచించి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను

The Minister for Power (Sri G. RajaRam) —Due to certain system exigencies caused by the intermittant troubles at Thermal Stations for the last few days, it was necessary to maintain restricted supply to agricultural loads. However, power supply was arranged for a minimum of four hours during day time and eight hours during night continuously for each agricultural feeder. Every effort has been made to meet the requirements of agricultural loads in this area, in view of the standing crop.

2. Improvement works for feeding the Mallepally area from Nalgonda sub-station and erection of a booster at Kalwakurthi have been taken up and these works are expected to be completed shortly. This will go a long way in improving the condition of voltage also in this area.

అధ్యక్ష, వారు చెప్పినది కొదవదడములేదు. వాస్తవమే అనేకకారణాలవల్ల యిబ్బంది వచ్చింది. రిపోర్టులు వచ్చిన చోట్లకు సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరును చీఫ్ ఇంజనీరును పంపించి తగు చర్యలు తీసుకొనడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. పరిశ్రమలకు నరసరావు కొంత రెగ్యులేట్ చేసి క్రాప్స్ ని రక్షించడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నది. The Government is alive to the Agricultural needs.

శ్రీ బి. రామశర్మ —విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేశాము కాబట్టి ఛార్జెస్ వసూలు చేస్తామని బోర్డువారు అంటున్నారు. బోర్డుకు కట్టవలసిన ఛార్జెస్ ని గవర్నమెంటు ఎందుకు సబ్సిడైజ్ చేయకూడదు? రైతులకు వంట నష్టము వచ్చింది కాబట్టి గవర్నమెంటు సబ్సిడీ యిచ్చి అయినా రైతులపైన భారము పడకుండా చేస్తారా?

Mr. Speaker : —That is a different subject. He will not be able to answer.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ.—అది తీవ్రమంటు కాదు. విద్యుచ్ఛక్తిని నరసరావు చేశాము. కాబట్టి ఛార్జెస్ వసూలు చేయకపోతే వారికి నష్టము అని వారు అనుకోవచ్చును. అందువల్ల రైతుల రెహ్మాకీ గవర్నమెంటు రావలసివుంది. బోర్డువారితో చర్చిస్తామని చెప్పుచున్నది. నష్టపడినవంతా రైతులు. కాని నష్టమును బోర్డువారు భరించము అంటున్నారు. అందువల్ల గవర్నమెంటు సబ్సిడైజ్ చేయవచ్చును. కదా.

శ్రీ జి. రాజారాం —వారిని గవర్నమెంటును రిక్వెస్టు చేసుకోవచ్చునది.

Matter under Rule 329
re Supply of Bulldozers for clearing sand
cost area in Nellore District

23rd March, 1977. 129

re Supply of bulldozers for cleaning sand-caste area in Nellore District 9-40 a.m.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — అద్యక్ష, నెల్లూరు జిల్లాలో ఇటీవల తీవ్రమైన తుపాను రావడం తటస్థించింది స్వర్ణముఖి మామిడికాల్వా మొదలైనవి పొంగి ఇసుక ఎక్కులు పడటం జరిగింది. జింగిలపూడి గ్రామంలో 6 అడుగుల ఇసుక ఎక్క వేయడం వల్ల పేదల పొలాలు నిరుపయోగం అయ్యాయి మాన్యువల్ లేబర్ పనిచేసే పరిస్థితి అక్కడ లేదు నాలుగు నెలలు అయినా ఇంకవరకు ఐర్ డో జరు పంపలేదు సబ్సిడెడ్ హైర్ లోనైనా ఐర్ డోజర్స్ పంపకపోతే అక్కడి రైతులకు లాభంలేదు దీని విషయంలో మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారో ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను

The Minister for Housing (Sri P Dharma Reddy) — Sir, The question of supply of bulldozers for clearing the sandcast areas in Nellore District including Sullurpet and Gudur Taluqs was examined previously at the initiative of the District Collector, Nellore. When the matter was referred to the A P State Agro Industries Corporation, the Corporation replied to the Collector that it is difficult to undertake the works of sandcast areas due to high wear and tear on under carriage system of the dozers (Track chains, Rollers, driving sprocket wheels etc. of the dozers.

However, the Collector was also informed that the Corporation would work out and communicate the terms and the tariff at which such special works can be carried out on receipt of the report from the District Manager, Nellore. The report from the District Manager, Nellore has been received and the question of fixation of tariff is under consideration of Corporation.

The question of supply of bulldozers to Harijans on subsidized hire will be examined.

It may be mentioned in this connection that the Andhra Pradesh Co-operative Central Agricultural Development Bank had allotted Rs 15 lakhs each to the Primary Agricultural Development Banks at Gudur and Naidupet in January, 1977 for restoration of lands and works affected by the cyclone. In March, 1977 it allotted a further sum of Rs 2 lakhs to each of these banks.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి — ఇప్పటికే చేపిస్తుంటే గ్రౌండ్ నట్, జనార్ మొదలైన పంటలు పండించుకొని వుండేవారు డిసెంబరు వంట చేతికి వచ్చేది. ఒక పంట పోయింది కనీసం మే నెలలో అయినా ఇంకో పంట వేసుకోవాలికి అవకాశం కల్పించాలి మనరాష్ట్రంలోని ఐర్ డోజర్లు సరైన కండిషన్ లో లేకపోతే ఇతర రాష్ట్రాల నుండి అయినా తెప్పించి అక్కడకు పంపించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

Sri P Dharma Reddy. — We will expedite the things.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Notification issued with G O Ms No. 1001, Revenue dated 4-9-1976.

Sri P Ranga Reddy —Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Notification issued with G O Ms No 1001, Revenue, dated 4-9-1976 amending the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, published at pages 178 of the Rules Supplement to Part I of the Andhra Pradesh Gazette dated 23-9-1976, as required under section 39 (4) of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957

Notification issued with G O Ms. No. 1112, Revenue, dated 8-10-1976

Sri P Ranga Reddy —Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Notification issued with G O. Ms No 1112, Revenue dated 8-10-76 amending the Andhra Pradesh Entertainments Tax Rules, published at pages 1-8 of the Rules supplement to Part II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette dated 8-10-1976, as required under section 16 (6) of the Andhra Pradesh Entertainments Tax Act 1939

Amendment to rule 2 (1) of the Andhra Pradesh
Co-operative Societies Rules, 1964

Sri B Subba Rao —Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Amendment to rule 2 (1) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964 issued with G O Ms No 1059 Food & Agriculture (Coop IV) dated 30-12-1976 and published at page 70 of the Rules supplement to Part II of the Andhra Pradesh Gazette, dated 13-1-1977 as required under sub-section (2) of section 130 of the Andhra Pradesh Cooperative Societies Act, 1964

Notification with which certain rules or amendment
to rules have been made as required by Andhra
Pradesh Panchayat Samithis and Z P Act, 1959

Sri L Laxmanadas —Sir, I beg to lay on the Table a copy each of the following Notifications with which certain rules have been made as required under sub-section (2) of section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1999—

Sl No	Reference to the G O and date with which the notification has been published in the A P Gazette	Reference to the Gazette and Date
1.	G O Ms No 1207, P R (Sam I) dated 27-11-1976	Published at pages 1-2 of the supplement to Part VII of A P Gazette, dt. 16-12-1976.
2.	G O Ms No 1237, P. R (Sam I) dated 27-12-1976	Published at pages 275-277 of Rules supplement to Part I of the A P. Gazette dt 23-12-1976
3.	G. O Ms No 1238, P R. (Sam I) dated 7-12-1976	Published at pages 1-4 of Rule supplement to Part-VII of A P Gazette, dated 23-12-16.

(1)	(2)	(3)
4	G O Ms No 1239, P R (Sam I) dated 7-12-1976	Published at pages 4-6 of Rules supple- ment to Part VII of A P Gazette, dated 23-12-1976

G O Ms No 659/RP (Sam I) Dept Date 9 7 76

SRI L. Laxmandas —Sir, I beg to lay on the Table a copy of the G O Ms No 658/P R (Sam I) Department dated 9-7-1976 with which certain rules have been made under Section 36 (2) and (6) of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964, published at pages 1-2 of Rules supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette dated 22-7-1976 as required under sub-section (5) of the said Act

Mr Speaker —Papers laid on the table

Presentation of the Reports of the Committees
Report of the Committee on Public Accounts

SRI V. Srikrishna —Sir, I beg to present the following Reports of the Committee on Public Accounts (1976-77) on

- (i) The Sixth Report on Budgetary Control over Schemes
- (ii) The Seventh Report on Appropriation Accounts 1973-74, Finance Accounts 1973-74 and Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1973-74 of the Government of Andhra Pradesh.

Mr Speaker —Reports presented

Report of the Committee on Estimates

SRI V. Narasimha Rao (Member) —Sir, I beg to present the following report of the Committee on Estimates (1976-77)

Sixteenth Report on Assigning a separate demand number for Backward Classes

Mr Speaker —Report presented

Government Motions
Constitution of the Committee on Public Accounts

SRI P. Ranga Reddy —Sir, I beg to move

“That the members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 250 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly 15 members from among their number to be members of the Committee on Public Accounts for the financial year 1977-78 ”

“That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate five members from Legislative Council to be on the Committee on Public Accounts of this House for the financial year 1977-78”

Mr Speaker—Motion moved

Constitution of the Committee on Estimates

Sri P Ranga Reddy—Sir, I beg to move

That the members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 252 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly 15 members from among their number to be members of the Committee on Estimates for the financial year 1977-78”

“That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate five members from Legislative Council to be on the Committee on Estimates of this House for the financial year 1977-78”

Mr Speaker—Motion moved

Constitution of the Committee on Public Undertakings

Sri P Ranga Reddy—Sir I beg to move

“That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 255 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly 15 members from among their number to be members of the Committee on Public Undertakings for the financial year 1977-78”

“That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate five members from Legislative Council to be on the Committee on public Undertakings of this House for the financial year 1977-78”

Mr Speaker—Motion moved

Discussion on the Motion on Address by the Governor

9-50 a m శ్రీ సి.వి.కె. రావు (కాకినాడ) — అధ్యక్షా, కాననసభలో గవర్నరు గారు తమయొక్క ఉపన్యాసమును యిచ్చారు. అంతకుముందు మాట్లాడిన సభ్యులు నేను కొంచము నెమ్మదిగా వున్నాను అనే భావాన్ని పెడితే నేను కొంత ఆశ్చర్యపడ్డాను ఈ రోజుంలో ప్రజలు మహా తర్రమైన చైతన్యముతో తడులుతున్నటువంటి సమయములో ప్రజల తరపున ఉన్నటువంటి మనుష్యులు నెమ్మదిగా ఆలోచించక తప్పదు. అదీ కాకుండా నా సిద్ధాంతమురీత్యా ఇంగ్లీషులో చెప్పాలంటే—I don't believe in beating the dead horse ఈ రీత్యాకూడా కొంచము నెమ్మదిగా ఉండకతప్పలేదు. అయితే అతి త్వరితముగా యీనాడు కాలంమారుతూ ఉన్నది. ఎంతకాలం మారుతూ ఉన్న

ఉన్నప్పటికీ కూడా 30 సంవత్సరాలు అధివత్కముతో అధికారము చెలాయించిన పాలక వర్గము ఎటువంటి పాలనా సేవ కోలేదన్న విషయము గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము వల్ల సుస్పష్టము అవుతున్నది ఇంత త్వరితంగా కాలం మారుతూ ఉంటే యీ దేశంలో పాలిస్తున్న పాలకవర్గము ప్రధానమంత్రి ఇండిరాగాంధీ ఓడి పోయేవరకూ కూడా తమ భుజాలను ఎగురవేసారు. వారే దైవాంశ సంభూతులుగా ప్రవర్తించారు. నిజంగా యిప్పుడు ఋద్ధితో స్థబ్ధతతో ఉన్నారంటే కాలం బాగా మారింది అన్నమాట సాంప్రదాయముగా అధికారులు వ్రాసి యిచ్చిన గవర్నరుగారి ఉపన్యాసమును చూసేటట్లయితే ప్రజాస్వామ్యములో మన పదిల పరచుకొంటూ ఉన్న ఉన్నత ప్రమాణాలకు తార్కాణంగా మన రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలలోని ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరగడం ఎంతో ముదాపహమైన విషయం అన్నారు అది వాస్తవమే ఎన్నికలు ప్రశాంతముగానే జరిగాయి ప్రశాంతముగా జరగడమే కాదు చాలా ఎక్కువ ప్రశాంతముగా జరిగాయి ప్రశాంతముగా జరగడము అంటే అధికారముతో గర్వించిన మనుషులను యీ దేశంలో ఘట్టిన ప్రతి వ్యక్తి కూడా సిగ్గు పడేట్లు చేసే యీ పాలక వర్గము మీద ప్రజానీకము గర్వించడానికి అవకాశము యిచ్చిన యీ ఎన్నికలు ప్రశాంత అంటే యిటువంటి ప్రశాంతతేనా అని నేను సిద్ధాంత రీత్యా అడుగుతున్నాను. ఈ దేశమును గగ్గోలు పెట్టి యీ దేశమును అరాచకానికి తీసుకుపోతున్నారా అనే తరుణములో యీ ఎలిక్షన్స్ జరిగాయి. మన ప్రజలకు మనము తగు శిక్షణ యిచ్చాము వారిని దారిలో పెట్టాము ఈ దేశములో తమ జీవితాలను దేశసేవలకు అంకితము చేసిన వారికి ఋద్ధి నేర్పాము అనేటటువంటి పదకొండు వలకన పాలకవర్గము మొన్న మొన్నటివరకు కూడా యీ దేశము అల్ల కల్లోలములో ఉన్నప్పుడు ఒకే ఒక్క మనిషి యీ దేశ ప్రజలను అర్ధరలో పెట్టకలగింది ఆమె వెనకాల ఉన్న మనుషులము మేము చాలా గర్విస్తున్నాము అని చెప్పుకున్న మనుషులు యీ పాలక వర్గము గవర్నరు ఉపన్యాసములో ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరిగాయని చెప్పుకున్నారు. వాస్తవమే ఎన్నికలు ఎప్పుడూ ప్రశాంతతగానే జరుగుతాయి. ప్రజలు ఎప్పుడూ కూడా కత్తులూ కర్రలూ, ఉపయోగించరు ఈ భారత ప్రజలు ఎల్లప్పుడూ కూడా శాంతియుతముగానే యున్నారు. భారత దేశములో ధనిక వర్గమునకు చెందినటువంటి కాంగ్రెసు 30 సంవత్సరములు యీ దేశమునకు అధివత్కము వహించింది ప్రజలను పీడించి భూస్వాములు ప్రజలను పీల్చి పిప్పిచేసే కాపిటలిస్టులకు బహు శాంతియుతంగా 30 సంవత్సరములు అధికారము యిచ్చారు అయితే అటువంటి ప్రశాంతతగల ప్రజానీకం యీనాడు దేశంలో మార్పును ఆశించని చెప్పాలి. ప్రశాంతత అంటే మీ ఉద్దేశ్యం ఆదేనా అని నేను అడుగుతున్నాను 30 సంవత్సరములు ప్రజలపైన పెత్తనము చెలాయించి ప్రజలను కీలుబొమ్మలు చేసి ప్రజలను ఒక ఓట్టిగు మిషనుగా అనుకొని మనుషులను, ప్రతిపక్షాలను కనుక్కొనే యీ పాలకవర్గమునకు యిప్పుడు యీ ప్రజలే దిక్కు అయినారు వారు మరల తమను దింపి వేసినా ఏనాటికైనా మరల గద్దె నెక్కించలేక పోతారా అని అనుకుంటున్నారు అధ్యక్ష నేను చెప్పేది చచ్చిన పామును కొట్టడం కాదు బ్రతికున్న పాములకు గుణపాఠం నేర్పడం మాత్రమే. ఇదేనా ప్రశాంతత యొక్క తత్పర్యము, ధనికవర్గములు కాంగ్రెసు పార్టీయొక్క బలంతో, స్వార్థ

రాజకీయవేత్తల బలంతో మాయదారి రాజకీయ నాటకం అడినారు. వేద ప్రజలను పీడించి వారి ఆస్తులను సంపాదించి వారిని దానినలుగా చేసి తమ పార్టీలు బలంతో వ్యవహారమును నడిపారు. ఇక ఇప్పుడు జనతా పార్టీ అధికారములోనికి రాబోతున్నది. ఏ పార్టీ అధికారములోనికి వచ్చినా వారికి కొత్త శక్తి ఉదయిస్తుందని అనుకోవడానికి వీలు లేదు. ప్రత్యేకంగా కొన్ని యిదివరకటి పార్టీలే యిప్పుడు యీ జనతా పార్టీలో కలిశాయి. వీరు ఎక్కడినుండో స్వర్ణము కానుండి ఊడినదిని దేవేంద్రులు కొరుకున పాత మనుషులే యీ మొరార్జీదేశాయి, జగజీవన్ రామ్, యీ సంజీవరెడ్డిగారు, దురదృష్టవశాత్తు వారు ఆ ఇంకొకరిని కిక్కిరిస్తూ వత్త లేదు కాబట్టి వారు పార్టీనుండి బయటకు రావలసివచ్చింది. ఇది గమనించవలసిన విషయం. ఇప్పుడు వీరు కొత్తగా ఒక విధానాన్ని అనుసరిస్తారని అనుకోవడానికి అవకాశము లేదు. అమెరికా వారు యీనాడు సామాన్యమైన ప్రజలు భారతదేశంలో మేలుతున్నారు అని చెబుతున్నారు. కాని యిప్పుడు యీ జనతా పార్టీకి కూడా కాంగ్రెసుకు చట్టపతనమే పడుతుందని అనుకోవలసి ఉంటుంది. ఎందుకంటే వీరు రష్యాకు వీలైతే రష్యాకు అమెరికాకు వీలైతే అమెరికాకు అనుకూలంగా ఉండి పదవుల వ్యామోహముతో పెద్దవారిని ఆశ్రయించరనే నమ్మకము లేదు. జనతా పుట్టు పూర్వోత్తరములు బట్టి అమెరికాకు అనుకూలంగా ఉంటుంది కనుక అది మంచిదిగా ఉంటుందని నేను చెప్పలేను. ప్రపంచ రాజకీయ వ్యవహారాలకు కనువిప్పుగా భారత ప్రజానీకము మేలుతున్నది. ఆ విషయం గమనించాలి, గవర్నరుగారు యీ విషయాన్ని సుస్పష్టం చేయవలసింది. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారినాయి. ప్రతిపక్షములో వున్నవారు పాలించేవారు అయినారు, పదవులను ఆచారము చేసుకొని గర్వించి ప్రవర్తించే వ్యవహారము ప్రజల ముందు యీ సాగదు. ప్రజలు గుణపాఠము చెప్పారు, లేనిపో పొట్లరిజం అయిపోయింది, యిటు కూర్చున్నవారు ఆటు కూర్చున్నవారు సిగ్గుపడే పరిస్థితి వుండినది, ప్రజాప్రతినిధులుగా యిదేనా ప్రజల గురించి పని చేస్తున్నది అనిపించింది. ఒక మనిషికి దాసులుగా తయారు కావడమా? ఆ మనిషి చెప్పేదే శిలా శాసనం వేద వాక్కు వర్ణం అనేది వచ్చినప్పుడు మరి ఆ మనిషి కూడా ప్రజలు ఎన్నుకున్న మనిషే అయినప్పుడు, ఆ మనిషి అధికారాన్ని గుప్పిట్లో పెట్టుకొని నియంతృత్వాన్ని స్థాపించిందంటే సిగ్గు చేటు. బ్రిటిష్ పాలకులు రెండు వందలు సంవత్సరాలు యీ దేశము పైన పెత్తనం చేసి ఆఖరుకు దడిసిపోయి వెళ్లిపోయారు, తరువాత దేశము ముందుకు పోతుంది అనుకుంటే ప్రజా ప్రతినిధులుగా వున్నవారు సిగ్గుపడే విధంగా తయారు అయింది. అయితే యిప్పుడు గర్విస్తున్నాం, ఇంతటితో కూర్చుంటే గాదు, కాంగ్రెస్ పాలకులు గర్వించినట్లు గాదు, జనతా పార్టీ ఆశ్రయించి రేపో మాపో పదవుల్లోకి రావచ్చని గర్వించేది కాదు, లేక క్రింద పదా పై ననే వుంటామని చెప్పే నా మిత్రులు మితవాద మూర్ఖునిట్లు లాగా గర్వించడం లేదు. ప్రజలు, యీ దేశములో ప్రజాస్వామ్యం ఒక్కటి వున్నది అనేది సుస్పష్టం చేశారు, అధికారాన్ని ఎవరు దుర్వినియోగము చేసినా పతనం అవుతారు అది, ఇందిరా గాంధీ జీవితము స్పష్టం చేసింది. జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఎక్కడ వున్నారో గాని, ఆయన చరిత్రను, ఆయన చేసిన పనిని సిగ్గుపడే విధంగా యీ దేశములో కాంగ్రెస్ వాదులు చేశారు. అయితే నా మిత్రులు అనవచ్చు, మేము ఆంధ్రలో గెలిచాము కదా అని గొప్ప పని చేశాము గదా అని, మీరు యీ విధంగా ఎందుకు

10 00 a m

నిర్వచిస్తున్నారు అనవచ్చు. ఆంధ్రుల గురించి నాకు బోధో గొప్పో తెలుసు, ఆ ప్రజల సుందే మనము వచ్చాం, తెలిసి వున్న దయ్యం తెలియని దయ్యం కంటే నయం అనే విధంగా ఆంధ్రులు ఆలోచిస్తారు, అయితే తెలిసి ఉన్న దయ్యంకంటే కూడా ఆంధ్రలో గుణపారం నేర్పారు, ఏ విధంగా అంటే, మీకు అదికారం లేనే లేదు, పోయి ప్రతిపక్షములో కూర్చుండి ఆవి, వా నవంగా కాంగ్రెస్ ను తుడిచివేయడానికి ప్రజాసౌకం పూనుకున్నారు, అందులో సందేహం లేదు, అయితే ప్రజలకు, అవలం వైపు నుండి పోటీ చేసిన మనుష్యులకు, యవతలవైపు నుండి పోటీ చేసిన మనుష్యులకు మధ్యన తేడా ఏమీ కనబడ లేదు, యీ వరానికి ఆ వరానికి తేడా ఏమీ లేదు యిటువైపు టిక్కెట్టు దొరకకపోతే అటువైపు వెళ్తారు తేడా ఏమీ లేదు అందుచేత ఆ విజయం పొందక తప్ప లేదు, కమ్యూనిస్టులు, సామాన్య ప్రజలు అటువైపు వెళ్లే లేదు అయితే భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ, యిదిరా గాంధీని బలంను మరోవైపు తమది ప్రత్యేక పార్టీ అనుకు టున్నా యిదిరా గాంధీకి నేర్పిన గుణపారాన్నే యీ కమ్యూనిస్టు పార్టీకి కూడా ప్రజలు నేర్పారు, మార్క్సిస్టుపార్టీవారు కూడా ఎందుకు ఓడిపోయారు అంటే దూరదృష్టి లేకుండా కమ్యూనిస్టుపార్టీ పుద్యమములో ఐక్యతను దూరము చేయడంవల్ల మితవాద పార్టీలకు, ధనికవిర పార్టీలకు వ్యతిరేకంగా వుండే సెంటి మెంటును ఏకం చేయడములో మార్క్సిస్టు పార్టీ కూడా తమ విద్యుక్త ధర్మాన్ని నెర వేర్చడములో సంకుచిత ధోరణిని విడనాడకపోవడంవల్ల ప్రజలు వారికి కూడా గుణ పారం నేర్పారు శాసనసభల్లోకి పోయేప్పుడు మా పార్టీ గొప్ప అని చెప్పుకునే సెక్రెటరీయం బయలుదేరింది, అయితే ఆంధ్రప్రజలు మహాత్మరమైన గుణపాటాన్ని నేర్పారు, యిది సిద్ధాంతికరణ చేయడం లేదు, నేను నా నియోజకవర్గమైన కాకినాడలో 30 న వత్సరాలుగా కాంగ్రెసు పాలకవర్గాన్ని ఎదుర్కొంటున్నాను, 30 సంవత్సరాలలో వారిని మూడు దఫాలు ఓడించాను ప్రజలు ఓడించారు, నేను నామమాత్రుణ్ణి గతములో గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా యాక్టు క్రింద ఎన్నికలు జరిపినప్పుడు గెలవలేకపోయారు ఆంధ్ర ప్రజాసౌకములో వున్న ధనికవర్గం, మధ్య తరగతి వర్గము మరి రెండవవైపు వున్న శ్రామికవర్గము యీ రెండు వర్గాలను చూచి నవ్వుడు, శ్రామికవర్గము, ధనికవర్గము సర్వసమానం అన్నప్పుడు, మరి మధ్యతరగతి ఎటు పోతాడనేది వచ్చినప్పుడు, శ్రామికవర్గానికి చెందిన మనుష్యులతో ఐక్యం చేయ వలసినవారు సోషలిజం గురించి దారి అపొంబించామనే చెప్పేవారు, ఇందిరాగాంధీ గారికి తాళం కొట్టి, జెమె రాజుని అనే భయముతో వ్యవహరించాముతో, కమ్యూనిస్టు పార్టీ పొరపాటు చేయడం జరిగింది ఆ పొరపాటువల్ల వాస్తవంగా మధ్యతరగతి ధనికవర్గం ఏకం అయి జనతా పార్టీని సపోర్టు చేయడం జరిగింది. మంచిదే జరిగింది. శ్రామికవర్గానికి లీడ్ యివ్వడానికి ఆధారం లేకుండా పోయింది అందుకని తెలిపి వున్న దయ్యం తెలియని దయ్యంకంటే మంచిదని గుణపారం నేర్పారు, యీ గుణ పాటాన్ని వామపక్షాలవారు గ్రహించాలి. ఇప్పుడు ఎన్నికలు నల్లమంగా జరిగాయో ఈ సమాజ వ్యవస్థలో భూస్వామ్య పార్టీలు ఎన్నికల్లోకి వచ్చినప్పుడు, తన బంధువుల తనకు కావలసినవారిని, తన సంజయగాంధీలను పెట్టుకోవాలని ఆలోచించినప్పుడు యిక్కడ ప్రజలకు ఏమీ అవకాశం దొరికింది, అందుకని మొత్తంమీద పెద్ద మార్పు జరగలేదు, గవర్నరుగారు ఉపన్యాసం యిచ్చేటప్పుడు హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ గారితో యిప్పించినప్పుడు కొంత ఆయన లోతుకు పోయి యిచ్చేట్లు చేయవలసింది, ఆయన

10-10 a m

యిష్టం వచ్చినట్లు వ్రాయడానికి వీలు కల్పించవలసింది కాని ఆ విధంగా చేయక లోకువ చేశారు. అన్ని ప్రశాంతంగా పున్నాయనిపించారు ఎక్కడ ప్రశాంతత వుంది? ఈ దేశాన్ని శృణానం క్రింద చేశారు రెండు సంవత్సరాలుగా దీనికి బాధ్యత యీ దేశములో వుట్టిన మాకు కూడా వుంది అవతల మనుష్యుల మీద కూడా బాధ్యత వుంది కనుక కొత్త ఏమీ జరగలేదు 10 సంవత్సరాల క్రిందట అంటే 1967లో మేము ఈ శాసన పట్టు వచ్చినప్పుడు ప్రతిపక్షానికి 237 సీట్లు వచ్చాయి. ఈ విషయం గవర్నరుగారు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం, రాజకీయవాదులు గమనించలేదు? ఇప్పుడు 349 సీట్లు వచ్చాయి జనతా పార్టీకి అంటే 100 సీట్లు ఎక్కువ వచ్చాయి ప్రజలు మీ యొక్క స్వప్రయోజనాలను చూసి మిమ్ములను తిరస్కరించారు అనాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని సరళంగా అమలులో పెట్టేటటు ఇందిరాగాంధీ వెంటబడి స్వప్రయోజనాల వరులు అమె కొంగు పట్టుకొని పెత్తనం చేయాలని అనుకున్నారు ఇప్పుడు దేశంలోని నాయకులకు దారి దిక్కు లేకుండా ఉంది అప్పుడు వదలితే ఉన్నట్లువంటి వారు ఇతరుల కళ్లు మూసివేసారు ఇప్పుడు జనతాపార్టీకి 349 సీట్లు వచ్చాయి ప్రజలు బ్రహ్మాండంగా మారిపోలేదు విధానాలు, పద్ధతులు మున్పక్షంగా ఉన్నాయి ఇప్పుడు రాజకీయనాయకులు కొంత గుఱుపారాన్ని నేర్చుకున్నారు ఇందిరా గాంధీ కొడుకు ఓడిపోయేవరకు గుఱుపారాన్ని నేర్చుకోలేదు 1971 లో ప్రతిపక్షానికి 165 సీట్లు వచ్చాయి, కాంగ్రెస్కు 350 సీట్లు వచ్చాయి ఇప్పుడు కాంగ్రెస్కు ప్రజలు 165 సీట్లు ఇచ్చి ప్రతిపక్షంలో కూర్చోమని తీర్పు ఇచ్చారు టేబుల్ టున్ అయినాయి ఇప్పుడు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ సుస్థిరమైన ప్రభుత్వం ఏర్పరచడానికి అన్ని విధాల సహకరిస్తామని కొత్త ప్రభుత్వానికి వాగ్దానం చేస్తున్నారు మధ్యతరగతివారి, పేద వారి, కార్మికుల, వ్యవసాయ కార్మికుల అందరి సౌభాగ్యాన్ని కాపాడే విధానాలను అమలు చేయాలి ఏ ప్రభుత్వమైనా దీనికి సుస్థిరమైన ప్రభుత్వం కావాలి కాని రాజకీయనాయకుల యొక్క, పార్టీల యొక్క సుస్థిరత కాదు ఈ దేశాన్ని రాజకీయ నాయకులు తమ స్వప్రయోజనాలకు అధోగతిపాలు చేయకుండా దేశాన్ని పట్టాలకు గురి చేయకుండా ప్రజానీకం మహత్తర గుఱు పారాన్ని నేర్పారని చెప్పవలసి ఉంటుంది కాని రాజకీయనాయకులు దీనిని ఎంతవరకు నేర్చుకున్నారనేది రాజకీయవేత్తలు చెప్పాలి. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు చెప్పించాలి. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ నేను ఇక గందరగోళం పెట్టను అన్నారు ప్రజల తీర్పును శరసావహిస్తాను అన్నది. ఆ విషయాన్ని కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫ్ ఇండియావారు చెబుతున్నారా? మన గతి ఏమిటి అనుకొంటున్నారా? ఇప్పటివరకు ఏవో పదవులు వచ్చాయి, పోయాయి, వస్తాయి అనుకొంటున్నాము రేపు ఎలాగ అనే వ్యవహారం ఉందా? మళ్ళీ రాజకీయాలను కఠినతరం చేయడంపడుతున్నారా? అధికార పక్షం ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలను అమలు చేయాలి ఈ దేశంలో పీడింపబడుతున్న ప్రజల యొక్క, బలహీనవర్గాల యొక్క కార్మికులయొక్క, రైతాంగంయొక్క సౌభాగ్యాన్ని కాపాడాలి. దోపిడీదారుల అటలను అరికట్టాలి. శక్తి సామర్థ్యం, విజ్ఞానం, నేర్పు మొదలైనవన్నీ మన దేశంలో పెంపొందేట్లు చూడవలసిన అవసరం ఎంతైనా అధికార పక్షమీద ఉన్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 24 పార్టీలను పెంచినది తనను ఆశ్రయించినవారిని పైకి తీసుకొని

రావడం, తనకు ఇష్టం లేనివారిని నొక్కివేయడం—అలాగ పార్టీలో కాని బయట కాని చేసి వేసారు. తనకు ఇష్టం లేనివారిని నాశనం చేసి జైళ్ళలో పెట్టారు. అటువంటి వారు ఈనాడు ప్రతిపక్షంలో కూర్చోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈనాడు వారు ప్రతిపక్షంలో కూర్చోని హుందాగా ప్రవర్తించారని ఆశిస్తున్నాను. ఈనాడు అధికారంలోకి జనతా పార్టీ వచ్చింది. మంచిదే. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో నిరంకుశత్వం లేకుండా ఉండాలి. ఏ పార్టీ వచ్చినా దేశాన్ని సుఖితుంగా ఉండేట్లు చూడాలి. గతంలోని పరిస్థితులను అర్థం చేసుకొని నూతన ప్రభుత్వం నడుచుకోవాలి. ఎవరైనా సక్రమంగా నడుచుకోకపోతే వారి పతనం తప్పదు. ఈనాడు గ్రామాలలో, పట్టణాలలో, ప్రజలు తిండి లేకుండా ప్రజలు మలమల మాడిపోతున్నారు. ప్రజలు పనిపాటలు లేకుండా మాడిపోతున్నారు. ఉద్యోగులు వారి జీతాలు చాలక మాడిపోతున్నారు. భర్త సంపాదించిన డబ్బు సరిపోక కుటుంబ సభ్యులు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. చదువుకున్న యువకులకు ఉద్యోగాలు లభించడం లేదు. 30 సంవత్సరాలనుంచి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రజలను మాయచేసి, గారడీచేసి, డెమోక్రసీ అనే ముసుగులో మాయచారి వ్యవహారం చేసి నందుకు చితు కాగితాల బుట్టరాకీ పోయింది. కనీసం ఇప్పడైనా కాంగ్రెసు పార్టీ ప్రతిపక్షంలో కూర్చోని గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి. కమూనిస్టు పార్టీ అప్రే ఇండియావారు ఇండిరాగాంధీ పతనానికి కారకుండా తమ పతనానికి కూడా కారకులే నారు. తాము పతనం కావడమే కాకుండా కామిక వర్గం కూడా పతనం అయ్యేట్లు చేసారు. ఏదైనాసరే ప్రజలనుంచి గుణ పాఠం నేర్చుకుంటామని రెనిన్ కూడా చెప్పాడు. గంతులు, గంతులు వేస్తే ఏమీ జరుగుతుందో కేరళలో చూసాము. న్యూటన్ మహాశాస్త్ర వేత్త ఏమన్నాడంటే—నేను సముద్రపు టాడున చిన్న గులకరాళ్ళను చూసి నేర్చుకునేవాడినని అన్నాడు. రాజకీయవేత్తలు ఈ గుణ పాఠాన్ని నేర్చుకోవాలి. దీనికి పాలకవర్గం సరిగ్గా ఉండాలని కోరుతున్నాను. అంతః పురంలో ఉన్న స్త్రీలవలే కాకుండా చక్కగా వ్యవహరించాలని కోరుతున్నాను.

10-20 a.m.

జగజీవన్ రామ్ గారు, సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఆ విషయాన్ని గురించి ఇక్కడ సీట్లు చాలా ఖాళీగా ఉన్నాయి. శ్రీ శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారి సీటు ఖాళీగా ఉంది. రంగదాసుగారి సీటు ఖాళీగా ఉంది. ఆయన కొన్నాళ్ల అక్కడ కూర్చోవాలని అనుకుంటున్నారేమో మళ్ళీ ఆయన ఇక్కడికి రావలసిందే. ప్రజలకు మేలు చేసాము అన్నారు. బియ్యం ధర ఎలాఉంది? సిగరేట్ పెద పంట పండింది అంటున్నారు. బియ్యం ధరలు పెరిగిపోయాయి. సిగరేట్ మేలు చేసాం అంటున్నారు. ఉపన్యాసాల ద్వారా చెలికే దిద్దుకోమంటున్నాను. మంత్రులను ఒక వీధికిపోయి ధరలు కనుక్కోమంటున్నారు. తుపానులో కోట్ల సంపాదించారు ఎలక్షనులో ఉపయోగించారు. తుపానులో ఇళ్ళు కూలిపోయిన వాళ్ళకు ఇళ్ళు లేవు. ఇార్లు కూలిపోయిన వాళ్ళకు 2 కోట్ల రూపాయలకు పైగా గ్రాంటులు మంజూరు అయినాయి. ఎవరికి యిచ్చారు చెప్పండి? ఇటువంటి అసత్యాలు మానండి. అబద్ధాలు చెప్పడం మానండి. ఎంతమందికి ఇవ్వలేదో చెప్పాలి. మా పట్టణంలో ఇళ్ళు కూలిపోయిన వాళ్ళు డబ్బు అడిగితే కలెక్టరును అడగండి, తహసీల్దారును అడగండి అంటున్నారు. మీ సీట్లు ఉన్నాయి. రమ్మని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్న పేట) — అద్యక్ష, నేను గవర్నరు ప్రశంస గాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరగడం ముదాపహమైన విషయంగా

గవర్నరుగారు చెప్పారు ఇది కేవలం గవర్నర్ గారు చెప్పిన విషయమే కాకుండా మహానాయకులంతా ఇదే విషయం చెప్పారు. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ ప్రజలకు శృతజ్ఞత చెప్పారు మొరార్జీ దేశాయి దేశంలో ఎన్నింటి ప్రశాంతంగా జరిగాయి అన్నారు జగజీవన్ రామ్ అదే చెప్పారు ఇందిరాగాంధీ అదే చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి పెంగళరావుగారు అదే చెప్పారు ఈ వాస్తవాన్ని, అందరూ ఒప్పుకొన్న అంశాన్ని దీనిపై చర్చకుగాని, రెండు ఆభిప్రాయాలకుగాని తావులేదని చెబుతున్నాను ఎన్నికల జరిగినప్పుడు అందరికీ ప్రజాస్వామ్యంలో Viable alternative ప్రధానమైన విషయం ఉత్తరదేశంలోగాని దక్షిణదేశంలోగాని ప్రజల తీర్పును ఆ పరు శిరసావహించడం మంచిది నిన్నటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక ప్రముఖ నాయకుడు అన్న మాట గురించి ఒక వార్త చదివాను ఇందిరాగాంధీ గారు వోడిపోడం న్యాయం ఆయన వోడిపోడం అన్యాయం ఏ ప్రాతిపదికపైన ఈ చర్చ తెచ్చారో తెలియదు ఎవరు వోడిపోయారు అన్నది కాకుండా ఉత్తర భారతదేశంలోగాని, దక్షిణ భారతదేశంలోగాని, ఏ వర్గాలు ఎవరిని బలపఱచాయి అన్న విషయం స్పష్టంగా చెప్పబడింది మీరు (స్పీకరు) ఎన్నో నియోజకవర్గాలలో తిరిగారు ఒకమాట అందరూ వచ్చుకోవాలి ప్రజలు తమకు తాముగా నిర్ణయం తీసుకొన్నారు నిర్ణయం చేసుకొనడంలో పేద ప్రజలు, హరిజనులు ఏకైక నిర్ణయం తీసుకొనడం జరిగింది. మొన్న సర్వోత్తమ హోటల్ లో సంజీవరెడ్డిగారు ఒక మాట చెప్పారు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఈనాడు ప్రతిపక్షంగా ఉన్నటువంటి జనతాపార్టీ వోడిపోవడానికి కారణం ఏమిటి? మనం తొందరపడి నిర్ణయాలు చేయడం, విమర్శలు చేయడం మంచిదికాదు ఎన్నికల్లో విఫలం కావడానికి కారణాలు తెలుసుకోవాలి నేనుకూడా సభా నాయకుడికి మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఈ 41 సీట్లు గెలవడానికి కారణం ఏమిటి? రాజకీయ పరిస్థితి ఏమిటి? అర్థిక పరిస్థితి ఏమిటి? ఎవరెవరు ఎట్లా చేశారు, దళిత ప్రజలు ఎన్ని ఆశలతో వేశారో వివరించడానికి వీలులేదు, ఈనాడు ఇందిరాగాంధీ వోడిపోవడం న్యాయం అన్నవాళ్ళు, ఉత్తరదేశంలో ఏవిధంగా ఓటింగ్ జరిగింది, దక్షిణదేశంలో ఏవిధంగా ఓటింగ్ జరిగింది తెలుసుకోవాలి. ఇందిరాగాంధీ అనే వ్యక్తిపై ఆధారం చేసుకొని ఈనాడు ఎన్నికలు జరిపారు. ఏవిధమైన విధానాలతో కాదన్నది స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. ఇందిరాగాంధీ వోడిపోవడం సజంగా జాతికి అరిష్టం. బాధాకరమైన విషయం భారతదేశపు ఆశాజ్యోతిని ఈ నాడు వారు బాధాకరమైన మాటలు చెబితే ఉద్రేకంతో, తార్కాలికమైన ఆవేశంతో వోటింగ్ ఫలితాలు తమ యొక్క విషయం చూసుకుని నిర్ణయాలకు వస్తే మాత్రం సమంజసమైన విషయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. నిన్న శ్రీకృష్ణగారు చెప్పినారు జనతాపార్టీవారు కేవలం వ్యక్తి దూషణలో, ద్వేషంతో అధికారంపై కోరికతో, అధికారం కావాలనే కాంక్షతో తప్పు ఈనాడు దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయేది ఏమీ లేదు. వారి మేనిఫెస్టోలో చెప్పారు.

This is a choice before the electorate
It is a choice between freedom and slavery
it is a choice between democracy and dictatorship
and between Gandhian path and the path that
led many people towards dictatorship

అసలు మూలికంగా ఈ సిద్ధాంతాన్ని చర్చనీయాంశం చేసి, ఈ సిద్ధాంతంను ఎవరు
అయితే ప్రతిపాదిస్తున్నారో వారిని చెప్పమనండి స్వేచ్ఛనా, బానిసత్వమా చెప్ప
మనండి. అసలు బానిసత్వము ఎవరికి. ఈనాడు ఎవరు అయితే ఓటు వేసినారో
స్పష్టంగా ఎంకర్లయిరి పెట్టించమని నేను అడుగుతున్నాను. మీసాలో పెరిగి జరుగు 10-30 a.m.
స్కాండ్లో ఆరెస్టు అయినవారూ, న్యుగర్లుగా ఆరెస్టు అయినవారూ, కంపల్ సరిగా
రిఫర్ అయినవారూ అంతా కలసి ఒక కూటమిగా ఏర్పడినదే జనతాపార్టీ ఈనాడు
కేవలము మాకు స్వేచ్ఛ లేదు అని వారు ఎన్నికల్లో ప్రచారము చేసిన మాట వారు
కాదన్నా ప్రజలు కాదనలేదు జనార్థనరెడ్డిగారు ఈనాడు కావనవచ్చు. ఆయన ఎన్నో
ఉపన్యాసాలు చేసినారు. ఈనాడు నేను ఒకటి మాటిగా అడుగుతున్నాను. ఈ రోజే
కాదు, ఇదివరకు ఆయన సభ్యులే కేవలము ఒక డైనాస్టీ పేరుతో ఈనాడు మహా
భూతముగా ఒక వ్యక్తిని చిత్రీకరించడము న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను, అన్న
దమ్ములు శాసనసభ్యులు కావచ్చు. భార్యభర్తలు పార్లమెంటు సభ్యులుగా ఉండవచ్చు
మరి ఈ విధంగా తండ్రి కొడుకులు కావచ్చు. కేవలము ఒక వ్యక్తి - దేశంలో.
చరిత్రలో మరపురానటువంటి, విస్మరించలేనటువంటి శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
ఆయన బిడ్డ పేరుతో మరి ఒక డైనాస్టీగా చిత్రీకరించడము ఇది కేవలము ప్రజలను
రెచ్చగొట్టడానికి ఉపయోగించినా రేపు ప్రజలు కళ్ళు తెరుస్తారని నేను మీ దృష్టికి
తెస్తున్నాను ఈనాడు కొన్ని పాశ్చాత్య పత్రికలు వ్రాశాయి, ఈనాడు ఒక డైనాస్టీ
నుండి ఈ దేశము నిముక్తి అయిందని ఇది ఏమి న్యాయమని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ.-ఇప్పుడు మిగతావి అన్నీమాట్లాడవచ్చు చరిత్ర ఋజువు
వరచి, పైనకూడా అత్త విమర్శ చేసుకున్నటువంటి విషయాల మాట్లాడితే నష్టము
కలుగుతుంది మీకు ఒకటి చెప్పదలచుకున్నాను మిగతా విషయాలు మీరు మాట్లా
డండి. 19 మాసాల ఎమర్జెన్సీ తరువాత ఇదివరకు చేసిన సేవలన్నీ జరిగిందని
అంగీకరించారు. సంజయ్ గాంధీని ప్రశ్నిస్తే నా తప్పులవలన నిష్పార్జమైన సేవ
చేసిన నా తల్లికి ఆనకారము జరిగిందని అంగీకరించాడు, కాబట్టి ఆ విషయాల
గురించి కాక మిగతావి మాట్లాడండి

శ్రీ టి పురుషోత్తమరావు :-అదృష్ట, మన శ్రీకృష్ణ గారు సలహా ఇచ్చారు
దానికి నేను కృతజ్ఞుడను సంజయ్ గాంధీ గారిని గూర్చి he is too small a fry
అని ఇండియాగాంధీగారు చెప్పారు దాని చర్చలోకి పోవడములేదు నేను మాట్లాడ
వలసినది బాగా ఆలోచించి మాట్లాడుతున్నాను అయినా మన శ్రీకృష్ణగారు ఇచ్చిన
సలహాను దృష్టిలో పెట్టుకుంటున్నాను ఈనాడు ఉత్తర భారతదేశములో కాని
దక్షిణ భారతదేశములో ఈ ఓటింగ్ పేటర్న్ గురించి అవగాహన చేసుకోవలసిన
అవసరం ఉంది. ఈనాడు మరి అక్కడ దక్షిణ భారతదేశంలో ఏ ఓటు తీసుకున్నా

ఆ ఇందిరాగాంధీ గారికి వచ్చిన ఓటే ముఖ్యమంత్రిగారు కాని మంత్రులు గాని, ఈనాడు కాంగ్రెసుపార్టీలో ఉన్న కార్యకర్తలు కాని వారు ఎవరయినా చాలా కృషి చేసి విజయము సాధిస్తే ఆ ఓటు మాత్రము ఇందిరాగాంధీ పేరుతో వచ్చిన ఓటే కాని కేవలము ఇతర వ్యక్తుల వల్ల వచ్చిన ఓటు కాదు ఇది స్పష్టమైన విషయము ఈ నాడు ఈరెండు వైవిధ్యాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి ఈ వైవిధ్యాల ఉన్న పరిస్థితి ఏమిటి? అదృశ్య, ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే ఈ వేళ నేను జగజీవన్ రామ్ గారు స్టేట్ మెంట్ చదివాను జయప్రకాశ్ నారాయణ గారు ఇచ్చిన వివరాలను అన్ని చదివాను ఒకమాటల్ గా, రెండు మాటల్ గా ఒక ప్రముఖ నాయకుడు చెప్పినటువంటి ఆలోచన ప్రకారం ఆలోచించి సరిగా అవగాహనచేస్తే ఈనాడు జనతాపార్టీ ఇంకా పుట్టలేదు పుట్టబోయే బిడ్డకు పెట్టబోయే పేరు జనతాపార్టీ. అది రేపో మాపో ఏప్రిల్ లోనో మే లోనో మరి దానియొక్క పార్టీలు - కనిస్టిట్యూయంట్ పార్టీలు అయిన జనసంఘము గాని, బి. యల్. డి. గాని, లేదా సోషలిస్టుగాని వారందరూ కలసి రేపు ఆ పార్టీకి ఒక స్వరూపము ఇచ్చి పెట్టబోయే పేరు జనతాపార్టీ ఇది రెండు మాటల్ గా గాని, ఏ విధంగా గాని చెప్పినా ఇది వాస్తవమైన పరిస్థితి, ఈనాడు ఏది అయితే ఉందో - ఇందిరాగాంధీగారిని చిత్రించినప్పుడే - ఇప్పుడు శ్రీకృష్ణగారు చెప్పారు నాకు దాని వారు స్పష్టంగా చెప్పినారు. ఈనాడు 19 మాసాలుగా ఎమర్జెన్సీలో ఎక్సెస్ అవి-ఏమిటో, ఉత్తరభారతదేశములో జరిగిన విషయములు నేనెంత స్పష్టంగా అవగాహన చేసుకోలేదు చేసుకోలేదు ప్రయత్నము చేస్తున్నాను. అక్కడి ప్రజల యొక్క అభిప్రాయాన్ని మార్పు చేసిన విషయము ఏమిటి? మరి కుటుంబ నియంత్రణ విషయము అది అంత తీవ్రంగా అక్కడి ప్రజలను బాధపెడితే నిజంగా ఆ తప్పులు అంగీకరించవలసిన అవసరం కాంగ్రెసు పార్టీకి ఉన్నది. అది కాదనడానికి కూడా మీరులేదు దానిని ఏదో విమర్శగా తీసుకోడానికి మీరులేదు కాని కేవలము కుటుంబ నియంత్రణ పైన తీసుకొన్నటువంటి ఎక్సెస్ అవి ఉపయోగించి ఈనాడు ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టే పార్టీ ప్రజలందరి మధ్యకు దీని పైనే సాదించిందా? మీరు పొలిటికల్ గా ఇచ్చిన డైరక్షన్ ఏమిటి? కుటుంబ నియంత్రణమీద మీరు చెప్పిన కార్యక్రమము ఏమిటి? ఈనాడు ఇతర దేశాలలో కూడా కంపల్సరీ రెజిస్ట్రేషను తీసుకురావలసిన మాట మనము కాదనలేము కదా? నేను దీనికి జరిగిన ఎక్సెస్ ను సబోర్డు చేస్తున్నానని కాదు. ప్రజల యొక్క తాత్కాలికమైన ఉద్దేశ్యాన్ని రెచ్చగొట్టి దీనిని తమకుగా చేసుకున్న ప్రయత్నము ఏది అయితే ఉందో అది ప్రజాస్వామ్యానికి భంగమని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఈనాడు మీరు ఆలోచించండి. మహాత్మా గాంధీ ఈ దేశంలో, ముఖ్యంగా గ్రామాల్లో దారిద్ర్యము తొలగించాలన్నారు జాతివేత మహాత్మాగాంధీ జాతికి ఇచ్చిన సందేశము దేశంలో పేదరికం తొలగించాలని అంతే గాని పేదరికాన్ని తొలగించాలని చెప్పే ఈనాటి డాక్టరేట్ సోషలిజము కాదు, మనము ఇతర దేశాల నుండి తీసుకున్నటువంటి సిద్ధాంతకమైన సిద్ధాంతము కాదు, ఈనాడు మన జాతి యొక్క విశిష్టత తరతరాలుగా ఉన్న దారిద్ర్యాన్ని తొలగించడం పై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఉన్న వాడి మధ్య, లేని వాడి మధ్య తారతమ్యము తొలగించి నప్పుడు దేశములో మహాత్ముడు అలోచించిన రామరాజ్యము ఏర్పడుతుంది అనాడు ఎన్నెన్నో పార్టీలు వాళ్ళ కన్విక్షన్ లో కూడా ఈ విషయాన్ని రూపొందించాయి

అనాడు మహాత్ముడు మన జాతిలో ముఖ్యంగా ఆర్థిక సంపద పెరగడానికి, దేశం స్వాతంత్ర్యము కావడానికి ఏదైతే సిద్ధాంతము? చెప్పినాడో దానిని ఈనాడు జనతా పార్టీలో ఉన్న పోలిటికల్ పార్టీను ఒప్పుకున్నాయంటే నేను కాదు కాదు అంటున్నాను. అయితే అనాడు మహాత్ముడు జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ నా రాజకీయ వారసుడని చరిత్రలో చెప్పిన వా సవార్సీ, ఆ తరువాత ఇందిరాగాంధీగారు గత పది సంవత్సరాలుగా ముఖ్యంగా ఈ 3, 4 సంవత్సరాలలో మహాత్ముడు ఆశించిన ఫలితాలను దేశంలో కలిపడనికి ఆమె తీవ్రంగా కృషి చేసినదంటే ఎవరూ కాదనలేదు. కాత్మాలికమైన ఉద్రేకాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మహాత్మాగాంధీని ఎవరు ఏ సిద్ధాంతము పైన చంపేశారు మహాత్మాగాంధీని ఈనాడు దేశంలో అన్ని మతాలవారు హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు అందరూ పూజిస్తున్నారు యావత్తు ప్రపంచానికి మార్గదర్శకమైన జాతిగా ఉండాలని భావించి ఆయన జాతికి ఇచ్చిన సలహాలను, త్యాగాలను చేసిన అటువంటి మహా వ్యక్తిని అనాడు కేవలము జాతికి నిష్ఠము కలుగుతోందని చంపాలన్న విషయము మరి వారు కాదన్నా చరిత్ర కాదంటుందా? అంతేకాదు ఈనాడు ఇందిరాగాంధీ పట్ల కూడా మహాత్ముడు పట్ల చేసినటువంటి అరాచకమైన రాజకీయ హత్య, ఈ పార్టీలు ఈనాడు చేసినవని నేను స్పష్టముగా వారికి చెపుతున్నాను కేవలము ప్రజలు ఉత్తర దేశంలో జరిగినటువంటి ఏవో కొన్ని పరిస్థితులను ఆలోచించి ముఖ్యంగా సోషల్ మెజర్సు తీసుకువచ్చినపుడు అంతవరకు వాటిని అనుకరించిన ప్రజల కోసం రావడం సహజం. వాళ్ళకు బాధ కలగడం సహజం వారికున్నటువంటి స్వేచ్ఛ వాళ్ళకున్నటువంటి పోలీటిల్, ఎకనామిక్ ఇనిసియేటివ్‌తో అక్కడివారు దేశంలో అరాచకం సృష్టించారు ఈనాడు అది జరిగింది దేశంలో కేవలం ఈ రెండు సంవత్సరాలలో నా అంచనా ప్రకారం, నా ఆలోచన ప్రకారం ఒక హేలెరు కాంపైన్ జరిగింది. అది దేశానికి అరిష్టము. ఆ హేలెరు కాంపెయిన్‌కు యివ్వాలి ఇందిరాగాంధీ బలి అయింది అది దేశానికి అరిష్టం జాతికి నష్టం అది జాతికి దురదృష్టకరమైన పరిణామం అని భావి చరిత్రలో ఆలోచించవలసి వస్తుంది. నిన్ననే మార్క్సిస్టు పార్టీ సభ్యుడు ఓంకార్‌గారు ఎక్‌సెన్ జరిగిందని చెప్పారు నిజంగా ఎక్‌సెన్ చేసినప్పుడు ప్రభుత్వం చేసినా, ఎవరు చేసినా ఖండించవలసిందే అది అధికార స్థాయిలో గాని ఎక్‌సెన్ చేసినప్పుడు ఖండించవలసిన అవసరం యున్నది నేను ఒక మాట అడుగుతున్నాను ఈ మధ్య తణాలూపుర్‌లో ఏడుగురిని అమానుషంగా హత్య చేసిన విషయం వారి దృష్టికి రాలేదా? చంటి పిల్లలను చిత్రహింసలు చేసి చంపిన విషయం వారి దృష్టికి రాలేదా? ఈనాడు దేశంలో అరాచక పరిస్థితులు సృష్టించడానికి కారణం ఏమిటి? మార్క్సిస్టు పార్టీ సభ్యులు ఓంకార్‌గారిని అడుగు తున్నాను ఈనాడు ఏ నైర్దాంతికమైన సంబంధంతో, స్నేహంతో జనతా పార్టీతో పొత్తు కలిపినారు ఏ ప్రతిపత్తిపై జనతా పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని బలపరచబోతున్నారు ఆర్థిక విధానంపైననా, సామాజిక పరిస్థితులపైననా, దేశ విదేశాంగ పరిస్థితులపైననా? ఏ విధంగా పొత్తు కలిపాలని ఆలోచన చేస్తున్నారు కేవలం ఇందిరాగాంధీపై వ్యతిరేకతతో ఈనాడు దేశంలో అరాచక పరిస్థితులు సృష్టించారు

10-40 a.m.

ఈనాడు నైదిలికి యున్నది నైదిలికితో పాటు ఎకనమిక్ ప్రోగ్రెస్ జరుగుతున్నది. పేద జనంలో గిరిజనులలో, హరిజనులలో సంపూర్ణ విశ్వాసం వచ్చినది ఈ విశ్వాసాన్ని కొల్లగొట్టాలని అరాచక పరిస్థితులు సృష్టించాలని తప్ప ఈ సంక్షోభం ఈ దేశంలో సృష్టించాలని తప్ప వేరే కారణం ఏమిటో చెప్పమనండి. ఇవ్వాళ హిందూ పత్రికల్లో ఒక వార్త చదివాను

"RECEPTION TO FREED RSS & JAMAIT LEADERS"

"Members of the RSS and the Jamait-e-Islami, who were released from the Central Jail here to day were accorded a public reception at the Nchrunagai Park this evening. The reception had been organised by the Peoples, Union for Civil Liberties and Democratic Rights "

ఈ వార్తను కొంతగా ఆలోచించండి ఉద్రేకిలో ఒక పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఒకసారి చర్య తీసుకొన్నప్పుడు జైల్లో పెట్టినప్పుడు వారికి వ్యక్తిగతంగా బాధ కలిగినప్పుడు విపత్తిన కలగడం సహజం ఒక వ్యక్తి పట్ల అన్యాయం జరిగినప్పుడు దాని వెనక ఉన్నటువంటి విషయం ఆలోచించండి ఆర్ ఎస్ ఎస్ ను జమాయిత్ యిస్లామీను యిద్దరికీ కలిపి రిలీఫ్ చేస్తే ఇందిరాగాంధీగారికి ఏమి దొర్లాగ్గము ఒకే రీతిగా రాజకీయ పరిస్థితి, సామాజిక పరిస్థితి ఉంటే ఎవరు వద్దంటారు? అన్నదమ్ములుగా, ద్వేషం లేకుండా మతోన్మాద పరిస్థితులు కలిగించకుండా అన్ని మతాల దేశంలో ఐక్యతగా, సమానంగా కలిసి మెలసి బ్రతకాలి అనే ప్రాతిపదికపైన వారు కలుస్తూ ఉంటే ఎవరూ వద్దనేది కాదు కాని ఈ రెసెన్స్ లో ఉన్నటువంటి ఆవేశం, ఉద్రేకం వాస్తవమా? దీనిని జ్ఞానంగా ఆలోచించినప్పుడు ఈ పరిస్థితుల పరిణామం భవిష్యత్ జాతి పైన ఏవిధంగా ఉంటుంది ఆలోచించండి ఈ పరిణామాల ఫలితాలు ఏమి కాబోతున్నవో ఆలోచించండి అని సవినియంగా ప్రార్థిస్తున్నాను. ఈ నాడు లోపం జరిగింది కొన్ని కార్యక్రమాలలో లోపం జరిగింది ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వం వల్ల కాని, మరే యితరత్రా కారణం వల్ల కాదు వాస్తవాలను నిర్మోహమాటంగా, నిర్భయంగా మాట్లాడుకోదలచు కొన్నప్పుడు మనం నాటిని దాచుకోవలసిన అవసరం లేదు 30 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలనలో, కాంగ్రెస్ రాజకీయ చరిత్రలోను, అంతకు ముందు చరిత్ర కూడ జ్ఞాపకం చేసుకుంటే స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ రాజకీయంగా గ్రూపుల యొక్క తగాదాలపైనే, వ్యక్తులయొక్క పార్టీ పదవుల కోసం ఉంటూ వచ్చినది. దానిని ఈ నాడు మార్చవలసిన అవసరం యున్నది

శ్రీ డి వెంకటేశం — పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్ ఈ రోజు గవర్నరు ప్రసంగం పైన చర్చనా, పాలిటిక్స్ పైన చర్చనా? అది క్లారిఫై చేయండి. గవర్నరు ప్రసంగం పైన మాట్లాడమంటారా? పాలిటిక్స్ పైన మాట్లాడమంటారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — నిన్నకూడ ఈ పాయింట్ వచ్చినది.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— గవర్నరుగారి ప్రసంగం సందర్భంగా ఉత్పన్నమైన సమస్యలపైన మాట్లాడదలచుకొన్నాను ఇ త తీవ్రమైన ఫలితాలకు కారణం కాంగ్రెసులో ఉన్నటువంటి కొందరు వ్యక్తుల చరిత్ర అని మాత్రం ఒప్పుకోకూడదు

రాజకీయంగా వారి యొక్క పాపాల ఫలితం ఈ నాడు కాంగ్రెసు పార్టీ భరించాల్సి వచ్చింది. ఇందిరాగాంధీ భరించాల్సి వచ్చినది దానిని నేను కాదన్నా బైట ప్రజలు కాదన లేరు. ధక్షిణ భారత దేశంలో ఏ ఓటు జరిగినా అది కాంగ్రెసుకే జరిగింది. ప్రజా వెల్లవ అంటారే అటువంటిదే దానిని ఎవరూ కాదన లేరు. ఆ వాస్తవాన్ని ఒప్పుకోవడం కించపరచినట్లు కాదు. మన రాష్ట్రంలో గాని, యితర రాష్ట్రాలలో గాని ఒకసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం యున్నది స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి ముందు చరిత్రను పునరాలోచించండి మహాత్మాగాంధీగారు స్వాతంత్ర్య సమర సందర్భంలో ఈ ఉద్యమాన్ని గ్రామ ప్రజలలోకి, గ్రామ ప్రాంతాలలోకి తీసుకుపోయి గ్రామం తూవట్లు చైతన్యవంతం చేయాలి అన్నప్పుడు, మీదరికంలో ఉన్న ప్రజలలోకి, వరువురాని ప్రజలలోకి సమస్యలను తీసుకుపోయి ఈ దేశాన్ని కల్లోల పరుస్తూవున్న అని చెప్పినటువంటి మేధావులు కొందరు కాంగ్రెసు నుంచి పోయిన విషయం ప్రలోచించవలసి యున్నది ఆ నాడు మహాత్మాగాంధీ మర సామరస్యంతో ఈ జాతిని ముందుకు తీసుకుపోవాలని ఆలోచించినప్పుడు తమ నాయకత్వం కోసం ప్రాకులాటలో జిన్నా లాంటి వ్యక్తులు ఆ నాడు కాంగ్రెసును విడిచిపెట్టి పోయి యిస్లామ్ నాయకుడు అయినాడు అది ఉద్దేశంతో జరిగిన పని అలాగే ఈ నాడు, దేశంలో ఆర్థిక విప్లవం తీసుకురావడం జాతి యొక్క సమ్యకజన్మిణిని గ్రామ ప్రాయవరకు తీసుకుపోయి గ్రామాల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి పర్యవేక్షణం చేస్తే మొత్తం జాతిని ఈ విషయంలో భాగస్వాములను చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు తిరిగి మరొకసారి అదే మేధావులు అని చెప్పబడేవారితో మరొక సమస్య ఉత్పన్నం అయింది. ఈ నాడు తాత్కాలికమైన ఉద్దేశంతో జాతికి ఎంత నష్టం కలిగిందో ఈ నాడు అంతే పట్టం జరిగింది ఇందిరాగాంధీని రాజకీయమైన హత్య చేయడానికి ప్రయత్నించారు కాని ఈ నాడు ప్రజలు ఆ నాడు ఉన్నంత అమాయకత్వంలో లేరు. శ్రీ కృష్ణగారు వెప్పారు అదికారల వల్ల కావచ్చు, మరి కొంతమంది వ్యక్తుల వల్ల కావచ్చు. వారు చెప్పినటువంటి సంజయ్ గాంధీ కారణం కావచ్చు. ఈ నాడు మౌలికమైన సమస్య వేరే యున్నది ఈ నాడు జాతిని తీవ్ర పరిస్థితు కి తీసుకుపోయి, తప్పు తోవలోకి తీసుకుపోయి, సంక్షోభ రమైన రాజకీయ పరిస్థితులు సృష్టించి జాతిలో తరాచకమైన పరిస్థితుల తీసుకురావడానికి పర్యవేక్షణలు చేస్తున్నప్పుడు ప్రతి గౌరవీయుడి మీద బృహత్తరమైన బాధ్యత యున్నది నిదానంగా ఆలోచించి ఈ నాడు నితిలో వచ్చినటువంటి సంక్షోభ పరిస్థితిని తప్పించడానికి ఏమి చేయాలో ఆలోచించ వలసిన బాధ్యత జాతికి ఉన్నదని మనవి చేస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అధ్యక్షా, మిత్రులు సి. వి. కె రావు గారు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు కూడ మీలో చేరిపోయినాడని విసురు వినినారు. గారు చాలా సంతోషంగా యున్నది. ఏ రాజకీయవాది అయినా, ప్రజాప్రతినిధి అయినా ఎల్ల కాలం యిండిపెండెంట్ రాజకీయగాదిగా ఉండడానికి వీలు లేదు. స్థాంతరంగా ఉండి తీరాలి ఒక నాటికి అయినా సిద్ధాంతాలకు కట్టుబడి గాలి సిద్ధాంత పరంగా ఆలోచించినప్పుడు జనతాపార్టీ ఒక వైపు, కాంగ్రెస్ సోషలిజ్ట్ ఒక వైపు ఉన్నప్పుడు దేనిని కోరుకోమంటారు అని ప్రశ్నించినప్పుడు ఆ వ్యక్తి స్థాంతరంగా జనతాపార్టీ కోరుకొంటాడా అని అడుగుతున్నాను సిద్ధాంత

పరంగా కాంగ్రెస్‌లో చేరాలని నేను నిర్ణయం తీసుకొన్నాను. ఈ నాడు దేశం కాంగ్రెస్ ఓడించి దుఖపడడం లేదు విచారించడం లేదు స్పార్టివ్‌గా తీసుకుంటున్నాను ప్రజాస్వామ్య దేశంలో ఏ పార్టీ అయినా ఓడిన పార్టీ స్పార్టివ్, తీసుకొని ప్రతి పక్షంలో ఉండి ప్రజాస్వామ్యమును పరిరక్షించడానికి పోరాడాలి. తప్పకుండా అమకోవాలి, కాంగ్రెస్ పార్టీ అట్లా అనుకొంటున్నది అనే నమ్మకం వున్నది సిద్ధాంతపరమైన నిర్ణయాన్ని ఎవరు కాదంటారని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను కాదనడానికి వీలు లేదని చెబుతున్నాను. నేను సరైన నిర్ణయం తీసుకొన్నాను కూడా అనుకొంటున్నాను.

10-50 a m. శ్రీ సి వి కె రావు.—ఆయన చెప్పేది పర్సనల్ ఎక్స్‌ప్రెషన్

శ్రీ వలసరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి — మూడు సంవత్సరాలైన తరువాత పన్నటికి నేను స్టేట్‌మెంటు ఇవ్వడానికి నిరాశించినాను కాంగ్రెసులో చేరడమనే నేను గౌరవంగానే భావించాను కాంగ్రెసు శాసన సభ్యునిగా తొలిసారి మాట్లాడడానికి గర్విస్తున్నానని మనవిచేస్తున్నాను ప్రతిపక్షాలు ఎన్ని ఆరోపణలు, నిందలు కాంగ్రెసు వేస్తున్నప్పటికీ ఏ కాంగ్రెసు సభ్యుడైనా అదంత వచ్చాడా అని అడుగుతున్నాన కాంగ్రెసు చచ్చిన పాము అంటున్నారు మూల మూల విషసర్పాలు బుర్ర కొడున్నాయి. కాని కాంగ్రెసు మాత్రం చావడని చెబుతున్నాను లేదని పా అధికారంలోనికి వస్తే కనీస ర్యేటివ్ పార్టీ చచ్చిపోయిందా? కనీస ర్యేటివ్ పా అధికారంలోనికి వస్తే లేదని పార్టీ చచ్చిపోయిందా? దెమాత్రానీ అన్నప్పూ ఏ పార్టీ చచ్చిపోవడం ఉండదు. మీరు నిజంగా కాంగ్రెసు పక్షం చావే కోరుకుంటున్నారేనా ప్రతిపక్షం ఉంటుందా అని అడుగుతున్నాను దేశంలో ప్రజాస్వామ్య బ్రతకడానికి అవకాశం ఉందా అని అడుగుతున్నాను మతతత్వ వాదులకు ప్రభుత్వాన్ని అప్పగిస్తున్నాడు. తరువాత ఏ సిద్ధాంతాల ప్రకారం దేశం నడుస్తుందో ఆలోచించండి ఒక వ్యక్తిపై ద్వేషాన్ని రెచ్చగొట్టి క్లాస్ ఫైట్‌ను రెచ్చగొట్టి ఏమి చేయగలిగారో అడుగుతున్నాను దక్షిణాది సమితి చేయగలిగారని అడుగుతున్నాను. ఉత్తరాది వ్యక్తి ద్వేషం, ఇక్కడ క్లాస్ ఫైట్, వ్యక్తి ద్వేషం ఇక్కడ ప్యక్తి ద్వేష సరిహిత క్లాస్ ఫైట్ తెచ్చారు వ్యక్తి ద్వేషమే తప్ప సిద్ధాంతపరంగా ఆలోచించి వారు లేరు కేవలం వ్యక్తి ద్వేషాన్ని రెచ్చగొట్టి ఒక దేశం పరిపాలనను స్వాధీన చేసుకోవడం అనేది కేవలం భారత దేశంలోనే జరుగుతోంది ప్రపంచంలోని దేశంలోను ఇటువంటిది ఎప్పుడూ జరుగలేదు దీనిని ఎవరైనా కాదనగలరా హేవ్‌కు హేవ్-నాట్స్‌కు ఫైట్ వచ్చింది దీనిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది దేశంలోని అన్ని వజ్రాలూ కాంగ్రెసు పార్టీ ఆలోచించవలసిన విషయం. ఈ బునలు కొద్దే వ్యక్తులను కాంగ్రెసు పార్టీలోకివారి ఒక చారిత్రానిగా తీసుకోవలసి ఉంది కేవలం అధికారం ఉంటేనే కాంగ్రెసు పార్టీ బ్రతుకుతుంది అని ఇచ్చటివరకు ఉన్న ఆపోహలు తొలగించవలసిన బాధ్యత మనదే ఉంది. ఇకముందు వెంగళరావు గ్రూపు, బ్రహ్మనందరెడ్డి గ్రూపు, పి.వి. నరసింహ రావు గ్రూపు అని కాకుండా కాంగ్రెసు అంతా ఒకే గ్రూపుగా వ్యవహరించవలసి ఉంది లేదినాడు మన గోరిని మనమే త్రవ్వుతున్న వారం అవుతాము నిన్నటినుంచీ ప్రతిపక్షాలు చెప్పింది అంతా రాజకీయమే. అటువంటిప్పుడు గవర్నరు ప్రసంగంతో

ప్రతిపక్షాలు రాజకీయం మాట్లాడడానికి లేదనడానికి లేదు నిన్నటినుంచి ప్రతిపక్షాల వారి ఉపన్యాసాలు రాజకీయ ఉపన్యాసాలు తప్ప గవర్నరు ఎడ్రెసుమీద ఉపన్యాసాలంటారా? ఈ పరిస్థితిని ఒక సవాలుగా తీసుకుని, అధికారం ఉంచేనే బ్రతుకుతాం లేకపోతే లేదనే ఆపోహ తొలగించి పనిచేయవలసి ఉంటుంది ఇప్పుడు వరకు ప్రభుత్వ అధినేతలే గొప్ప దేశస్థాయి కాని రాష్ట్రస్థాయిలో కాని కాంగ్రెసు అధ్యక్ష-మగుమూస్తాయిగాను తాబేదారుగాను పెట్టుకునే చరిత్ర సమాప్తం చేసి స్టేచరు ఉన్న వ్యక్తులను, సంస్థకు పెద్దగా చేసి పునరుజ్జీవనం కల్పించవలసి ఉంది. ఆ విధంగా చేసి దేశ స్థాయిలో కాని రాష్ట్ర స్థాయిలో కాని కాంగ్రెసు పార్టీ సజీవంగా ఉంది, అది చావదు, ఎలకాలం ఉంటుందని నిరూపించాలి ఈ నాడు అఖిల భారత స్థాయిలో కాంగ్రెసు అధినేతగా ఇందిరా గాంధీ ఉండడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను ఎంతమంది భూస్వామ్య మనస్తత్వంతో పోరాడినా ప్రజలకు మధ్య తరగతి రైతాంగానికి ఉపయోగపడే పార్టీగా కాంగ్రెసు ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన మొదటి పొరపాటు సమీక్షను జిల్లా పరిషత్తులను రద్దు చేయడం, జిల్లా స్థాయిలోను సమీతుల స్థాయిలోను అసాధికారులు ఎక్కువగా లేకుండా చేసుకుని అధికారులకు అంతా ఆప్య గించాము ఐ ఏ ఎస్, జూలం ఈ సంస్థలో సాగుతోంది వారి వద్దకు కావస పభులు పోతే ఎటువ ఉండా అని అడుగుతున్నాను ప్రజా స్వామ్య వ్యవస్థను గ్రామ స్థాయిలో పతనం చేసుకున్నాం ప్రజా ప్రతినిధులు సీటి స్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో లేకుండా చేసుకున్నాం వారి అగ్రహానికి గురి ఐనా ఇప్పటి మనం విన్నవ్ పాతంగా అనుకుని సరిదిద్దుకోవాలి కో-ఆపరేటివ్ సంస్థలలో చెలగాటం ఆడుకున్నాం, వారి చేతులనుంచి వీరి చేతులకు, వీరి చేతులనుంచి వారి చేతులకు ఇష్టం వచ్చినట్లు మార్చాము ఇది తప్ప ఐనదని ఈనాడై నా అనుకోవలసి ఉంది సమీతులకు జిల్లా పరిషత్తులకు ఎప్పుడో ఎన్నికలు పెట్టవలసి ఉంది అధికారుల రాజ్యం చేసాం వారి మిద్దెపై నిద్రపోతుంటే కావస పభులు వలసాలో పోరాడవలసిన దురతి తెచ్చు తున్నాం. ప్రజాస్వామ్యం మన చేతుల మీద పతనం చేసుకోకుండా ఇప్పటికే నా ఎన్నికలు జరిపించి గ్రామ స్థాయి వరకు ప్రజా సంస్థలుండే ఏర్పాటు చేయాలని కోరు చున్నాను సహకార సంస్థతో చెలగాటం లేకుండా ఎన్నికలు పెడితే బాగుంటుం దేమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ఇది ముఖ్యమైన విషయం మధ్య తరగతి రైతాంగం మనలను వదిలి ఎందుకు పోయారనేది చూడవలసి ఉంది రైతులను ఎల్క్విసిటీ బోర్డు లూట్ చేస్తున్నది మంజిలీ మినిమం గారంటి ఏదేశంలోనైనా ఉందా? ఎ ఎమ్ జి. కట్టలేక చస్తుంటే రైతుపై మంజిలీ మినిమం గారంటియా? ఇది కాక ఎ.ఎల్.సి మరొకటి రోజుకు ఆరు గంటలైనా ఎల్క్విసిటీ ఇవ్వక పోయినా రైతు ఇన్ని బాదలు పడవలసిందే, ఎల్క్విసిటీ బోర్డు రైతులను లూట్ చేస్తున్నదని చెబుతున్నాను. రైతులను ఎల్క్విసిటీ బోర్డు బారిమంచి రక్షించవలసిన బాధ్యత మనపై ఉంది ఎడిషనల్ వెబ్ ఎనెస్మెంటు, ఎరువుల ధర పెరగడం, ఇంకా వస్తులు ఇవన్నీ రైతుల తిరుగుబాటుకు కారణమని మనవిచేస్తున్నాను బల హీన వర్గాలను మరచిపోకూడదు వారికి పేద చేయవలసిందే భూమి పంజీకి త్వరగా చర్యలు తీసుకోవలసిందే ఇచ్చిన భూమికి మరమ్మతు చేయించాలి.

ఫిల్లరు పాతంట్లు చేయించారీ కమ్యూనిటీ ఇరిగేషన్ వెర్స్ క్రవ్వింపాలి అన్ని రకాల వారిని కలుపుకోవాలి హేవ్స్, హేవ్ నాట్స్ అని కాకుండా అందరివికలుపుకుని బాధ్యత ప్రతి కాంగ్రెసు కార్యకర్తపై ఉందని మనవిచేస్తున్నాను ఎన్నికల ముందో నాకు ఒక ఉత్తరం అందింది—అన్ సైన్డ్ లెటర్. అందులో ఉన్న విషయం ఏమిటంటే—ముఖ్యమంత్రిగారు రాయలసీమలో ఒక సభలో మాట్లాడుతూ రెడ్లను కాలరాస్తాను అన్నాడని, జెంగుకూరు ఎడిషన్ ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెసులో ఆ వార్త వచ్చిందని కూడా వ్రాసారు. అది అబద్ధమని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ విధంగా అనలేదని మనవిచేస్తున్నాను. నీవు రెడ్డిగా ఉంటూ కాంగ్రెసులో చేరుతున్నావు ముఖ్యమంత్రి రెడ్లను తిడుతుంటే అన్ని అందులో ఉంది. ఇది అన్యాయం అక్రమం ఏ ముఖ్య మంత్రి కూడా కులం పేరు చెప్పి ఆ కలాన్ని కాల రాస్తానని అనడు ఒక కులాన్ని కాంగ్రెసు పార్టీకి దూరం చేయాలని దురుద్దేశంతో ప్రతి ఒక్కరికి ఈ జవాబురావడం జరిగింది ప్రతి గ్రామంలోను ప్రతి వ్యక్తికి ఈ ఉత్తరాలు అందాయాయే సంతకం చేయరమైన విషయం ఏమి ఉందని అంటున్నాను అన్ సైన్డ్ లెటరు ఎందుకు పంపాలి? ఖలేజా ఉంటే సంతకం పెట్టి ఎందుకు పంపకూడదు?

11-00 a. m.

Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78
(Vote on Account)

Mr. Speaker —You can continue your speech after the presentation of the Budget for 1977-78 (Vote on Account), because it has to be done at 11-00 a. m.

Sri P. Ranga Reddy —Sir, I beg to move

“That the discussion on the Motion on the Address of the Governor be adjourned till the presentation of the Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78 (Vote on Account).”

Mr. Speaker .—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is .

“That the discussion on the Motion on the Address of the Governor be adjourned till the presentation of the Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78 (Vote on Account).”

The motion was adopted

Mr. Speaker —Now the Minister for Finance will present the Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78 (Vote on Account)

Sri C. V. K. Rao —Sir, I rise on a point of order. After the Vote on Account is presented to this House, it should stand adjourned and are you taking and decision to the contrary?

Mr. Speaker:—I have examined the rules It is only when the full Budget is presented that the House is adjourned

Sri C.V.K. Rao.—The almost amounts to a Budget. But where is

that rule this may be clarified It is a different thing if you feel like permitting themembers to speak I have no objection , but let us not misinterpret the rule Let us not interpret a thing to our convenience.

Mr Speaker —I have tried to interpret it correctly.

Sri C V K Rao —Let that be explained because this should not be a precedent From that angle I am raising this objection I don't mind if you give permission I want to support you But the interpretation is not the correct interpretation

Mr Speaker —I have interpreted it so far if it is incorrect I will correct it later

*అర్థిక శాఖామూఖ్యులు (శ్రీ పివీతల రంగారెడ్డి) — అధ్యక్ష మహాశయా :

1977-78 సంవత్సరపు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బడ్జెటును నివేదిస్తున్నాను ఇటీవల మన పార్లమెంటుకు జరిగిన ఎన్నికల దృష్ట్యా యీసారి శాసన సభ, శాసన మండలి సమావేశాలు కొద్ది కాలం మాత్రమే జరుగుతున్నాయనే విషయం గౌరవనీయ సభ్యులకు తెలిసిందే 1976-77 అర్థిక సంవత్సరం త్వరలోనే ఛార్జి కాబోతున్నది కాబట్టి గౌరవనీయ సభ్యులు తిరిగి సమావేశం జరిపి బడ్జెటును వివరంగా పరిశీలించే వరకూ పరిపాలన నిర్వహణకు తగినంత విధులను ఆమోదించి సమకార్యదం అవసరమయింది. అందువల్ల “ఓట్-ఆన్-ఆకవుంట్” పద్ధతిలో, 1977 జూలై నెల వరకు, రాబోయే నాలుగు నెలలకు మాత్రమే, తాత్కాలికంగా యీ బడ్జెటును ప్రవేశ పెడుతున్నాను. పూర్తి బడ్జెటును మళ్ళీ ఒకసారి తమకు నివేదించుకుంటాను

అర్థిక స్థితిగతులు

1976-77 సంవత్సరానికి ముందు, వరుసగా మూడేండ్ల పాటు రాష్ట్రంలో గణనీయమైన అర్థిక ప్రగతి సాధించ బడింది అంచే అటువంటి అర్థిక బలంతో 1976-77 అర్థిక సంవత్సరం ప్రారంభమైంది. 1973-76 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో, స్థిరమైన ధరల ప్రకారం లెక్కవేసుకుంటే, మన రాష్ట్ర అర్థిక వ్యవస్థలో సంవత్సరానికి సగటున 7.3 శాతం కాంపౌండు పెరుగుదల రేటు కనిపించింది. ఈ మూడేండ్ల కాలంలో అహార ధన్యాలు ఉత్పత్తి 27.3 లక్షల టన్నులు పెరిగింది, అంచే 40.5 శాతం పెరిగిందన్నమాట. అదే విధంగా యీకాలంలో పారిశ్రామిక రంగంలో ఉత్పత్తులు కూడా గణనీయంగా పెరిగాయి పారిశ్రామికోత్పత్తుల సూచీ సంఖ్య, 1973 కంటే 74లో 14.4 శాతం, 1974 కంటే 75లో 12.4 శాతం, 1975 కంటే 76లో 10.6 శాతం పెరిగింది. ఈ విధంగా గడచిన మూడేండ్ల కాలంలో రాష్ట్రంలో గణనీయమైన అర్థిక ప్రగతి సాధించడమే కాకుండా మన అర్థిక వ్యవస్థ నిలద్రొక్కుకుని విరాటంకంగా ముందుకు సాగిపోవడానికి తగినంత బలంగా గట్టి పునాదులు ఏర్పడినవి.

అయితే వ్యవసాయ రంగంలో మాత్రం యీ యేడు మనకు గట్టి డెబ్బ తగిలింది. వాతావరణ పరిస్థితులు అనుకూలించక ప్రకృతి మనసల్ని క్రూరంగా ప్రవర్తించింది.

* English Version of the speech is printed as Appendix at the end.

గత సంవత్సరం అక్టోబరు నవంబరు నెలల్లో కోస్తా జిల్లాలలో వరుసగా వచ్చిన తుఫానులతో అక్కడి ఆర్థిక వ్యవస్థ తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నది దీనికి తోడు అంతకముందే సకాలంలో వర్షాలు లేక తెలంగాణాలో కొంత బాగంలోనూ, రాయలసీమ, శ్రీకాకుళం విశాఖ పట్టణం జిల్లాలలోనూ తీవ్రమైన అనావృష్టి పరిస్థితి కూడా ఏర్పడింది ఈ కారణాల వల్ల యీయేడు సమ్మర్లదిగా పంటలు పడుతాయనుకున్న మన ఆశలు అడియాశలయ్యాయి ఖరీఫ్ తరుణంలో పంటల ఉత్పత్తి బాగా తగ్గిపోయింది దీనికి తోడు గోదావరి అనకట్టకు గుడి పడడం మూలంగా వ్యవసాయ పరిస్థితి మరి దిగజారి పోయింది. ఖరీఫ్ తరుణంలోనూ, రబీపంట కాలంలోనూ గోదావరి డెల్టా తూర్పు, మధ్య ప్రాంతాలలో పొలాలకు తగినంతగా నీరు లభించడానికి అవకాశం లేకపోయింది. ఈ గడు పరిస్థితులనన్నిటినీ తట్టుకోడానికి ప్రభుత్వం తక్షణమే అనేక సహాయక చర్యలు తీసుకున్నది తుఫానుల వల్లా, అనావృష్టి వల్లా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో సహాయక చర్యలు తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం 12 కోట్లు 18 లక్షల రూపాయల మొత్తం మంజూరు చేసింది. ఆ తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం తుఫాను బాధితుల సహాయార్థం ప్రణాళిక సహాయం క్రింద అడ్వాన్సుగా రూ. 5 కోట్లు 50 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేసింది ఇందులో చేనేత పారిశ్రామికులకు సహాయకోసం రూ. 50 లక్షలు, మత్స్య పారిశ్రామికుల కోసం రూ. 25 లక్షలు చేరి వున్నాయి రైతులను అదుకోడానికి వారి నుండి రావలసిన దాన్యం లెవీ రద్దు చేయడం జరిగింది దీనికి తోడు దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో భూమి శిస్తు రెషిషన్ కూడా యివ్వారు భూమి శిస్తు, తక్కువ ఋణాల వసూళ్ళు యీ ప్రాంతాలలో వాయిదా వేయబడినవి బాధితుల పునరావాస కార్యక్రమాల కోసం అసత్కాల తక్కువ ఋణాలు మంజూరు చేయబడినవి ఖరీఫ్ రబీ పంటల విషయంలో స్వల్ప కాలిక ఋణాలు మంజూరు చేశారు. బ్యాంకుల నుండి కూడా ఋణాలు పొందడానికి వీలుగా పక్షకాలు రూపొందించడం జరిగింది. సహకార బ్యాంకులు, వ్యాపార బ్యాంకులు కూడా యీ పథకాలను అమలు పరచడానికి కృషి చేస్తున్నాయి గోదావరి అనకట్టకు గండిపడిన సందర్భంగా సత్వరచర్యలు తీసుకున్నారు గోదావరి బ్యారేజీ నిర్మాణంలో ధవళేశ్వరంపై పు జరుగవలసిన పనులు త్వరత్వరగా జరగడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. వచ్చే ఖరీఫ్ పంటకాలానికి తూర్పు, మధ్య డెల్టా ప్రాంతాలకు మామూలుగా నీటి సరఫరా జరుగుతుందని అనుకుంటున్నాం.

1973, 1974 సంవత్సరాలలో దేశమంతటా వ్యాపించిన ద్రవ్యోల్బణ పరిస్థితులు 1975 సంవత్సరం రెండవ భాగంలో పూర్తిగా అదుపులోకి వచ్చాయి. 1976 సంవత్సరం ప్రారంభం వరకు ధరలు తగ్గుముఖంకానే వున్నాయి. ఆ తరువాత ధరలలో కొంత పెరుగుదల కనిపించింది కాని మొత్తంమీద 1975 సంవత్సరంలోని ధరల గరిష్ట స్థాయితో పోలిస్తే వాటి కంటే తక్కువగానే వున్నాయి

20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం

సమర్థవంతంగా, శక్తివంతంగా సమధికౌత్సాహంతో మన రాష్ట్రంలో 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం అమలు జరుగుతున్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే.

ఈ కార్యక్రమం క్రింద మనం సాధించిన కొన్ని మన విజయాలను గురించి యీ సందర్భంగా పేర్కొనడం అవసరం.

1975-76 సంవత్సరంలో మన రాష్ట్రంలో ఆహారదాన్యాల ఉత్పత్తి 94 28 లక్షల టన్నులతో మునుపు ఎన్నడూ ఎరుగనంత గరిష్ట స్థాయికి చేరుకున్నది. ఇది 1972-73 సంవత్సరపు ఉత్పత్తి మీద 40 శాతం ఎక్కువ. అధిక దిగుబడినిచ్చే వంగదాలను ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో పండించడం ద్వారానూ, కొత్త కొత్త ప్రాంతాలకు సేద్యపు నీటి పారుదల సౌకర్యం కలిగించడం ద్వారానూ యిది సాధ్యమైంది. 1971-72 సంవత్సరంలో 2 62 లక్షల టన్నుల బియ్యం సేకరణ జరిగింది. 1975-76 నాటికి బియ్యం సేకరణ 13 61 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది. 1976-77 సంవత్సరంలో వాతావరణ పరిస్థితులు వ్యతిరేకమై రైతులను డి వసూలు కావలసిన రెపి రద్దు చేసినప్పటికీ ఖరీద్ పంట తరుణంలో 5 లక్షల టన్నులవరకు సేకరించగలిగాం. ఐనా అవసరమైతే పంపిణీ చేయడానికి ప్రభుత్వం వద్ద తగినంత సరుకు నిలువలో వుంది. నిత్య జీవితావసర వస్తువులను న్యాయబద్ధంగా ప్రజలకు పంపిణీ చేయడానికి 22 వేల చవుక టరల దుకాణాలు పని చేస్తున్నాయి. 1975 మార్చికి ముందు మన రాష్ట్రంలో 81 సూపర్ బజార్లు మాత్రమే ఉండేవి. ఆ తరువాత కాలంలో యింకా అదనంగా 110 సూపర్ బజార్లను కొత్తగా తెరిచారు. బియ్యం, గోధుమ, పంచదార వంటి నిత్యావసర వస్తువులు రాష్ట్రంలోని 3,236 హాస్టళ్ళకు సరఫరా చేసే రేట్లకు సప్లై చేస్తున్నారు. దీనివల్ల 1.42 లక్షల మంది విద్యార్థులకు ప్రయోజనం కలిగింది. ఈ ప్రయోజనం పొందిన వారిలో 44 వేల మంది షెడ్యూలు కులాలకు చెందిన విద్యార్థులు, 22 వేల మంది షెడ్యూలు జాతులకు చెందిన విద్యార్థులు కూడా వున్నారు.

భూకషతాల గరిష్ట పరిమితి చట్టం క్రింద 10 లక్షల, 64 వేల, 4 వందల 26 ఎకరాలు మిగులు భూమిగా ప్రకటించారు. ఇందులో 79 వేల 5 వందల 11 ఎకరాల భూమిని 52 వేల 134 మందికి పంచడం జరిగింది. ఈ విధంగా భూములు పొందిన వారిలో 28 వేల 2 వందల 83 మంది షెడ్యూలు కులాలకు చెందినవారు. 9 వేల 5 వందల 44 షెడ్యూలు జాతులకు చెందినవారు. 90 వేల 6 వందల 40 మంది రక్షిత కౌలుదార్లకు సుమారు 4.35 లక్షల ఎకరాల భూమి భూభాగములలో నుండి నేరుగా బిదిరీ చేయడం జరిగింది. త్వరితగతినో భూములు పంచే పథకం క్రింద భూమిలేని పేదలకు సుమారు 22 లక్షల ఎకరాల భూమి పంచారు.

షెడ్యూలు కులాలవారికి, గ్రామాలలోని యితర పేద ప్రజలకూ, యిండ్ల స్థలాలను సమకూర్చే కార్యక్రమాన్ని బహువేగవంతంగా అమలు పరచడానికి ప్రభుత్వం హాసుకున్నది. 1975 ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుండి 8.5 లక్షల కుటుంబాల వారికి సుమారు 35 వేల ఎకరాల భూమిని యిండ్ల స్థలాలుగా పంచడం జరిగింది. ఇతరుల స్థలాలలో, పైకేటా భూములలో ఇండ్లు వేసుకొని నివసిస్తున్న వారికి ఆ స్థలాలపై యాజమాన్యపు హక్కు సంక్రమింపజేసే చట్టం క్రింద ప్రయోజనం పొందేవారు 82 వేల మంది వరకు ఉంటారని అంచనా, వీరిలో ఇప్పటికే సుమారు 50 వేల మందికి యాజమాన్యపు హక్కు లభింపజేసారు.

1975 ఆగస్టు నెలలో సన్నకారు రైతులు, భూమిచేని వ్యవసాయ కూలీలు గ్రామీణ వృత్తి పనివారు ఇవ్వవలసిన అప్పుల వసూలును నిలుపు చేస్తూ ఒక అర్థినెన్ను జారీ చేసారు, ఇటీవలే సన్నకారు రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు, గ్రామీణ వృత్తి పనివారు ఇవ్వవలసిన ప్రైవేటు ఋణాణువు పూర్తిగా రద్దుచేస్తూ ఒక కొత్త అర్థినెన్ను జారీ చేయబడింది ఋణాలు తీసుకున్నప్పుడు హామీగా పెట్టిన చరాస్తులను, తాకట్టు పెట్టిన స్థిరాస్తును కూడా ఋణదాత, నుండి తీసుకొని నివరివి వాటి ఇచ్చివేయటానికి కూడా ఈ అర్థినెన్నులో అవకాశము కల్పించబడింది

సహకార సంస్థల ద్వారా, మిశ్రితంగా సన్నకారు రైతులకు, ఒక మోస్తరు రైతులకు పరపతి సౌకర్యాలను ఎక్కువగా కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకున్నది వ్యవసాయ ప్రయోజనాల కోసం ఇచ్చే స్వల్పకాలిక ఋణాల స్థాయి 1974-75 సంవత్సరంలో రూ. 42.01 కోట్ల నుండి 1975-76 సంవత్సరంలో రూ. 65.95 కోట్లకు పెరిగింది ఈ పెరుగుదల 57 శాతం వర్తమాన సంవత్సరంలో ఈ మొత్తం సుమారు రూ. 87.90 కోట్ల వరకు పెరగవచ్చునని అంచనా సహకార రంగం ద్వారా అందుతున్న పరపతి సౌకర్యాలలో సన్నకారు రైతులకు, ఒక మోస్తరు రైతులకు లభిస్తున్న పరపతి శాతం కూడా పెరుగుతున్నది 1975-76 సంవత్సరంలో పరపతి సౌకర్యాలలో వీరి పంతు 46 శాతం 1976 ఏప్రిల్ వంటి కాలంలో ఇది 55 శాతానికి పెరిగింది సహకార పరపతి సంస్థల ద్వారా అందుతున్న సౌకర్యాలకు తోడు ఇంకా అదనంగా పరపతి సౌకర్యాల కల్పన అవసరమనుకున్న ప్రాంతాలకు సహాయం చేయడానికై మన రాష్ట్రంలో మూడు గ్రామీణ బ్యాంకులను ఏర్పాటు చేశారు సన్నకారు రైతులు, ఒక మోస్తరు రైతులు వ్యవసాయ కార్మికులకు సహాయపడే ఉద్దేశంతో ఏర్పాటు చేసిన సన్నకారు రైతుల అభివృద్ధి సంస్థల మన రాష్ట్రంలో 16 డిల్లాలలో వసలేస్తున్నవి. వీటి ద్వారా 18 వేల 3 వందల బావుల శ్రవ్యము, అభివృద్ధి, 2 వేల ఒక వంద సామాజిక సేద్యపు నీటి పారుదల బావుల శ్రవ్యము, 4 వేల 2 వందల వంపు నెట్ల నల్లయి, 16 వేల 1 వంద పాడి పశువులు, 11 వేల గొట్టల యూనిట్లు 4 వేల 5 వందల జతల సేద్యపు ఎద్దల ఎంపిటీ మొదలగు కార్యక్రమాలు జరిగినవి

ప్రణాళిక పెట్టుబడులు

1976-77 సంవత్సరంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాల వేగము తగ్గకుండా నిర్వహించబడింది. మన రాష్ట్రపు వార్షిక ప్రణాళిక పెట్టుబడి ఈ ఏడు రూ. 262 కోట్ల నుండి రూ. 281.50 కోట్లకు పెరిగిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే. కాని ఇప్పటి అంచనాల ప్రకారం ఈ ఏటి వార్షిక ప్రణాళిక రూ. 290.73 కోట్ల వరకు పెరిగే సూచనలు కనిపిస్తున్నవి 1974-75 వార్షిక ప్రణాళిక పెట్టుబడి రూ. 148 కోట్లు 1975-76 వార్షిక ప్రణాళిక రూ. 201 కోట్లు వీటితో పోల్చి చూసి సప్పుడు మన అభివృద్ధి ప్రణాళికల పెట్టుబడి మొత్తం రెండింతలు పెరిగినట్లు స్పష్టం తెలుస్తుంది. వార్షిక ప్రణాళిక పెట్టుబడి ఇంకా 26 శాతం పెంపదం ద్వారా ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కప్పి వేగాన్ని 1977-78 సంవత్సరములో కూడా కొనసాగించడం జరుగుతుంది.

1977-78 వార్షిక ప్రణాళిక

1977-78 సంవత్సరపు వార్షిక ప్రణాళిక పెట్టుబడి రూ. 985.75 కోట్లు ఉంటుంది. ఈ ప్రణాళికలో సేద్యపు నీటి పారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి రంగాలకు తగినంత ఎక్కువగా కేటాయింపు జరుగుతుంది. ఈ ఏడు విద్యుచ్ఛక్తి మీద కేటాయింపు రూ. 114 కోట్లు. ఇది వచ్చే ఏడు రూ. 140 కోట్లకు పెరుగుతుంది. అదే విధంగా సేద్యపు నీటి పారుదల రంగానికి కేటాయించిన రూ. 80 కోట్లు వచ్చే ఏడు రూ. 107 కోట్లకు పెరుగుతుంది.

వివిధ రంగాలకు కేటాయింపులు

1976-77 సంవత్సరములో వ్యవసాయమూ, దానికి సంబంధించిన ఇతర సేవా కార్యక్రమాల క్రింద జరిగిన కేటాయింపు రూ. 16 63 కోట్ల నుండి రూ. 20 కోట్లకు పెంచబడింది. 1977-78 సంవత్సరానికి ఈ వద్ద క్రింద కేటాయింపు రూ. 26.50 కోట్ల వరకు ఉంటుంది. సహకార రంగంలో ఈ ఏడు మొదట్లో బడ్జెటులో చేసిన కేటాయింపు రూ. 4 15 కోట్లు తరువాత దీనిని ఇంకొక కోటి రూపాయల వరకు పెంచారు. 1977-78 సంవత్సరానికి సహకార రంగం కేటాయింపు రూ. 6.50 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది ఈ ఏడు, అంటే 1976-77 సంవత్సరానికి నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి రంగానికి మొదట్లో రూ. 151.20 కోట్లు కేటాయించి తరువాత దానిని రూ. 194.19 కోట్లకు పెంచారు. ఈ వద్ద క్రింద వచ్చే సంవత్సరపు కేటాయింపు రూ. 247.17 కోట్ల వరకు ఉంటుంది పరిశ్రమలు, ఖనిజాల రంగానికి 1976-77 సంవత్సరంలో రూ. 8.92 కోట్లు కేటాయించారు. దీనిని 1977-78 సంవత్సరానికి రూ. 11.25 కోట్లకు పెంచడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా రవాణా సౌకర్యాల వద్ద క్రింద సుమారు రూ. 5 కోట్లు పెరుగుదల వుంటుంది. అంటే, ఈ ఏటి కేటాయింపు. 29.42 కోట్లు కాగా వచ్చే సంవత్సరంలో యిది రూ. 28 37 కోట్లకు పెరుగుతుంది సాంఘిక, సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల వద్ద క్రింద ఈ ఏటి పెట్టుబడి రూ. 97 87 కోట్లు. వచ్చే సంవత్సరంలో ఈ వద్ద క్రింద కేటాయింపు 44 18 కోట్లు వుంటుంది. సాధారణ ఆర్థిక సేవా కార్యక్రమాల వద్ద క్రింద 1977-78 సంవత్సరపు పెట్టుబడి రూ. 1 78 కోట్లు, ఈ ఏడు ఇది రూ. 1.20 కోట్లు మాత్రమే.

ఈ ఏటి వార్షిక ప్రణాళికలోనూ వచ్చే సంవత్సరపు ప్రణాళికలోనూ కొన్ని ముఖ్యమైన రంగాలలో ప్రాజెక్టువారిగా జరిగిన కేటాయింపుల వివరాలను క్లుప్తముగా పరిశీలిద్దాం

సేద్యపు నీటిపారుదల విద్యుచ్ఛక్తి

రాష్ట్ర సేద్యపు నీటిపారుదల వద్ద క్రింద ప్రణాళిక పెట్టుబడి బాగా పెరిగింది. 1978-74 సంవత్సరంలో రూ. 21.61 కోట్లు ఉండేది. 1976-77 నాటికి రూ. 80 కోట్లకు పెరిగింది 1977-78 సంవత్సరానికి ఆమోదించబడిన వార్షిక ప్రణాళికలో యీ రంగానికి రూ. 107.17 కోట్లు కేటాయింపు జరిగింది అయితే ప్రణాళిక మొదటి రెండు సంవత్సరాల కాలంలో భారీ, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టుల క్రింద 71

71వేల హెక్టార్ల విస్తీర్ణానికి సేద్యపు నీటిపారుదల సౌకర్యం లభించింది దీనికితోడు చిన్నతరహా నీటివనరుల క్రిందకొత్తగా సేద్యపు నీటివనరుల సౌకర్యం కలిగిందిగానీ. లేక సేద్యపు నీటి సాగుక్రింద స్థిరపరచబడింది గానీ, మొత్తం 78 వేల హెక్టార్లు వుంటుంది. 1976-77 సంవత్సరంలో భారీ, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టుల క్రింద 1.24 లక్షల హెక్టారులకూ, చిన్నతరహా ప్రాజెక్టుల క్రింద 64 వేల హెక్టారులకూ నీటి పారుదల సౌకర్యం లభిస్తుంది. అదేవిధంగా వచ్చే సంవత్సరం అంటే 1977-78 లో భారీ మధ్యతరహా ప్రాజెక్టుల క్రింద 90 వేల హెక్టారులు, చిన్న తరహా వనరుల క్రింద 49 వేల ఏ వందల హెక్టారులకూ సాగునీటి సౌకర్యం కలుగుతుంది.

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు

1976-77 సంవత్సరపు వార్షిక ప్రణాళికలో మొదట్లో నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకోసం బడ్జెట్ లో రూ. 19.50 కోట్లు కేటాయించారు దీనిని తరువాత రూ. 22 కోట్లకు పెంచాము కుడికాల్య ప్రాంతంలో 69/7 మైలువరకూ, ఎడమ కాల్య ప్రాంతంలో 154వ కిలోమీటరువరకు వసులు పూర్తి అయ్యాయి. 1976-77 సంవత్సరంలో 20 వేల ఎకరాలకు సేద్యపు నీటి పారుదల వనరులు కల్పించే లక్ష్యం నెరవేరింది. 1977-78 సంవత్సరంలో యీ ప్రాజెక్టు పనులకోసం రూ. 37.50 కోట్లు కేటాయించారు. 1977 జూలై నాటికి అదనంగా 28 వేల ఎకరాలకు సేద్యపు నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించబడుతుంది.

పోచంపాడు ప్రాజెక్టు

1976-77 సంవత్సరానికి పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కోసం చేసిన కేటాయింపు రూ. 18 కోట్లు. వచ్చే సంవత్సరానికి, అంటే 1977-78 సంవత్సరానికి రూ. 20 కోట్లు కేటాయించారు. 1976 జూలై నాటికి మొత్తం 1.55 లక్షల ఎకరాలకు సేద్యపు నీటిపారుదల వసతి కలిగే ఏర్పాట్లు పూర్తి అయ్యాయి. 1977 జూన్ నాటికి 116వ కిలోమీటరు వరకు త్రవ్వకం పూర్తి చేసి, మొత్తం మీద 2 49 లక్షల ఎకరాలకు సేద్యపు వసతి కలిగే ఏర్పాట్లు చేయాలని సంకల్పించబడింది.

గోదావరి బ్యారేజీ

1976-77 సంవత్సరానికి గోదావరి బ్యారేజీ కోసం మొదట్లో రూ. 5 కోట్లు కేటాయింపు జరిగింది. బ్యారేజీ నిర్మాణ కార్యక్రమం త్వరితగతిలో పూర్తి చేయాలని సంకల్పించినందువల్ల దీనిని రూ. 11 కోట్లకు పెంచారు. 1977-78 సంవత్సరానికి కూడా రూ. 11 కోట్ల మొత్తం కేటాయింపు జరిగింది. 1977 జూన్ నాటికి గండిని పూడ్చడం, ధవళేశ్వరం ఆనకట్టను గండివడక పూర్వం వున్న స్థితికి తిరిగి తీసుకురావడం, బ్యారేజీ ధవళేశ్వరం విభాగంలో మిగిలివున్న 61 స్తంభ మధ్య ప్రదేశాలలో నేల వై భాగం వరకు పునాదుల నిర్మాణం, 62 నుండి 70 వరకు స్తంభాల వైభాగం వరకు నిర్మాణం మొదలగు కార్యక్రమాలు పూర్తి చేయాలని సంకల్పించారు,

ఇతర ఖాతా, మధ్యతరహా సేద్యపు నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు వరద నిరోధం,
మురుగునీటి పారుదల

1976-77 ప్రణాళికలో యీ పథకాలకు రూ 20 70 కోట్లు మొదట్లో కేటాయించి దానిని తరువాత రూ 24 68 కోట్లకు పెంచారు ఈ పెరుగుదలవల్ల తుంగభద్ర ఎగువ కాల్వ రెండవదశ పనులకోసం రూ 2 కోట్లు మధ్యతరహా యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల కోసం రూ 2 కోట్లు లభించింది తమ్మిలేరు రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టుకు కోటి రూపాయల కేటాయింపు జరిగింది దీనివల్ల 1976-77 సంవత్సరానికి వరద నిరోధం, మురుగునీటి పారుదల పథకాల కోసం చేసిన కేటాయింపు యీ సంవత్సరంలో రూ 4 60 కోట్లకు పెరిగింది

1977-78 సంవత్సరానికి యీ పద్దుక్రింద రూ. 34.82 కోట్లు కేటాయించారు ఇందులో తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ రెండవ దశ పనులు, వంశదార, సోమశిల, పని మిగిలిపోయి వున్నవీ, కోత్తవీ, మధ్యతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల మీది పనులు చేరి వున్నాయి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర సేద్యపు నీటిపారుదల అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ ద్వారా అనేక తోడిపోత పథకాలు, గొట్టపు బావుల శ్రవ్వకం పనులను ప్రభుత్వం చేపట్టింది జరుగుతున్న సంవత్సరంలో యీ కార్పొరేషనుకు రూ 70 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది 1977-78 సంవత్సరానికి కార్పొరేషను పేరు ధనం క్రింద కోటి రూపాయలు విడుదల చేయడానికి కేటాయించడం జరిగింది.

విద్యుచ్ఛక్తి పథకాలు

మన రాష్ట్రపు విద్యుచ్ఛక్తి ప్రణాళికలో బ్రహ్మాండంగా పెరిగింది. 1978-74 సంవత్సరంలో విద్యుచ్ఛక్తి పథకాల కోసం కేటాయింపు రూ. 45 కోట్లు వుండేది 1976-77 లో యిది రూ 111 కోట్ల వరకు పెరిగింది శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు గ్రామీణ విద్యుత్ కాలకు అదనపు నిధుల సమకూర్చే ఉద్దేశంతో దీనిని రూ 113 91 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది 1977-78 సంవత్సరంలో విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి జరిగిన కేటాయింపు రూ. 140 కోట్లు శ్రీకైలం ప్రాజెక్టుకు కేటాయించిన రూ 32 కోట్లు కూడా యిందులో కలిసి వుంది

1976-77 సంవత్సరంలో దిగువ సీలేరు పథకంలో 100 మెగావాట్ల యూనిట్ ఒకటి కొత్తగా పని ప్రారంభించి పని చేయించడం, కొత్త గూడెం థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం నాల్గవ దశలో ఒక్కొక్కటి 110 మెగావాట్ల శక్తిగల రెండు యూనిట్లను పనిచేయించడం మొదలగు కార్యక్రమాలు ఉద్దేశించారు దిగువ సీలేరు యూనిట్ పని ప్రారంభించింది కొత్త గూడెం వర రెండు యూనిట్లలో ఒకటి పని చేయించడానికి సిద్ధంగా వుంది దీనిని విద్యుచ్ఛక్తి గ్రిడ్ పని ప్రారంభించిన సమయంలో ప్రారంభించాలని వుంచారు రెండోది 1977-78 సంవత్సరంలో పని ప్రారంభిస్తుంది

శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు పనులు శీఘ్రంగా జరుగుతున్నాయి. దీనికోసం మొదట్లో యీ ఏటికి రూ. 25 కోట్లు కేటాయించారు. కాని వర్తమాన సంవత్సరంలో దీని మీద జరిగే ఖర్చు రూ. 27 కోట్ల 78 లక్షలు వుంటుందని అంచనా 1977-78 సంవత్సరానికి యీ ప్రాజెక్టు మీద వెళ్లే ఖర్చు రూ. 32 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది.

ఈ ప్రాజెక్టు కోసం బయట నుండి సహాయం పొందడానికి కృషి జరుగుతున్నది అదనపు ఆర్థిక సహాయాన్ని పొంది ప్రాజెక్టును త్వరగా పూర్తిచేసే మన ప్రయత్నం త్వరలోనే సఫలమవుతుందని ఆశిస్తున్నాం

1977-78 సంవత్సరంలో కొత్తగూడెం నాల్గవ దశలో రెండవ యూనిట్ తో పాటు, దిగువ సీలేరు వధకం క్రింద 100 మెగావాట్ల యూనిట్లు రెండు, నాగార్జున సాగర్ వద్ద 110 మెగావాట్ల యూనిట్ ఒకటి కూడా పని ప్రారంభిస్తాయి. వీటితో సహా రాష్ట్రంలో విద్యుదుత్పాదక శక్తి 1977-78 సంవత్సరానికి మొత్తం 1848 మెగావాట్ల స్థాయికి చేరుకుంటుంది. ఇదో ప్రణాళిక ప్రారంభంలో ఇది 668 మెగావాట్ల మాత్రమే.

ఇంతవరకు మన రాష్ట్రంలో 12 వేల 5 వందల అరవై గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం వుంది. ఈ విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధతో అమలు పరచిన కార్యక్రమం వల్ల 2 వేల 6 వందలకు పైగా హరిజన వాడలకు కూడా విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం కల్పించబడింది. ఇంతవరకు 294 లక్షల వ్యవసాయపు పంపుసెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి లభించింది 1977-78 సంవత్సరంలో యింకా 1,750 గ్రామాలకు కొత్తగా విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయం కల్పించాలని 25 వేల పంపుసెట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి లభింపజేయాలని సంకల్పించారు

ప్రాజెక్టుల కమాండు పరియా అభివృద్ధి

పోచంపాడు, నాగార్జున సాగర్ కుడి కాల్వ, ఎడమ కాల్వ, తుంగభద్ర-కె.సి. కెనాల్ ప్రాజెక్టు అనే యీ నాలుగు భారీ ప్రాజెక్టుల కమాండ్ పరియా అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద ప్రధానంగా వ్యవసాయానికి సంబంధించిన విస్తరణ సేవా కార్యక్రమాలు, పరిపతి సౌకర్యాల కల్పన యితర ప్రాథమిక సౌకర్యాల కల్పన మొదలగు విషయాలలో కృషి జరుగుతుంది. ఈ నాలుగు ప్రాజెక్టుల క్రింద 1976-77 సంవత్సరంలో 97 వేల 5 వందల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో వంట కాల్వల నిర్మాణం జరుగుతుంది. ఇందులో కొంత భాగంలో సేద్యపు నీటిసాగుదల మెట్ట పంటల ప్రాంతము, వల్లపు ప్రాంతము క్రమబద్ధంగా అభివృద్ధి చేయబడుతుంది వచ్చే సంవత్సరంలో యింకా 53 వేల 4 వందల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో వంట కాల్వల కార్యక్రమం నిర్వహించాలని సంకల్పించారు. ఇందులో ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో అభివృద్ధిచేసే 20 వేల 8 వందల హెక్టార్ల విస్తీర్ణం కూడా వుంది.

అనావృష్టి ప్రాంతాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమం

అనావృష్టి గురి ఆయ్యే పార్శ్వాలలో సహాయక చర్యలకు సంబంధించిన పథకాలు మన రాష్ట్రంలో అనంతపురం, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలోను, నల్లగొండ, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో కొన్ని పార్శ్వాలలోనూ అమలు జరుగుతున్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు విదితమైన విషయమే. ఈ పథకాల కింద చేపట్టిన కార్యక్రమాలలో ముఖ్యమైనవి ఏవంటే చిన్న తరహా నీటిపారుదల పథకాలు భూసార సంరక్షణ, బీడు భూముల అభివృద్ధి, పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి, గొర్రె

పెంసకం మొదలైనవి జరుగుతున్న సంవత్సరంలో యీ అనావృష్టి ప్రాంతాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తగినంత ఎక్కువగా జరిగాయి దీనికోసం కేటాయించిన ఖర్చు రూ. 8 48 కోట్లు. ఇందులో సగం కేంద్రప్రభుత్వం సహాయంగా ఇచ్చింది ఇది కాక, అయిదో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో పైన పేర్కొన్న కాలంలో మధ్య తరహా సేద్యపు నీటి పారుదల పథకాల అభివృద్ధికోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒకటిన్నర కోట్ల రూపాయల మొత్తం కూడా మంజూరు చేసింది అనావృష్టిగురి అయ్యే జిల్లాల అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద 1977-78 సంవత్సరానికి రూ. 3 04 కోట్లు కేటాయించు చేయబడింది

బలహీన వర్గాల సంక్షేమం

1977-78 సంవత్సరపు వార్షిక ప్రణాళికలో పెద్దూర్లుకులాల వారి అభివృద్ధికి రూ. 2 48 కోట్లు, గిరిజనాభివృద్ధికి రూ. 1 92 కోట్లు వెనుక బడిన వర్గాల ప్రజల అభివృద్ధికి రూ. 1 17 కోట్లు కేటాయించారు

ఇండ్ల స్థలాల సేకరణ కార్యక్రమం క్రింద పెద్దూర్లుకులాల వారికి ఉద్దేశించిన యిండ్ల స్థలాలకోసం రూ. 4 కోట్లు కేటాయించబడింది ఇది కాక ఆరు సూత్రాల పథకం క్రింద బలహీనవర్గాలకు ఆర్థిక సహాయం, యితర కార్యక్రమాల కోసం కోటి రూపాయల మొత్తం కూడా వుంటుంది

ఆంధ్రప్రదేశ్ పెద్దూర్లుకులాల ఆర్థిక కార్పొరేషను మహిళల సహకార

ఆర్థిక కార్పొరేషను 1978-77 సంవత్సరంలో బలహీన వర్గాల వారికి ఋణాలు అందజేసే విషయంలో చాలా ప్రగతి సాధించాయి వీటిద్వారా పెద్దూర్లుకులాల వారికి రూ. 18 92 కోట్లు ఋణాలు మంజూరు అయినవి 90 వేల 2 వందల 18 మందికి యీ ఋణాలు లభించాయి వెనుక బడిన వర్గాల వారికి రూ. 14 80 కోట్ల ఋణ సౌకర్యం లభించింది దీనివల 88 వేల 9 వందల 52 మందికి ప్రయోజనం కలిగింది అలాగే రూ. 1 70 కోట్ల ఋణాలు మంజూరు చేస్తే దీనివల 12 వేల 4 వందల 96 మంది మహిళలకు లాభం కలిగింది

ఈ మూడు కార్పొరేషన్లకు తోడు గిరిజనులకు ఆర్థిక సహాయం అందజేసే ఉద్దేశంతో యీయేడు మరొక కొత్త కార్పొరేషన్ కూడా ఏర్పాటు చేయబడింది.

పెద్దూర్లుకులాల, పెద్దూర్లు జాతులు, వెనుకబడిన వర్గాలవారి పిల్లలు విద్యా యోగ్యతలను సంపాదించుకోడానికి వీలుగా ఏర్పాటు చేసిన హాస్టళ్ళలో సుమారు లక్ష మంది ఈ వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థులు ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. ఈ విద్యార్థులకు దుస్తులు పాఠ్యగ్రంథాలు పాఠిక పరికరాలు కూడా అందజేయబడుతున్నవి ఈ విద్యార్థుల భోజనపు ఖర్చుల కిగింద యిచ్చే మొత్తాన్ని యిటీవలనే ప్రభుత్వం నెలకు రూ. 40 నుండి రూ. 50 కి పెంచింది. ధుస్సులు కూడా సంవత్సరానికి రెండు జతలు లభించే సౌకర్యం చేశారు ఇందుకోసం అదనంగా కోటి రూపాయల అదనపు విధులను ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది పెద్దూర్లు కులాలు పెద్దూర్లు జాతులు వెనుకబడిన వర్గాలకు విద్యార్థులకు హాస్టల్ సౌకర్యాల అభివృద్ధికోసం వ్యాపార వ్యాపకుల

నుండి రుణ సహాయం పొంది, రూ. 2 కోట్ల ఖర్చుతో అదనపు హాస్టళ్ళ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. సాంకేతిక శిక్షణ సంస్థలకు ఎక్కువగా షెడ్యూల్ల కులాల విద్యార్థులను ఆకర్షించాలనే సంకల్పంతో వీరికి ఆ సంస్థలలో శిక్షణ కోసం యిచ్చే స్టైపెండు మొత్తాన్ని యిటీవలనే నెలకు రూ. 40 నుండి రూ. 75 వరకు పెంచడం కూడా జరిగింది.

షెడ్యూల్ల కులాలు షెడ్యూల్ల జాతులు, వెనుకబడిన వర్గాల విద్యార్థులకు రూ. 28 లక్షల విలువగల జాతీయం చేయబడిన పాఠ్యపుస్తకాలు ఆయా శాఖల ద్వారా ఉచితంగా సప్లయ చేయడం జరిగింది. షెడ్యూల్లకులాలు, షెడ్యూల్ల జాతుల విద్యార్థులకు మెట్రిక్యులేషన్ స్థాయి వరకు 1976-77 సంవత్సరములో మొట్ట మొదటి సారిగా నూటికి నూరు పాళ్ళు విద్యార్థులందరికీ ఉచితంగా పాఠ్యగ్రంథాలు లభించాయి.

గిరిజనాభివృద్ధి ఉపప్రణాళిక

అయిదో ప్రణాళిక అమలు ప్రారంభమైనప్పటి నుండి గిరిజనాభివృద్ధి కృషి కొత్త దృక్పథంతో పని జరుగుతున్నది. గిరిజనులు అత్యధికంగా నివసిస్తున్న ప్రాంతాలను గుర్తించి, వారి అభివృద్ధి కోసం వివిధ రంగాలలో విడివిడిగా జరుగుతున్న కృషిని తటిసి సమీకృతంగా అమలు పరిచడమే యీ నూతన దృక్పథం యొక్క సారాంశం. ఆయా రంగాలలో అభివృద్ధి కోసం వుండే సాధారణ కేటాయింపులనుండి గిరిజనాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు నిరాటంకంగా నిధులు లభింపజేయడానికే, వీరి అభివృద్ధి కోసం ఉప ప్రణాళిక అనే పద్ధతి రూపొందించారు.

ఈ నూతన దృక్పథం ప్రధానాంశాలు ఏవంటే,

1. గిరిజనులు అత్యధిక సంఖ్యలో నివసిస్తున్న ప్రాంతాలను గుర్తించడం
2. తగిన కార్యక్రమాలు రూపొందించి అమలు పరిచడం,
3. సాధారణ కార్యక్రమ రంగంలోనూ, ప్రత్యేకంగా గిరిజన సంక్షేమ రంగంలోనూ, ప్రత్యేకంగా కేంద్రం యిచ్చే ఆర్థిక సహాయంలోనూ, సంస్థాగత ఆర్థిక సహాయ రంగంలోనూ లభించే అన్ని ఆర్థిక వనరులను సమీకృతం చేయడం
4. గిరిజన ప్రాంతాలు, కార్యక్రమాలు, నిధులు, అమలుపరిచే వ్యవస్థ — వీటన్నిటిని సమీకృతం చేయడం

ఈ ఉప ప్రణాళికను అమలుపరిచే సాధనాలుగా విశాఖపట్టణం తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం, వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు జిల్లాలలో సమీకృత గిరిజనాభివృద్ధి సంస్థలను ఏర్పాటు చేశారు. ఇంతేగాకుండా గిరిజనుల్లో కూడా చాలా ప్రాథమిక దశలోనూ బాగా వెనుకబడిన దశలోనూ వున్న చెంచు ప్రజల అభివృద్ధి కోసం ఒక ప్రత్యేక పథకం అమలు జరుగుతున్నది.

1977-78 సంవత్సరపు బడ్జెటులో గిరిజన సంక్షేమానికి కేటాయించిన రూ. 192 కోట్ల మొత్తంకాక, పశ్చిమ రంగంలోనూ ప్రత్యేకంగా గిరిజన పాఠ్యశాలలో ఖర్చు పెట్టడానికి ఉద్దేశించిన నిధుల లెక్కకోసం విడిగా ఓక పాడ్ ఆఫ్ అకౌంటును ప్రారంభించడం జరిగింది.

ఇతర సాంఘిక సేవా కార్యక్రమాలు

సాంఘిక సేవా కార్యక్రమాలక్రింద చేసిన యితర కేటాయింపులలో మరికొన్ని ముఖ్యాంశాలు ఏవంటే పట్టణ ప్రాంతాలలో నీటి సప్లయ, మురుగు నీటి పారుదల కోసం రూ. 11½ కోట్లు, గ్రామీణ ప్రాంతాల నీటి సప్లయ, పారిశుధ్య కార్యక్రమాల కోసం రూ. 4 కోట్లు 25 లక్షలు, విద్యుత్ కోసం రూ. 6 కోట్లు 59 లక్షలు, వైద్య ఆరోగ్య కార్యక్రమాల కోసం రూ. 4 కోట్లు 44 లక్షలు, వైద్య సౌకర్యాల విస్తరణ విషయంలో మందులకూ, రోగుల భోజనపు ఖర్చులకూ ప్రణాళికేతర వ్యయం క్రింద కేటాయింపు మొత్తాలను బాగా పెంచిన విషయం మరొకచోట మనవి చేశాను అదే విధంగా ప్రణాళికేతర విషయంలో విద్యకుగాను కేటాయించిన మొత్తాలు జరుగుతున్న సంవత్సరంలోనూ, వచ్చే సంవత్సరంలోనూ బాగా పెంచడం జరిగింది జీతాలు, కరువుభత్యాలు పెంచి నందువల్ల యీ విధంగా జరిగింది, వరంగల్లు, గుంటూరు పట్టణాలలో రెండు విశ్వవిద్యాలయాలు, అనంతపురంలో స్వయం ప్రతిపత్తి గల పోస్టు గార్డ్యుయేట్ కేంద్రం నెలకొల్పబడిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసినదే వరంగల్ లోని కాకతీయ వైద్య కళాశాల ప్రశుత్వ నిర్వహణలోనికి తీసుకొనడం జరిగింది

పట్టణ పారిశుధ్య అభివృద్ధి

జంట నగరాలలోనూ, రాష్ట్ర లోని యితర పెద్ద పట్టణాలలోనూ పట్టణాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు అత్యంత పౌరధాన్యం యివ్వబడుతున్నది ప్రాదరాజాదులోని నగరాభివృద్ధి సంస్థవారు పౌర కేంద్రాలు, నివాస గృహ నిర్మాణాలు, జంట నగరాల కోసం ఒక రింగ్ రోడ్డు నిర్మాణం మొదలగు అనేక పథకాలను చేపట్టారు సరూర్ నగర్ లో అమలు జరుగుతున్న గృహవసతి పథకము క్రింద, మొదటి దశలో కొనుగోలుదార్లకు యివ్వడానికి 194 ప్లాట్లు సిద్ధంగా వున్నాయి విజయవాడ రోడ్డు ప్రక్కన వనస్థలిపురం అనే పేరుతో 400 ఎకరాలలో ఒక ఉప పట్టణ నిర్మాణ పథకం తయారు చేయబడింది మురికివాడ లలో నివసిస్తున్న, అధికంగా బలహీనులైన పేద ప్రజల కోసం ప్రత్యేక కార్య క్రమాలు కొనసాగుతున్నాయి. ఇప్పుడు జంటనగరాలలో చేపట్టి, నిర్వహిస్తున్న పథకాలు పూర్తి అయితే వీటివల్ల లక్షన్నర మంది మురికివాడలలో నివసిస్తున్న పేదవారికి ప్రయోజనం కలుగుతుంది విజయవాడ, విశాఖపట్టణాలలో వరిసర ప్రదేశాల అభివృద్ధి, గృహ నిర్మాణం మొదలగు కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది జంటనగరాలలోని మురికిపేట వాసులకు పునరావాసకల్పన కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ గృహ నిర్మాణ సంస్థవారు 3 వేల చతుర యిండ్లను కూడా నిర్మిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్న బలహీన వర్గాల ప్రజలకు గృహ వసతి సౌకర్యాలు కలుగజేసే ఉద్దేశంతో యీ సంస్థ వారు ప్రత్యేకంగా యీ కార్యక్రమం కోసం ఒక గ్రామీణ గృహ నిర్మాణ విభాగాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు

ఆరు సూత్రాల పథకం

ఇంతవరకు మనం పరిశీలించిన వార్షిక ప్రణాళిక కేటాయింపులు కాక ఆరు సూత్రాల పథకం క్రింద మెనుకబడిన ప్రాంతాల సత్వర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కూడా కొనసాగుతున్నాయి 1976-77లో యిటువంటి పథకాలకోసం రూ. 18 కోట్లు

అభించింది 1977-78లో కూడా అంతే మొత్తం మనకు అభివృద్ధి ఇదికాక 1976-77 లో రూ 2 కోట్లు, 1977-78లో రూ 3.50 కోట్లు జంట నగరాల అభివృద్ధి కోసం కేటాయించారు ఈ మొత్తంతో రోడ్లు, యితర సౌకర్యాలు కల్పించడమే కాకుండా నైజామ్ ఆర్మోపెడిక్ అనుపత్తిలో చికిత్సకు అత్యంత ప్రశ్నకే మన కొన్ని సౌకర్యాల ఏర్పాటు, సౌకర్యాల విషయంలో స్వల్పలోపాలు మాత్రమే కలిగిన యితర అనుపత్తుల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కొనసాగుతాయి 1977-78లో ఈ పథకాల కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మొత్తం రూ 21.50 కోట్ల సహాయం అందుతుందని ఆశిస్తున్నాం

సంసాగత ఆర్థిక సహాయం

రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ అభివృద్ధి కేవలం ప్రణాళికీకరించిన బడ్జెటులో అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం కేటాయించుకున్న ఆర్థిక వనరుల మీదే కాకుండా, ఆర్థిక రంగానికి యితర మార్గాల ద్వారా లభించే పెట్టుబడుల మీదకూడా ఆధారపడి వుంటుంది ఇందులో చాలా భాగం ఆర్థిక సహాయం అందించే సంస్థల ద్వారా లభిస్తుంది ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని స్పష్టంగా గుర్తించింది కనుకనే ప్రభుత్వం అటువంటి ఆర్థిక సహాయ సంస్థలతో కలిసి మెలిసి పనిచేయడం ద్వారా వారివద్ద నుండి అందే ఆర్థిక సహాయం రాష్ట్రంలోని ప్రాజెక్టులకు యింకా ఎక్కువగా అందించజేయడానికి తీవ్రంగా కృషిచేస్తున్నది అఖిల భారత స్థాయిలో పనిచేస్తున్న యిటువంటి ఆర్థిక సహాయ సంస్థలు 1974-75 సంవత్సరం వరకు తాము అందజేసిన మొత్తం ఋణ సహాయంలో సగటున సుమారు రి 5 శాతం మన రాష్ట్రానికి యిచ్చాము నిజానికి మన రాష్ట్ర జనాభా, విస్తీర్ణం మొదలగు విషయాల దృష్ట్యా యీ సంస్థలు యంతకంటే ఎక్కువగానే మన రాష్ట్రానికి సహాయం అందించవలసి వుంటుంది అందువల్లనే మనకు యింకా ఎక్కువగా పరపతి సౌకర్యాలను కల్పించడం ద్వారా రాష్ట్ర అభివృద్ధి కృషిలో పాల్గొనవలసిందని మనం వారిని గట్టిగా కోరుతున్నాం

బ్యాంకులు లేక పోవడం అభివృద్ధికి యిబ్బందిగా వున్న కేంద్రాలను ప్రణాళికా శాఖల శాఖల వారు గుర్తించారు ఈ కేంద్రాలలో బ్యాంకుల శాఖలు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వున్నదని రిజర్వు బ్యాంకుల వారు అంగీకరించి, వీటిలో 73 చోట్ల బ్యాంకుల బ్రాంచిలు తెరుచుకోడానికి లై సెన్సులు మంజూరు చేశారు అయిదో పంచవర్ష ప్రణాళిక ముగిసేలోగా యీ విధంగా ప్రణాళికా శాఖల వారు గుర్తించిన అన్ని కేంద్రాల తోను బ్యాంకింగ్ సౌకర్యాల ఏర్పాటు జరిగేట్లు చూడడానికి యిటు కేంద్ర ప్రభుత్వమూ, రిజర్వు బ్యాంకు తోనూ, అటు వ్యాపార బ్యాంకుల తోనూ ప్రభుత్వం నిరంతరంగా సంప్రదింపులు జరుపుతూనే వుంది ప్రధాన బాధ్యత తహించిన (లీడ్) బ్యాంకులు సమావేశపరుస్తున్న జిల్లాస్థాయి సంప్రదింపుల సంఘసమావేశాల్లో యీ విషయం గురించి ప్రత్యేకంగా చర్చిస్తున్నాం ఈ సమాఖ్య చర్చల ద్వారా ప్రభుత్వ ఏజన్సీలకూ బ్యాంకులకూ మధ్య సత్ప్రతికరమైన సత్సంబంధాలు పెంపొందుతున్నాయి ఫలితంగా యిటీవలవలనే యీ జిల్లాస్థాయి సంఘాలు జిల్లాస్థాయి పరపతి అవసరాల ప్రణాళికలను తయారుచేసి అనుబంధ పరచడానికి పూనుకున్నాయి

11 జిల్లాలలో ఆస్తుల యిటువంటి ప్రణాళికలు సిద్ధం చేశారు 1977 మే నెల నాటికి మిగిలిన జిల్లాల కార్మికుల చూడటానికి అవును మొదట పేర్కొన్న 11 జిల్లాలలోనూ తదనంతర కార్యక్రమం కూడా ప్రారంభమైంది రాష్ట్రస్థాయిలో సంతాగత ఆర్థిక సహాయ సమగ్మయ సమయ విధానాలు అయింది. దీనికి సంబంధించి వ్యవసాయ వ్యవసాయకర వరప్రతి నిషయాం కోసం రెండు ఉప సంఘాలు కూడా ఉన్నాయి ఈ సమగ్మయ సమయ దాని రెండు ఉప సంఘాలు తరచుగా సమావేశాలు జరుగుతూ రాష్ట్రంలో వివిధ ఆభివృద్ధి రంగాలకు వివిధ ఏజన్సీల నుండి అందుతున్న ఆర్థిక సహాయాన్ని సమీక్షిస్తున్నారు

పరిశ్రమలు

గత సంవత్సరం బడ్జెటు సమర్పించిన సమయంలో, మన రాష్ట్రంలో త్వరిత గతితో పారిశ్రామిక ఆభివృద్ధి జరుగుతున్నదని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేశాను రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల ఆభివృద్ధికి సరియైన వాతావరణమే నెలకొని ఉన్నది దీనిని ఇంకా ఆకర్షణీయంగా చేయటానికే ఆనే ప్రోత్సాహక చర్యలను తీసుకోవడం జరిగింది పెట్టుబడిక్రింద సబ్సిడీ ఇవ్వటం, సాంకేతిక వేత్తలు స్థాపించే పరిశ్రమలకు వడ్డీ సబ్సిడీ ఇవ్వటం వడ్డీలేకుండా అమ్మకపు వస్తుల ఋణాలను మంజూరు చేయటం మొదలగు ప్రోత్సాహక చర్యలు తీసుకున్నాం. మన రాష్ట్రంలోని భారీ పారిశ్రామిక సంస్థలలో ఒకటైన సింగరేణి బొగ్గుగనుల కంపెనీ వారు అయిదో పంచవత్స ప్రణాళిక కాలంలో రూ 83.9 కోట్ల పెట్టుబడితో ఒక పెద్ద విస్తరణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు.

మన రాష్ట్ర పారిశ్రామిక ఆభివృద్ధిలో జరిగిన మరొక ముఖ్యమైన సంఘటన, కాకినాడలో రూ 200 కోట్ల పెట్టుబడితో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ భాగస్వామ్యంతో, స్థాపించబడిన ఎరువుల ఫ్యాక్టరీని ఉమ్మడి రంగంలో స్థాపించాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించడం భద్రాచలంలో ఒకటి, కర్నూలు సమీపంలో ఒకటి—రెండు కాగితం మిల్లులు ఏర్పడబోతున్నాయి. ఈ రెండింటికీ కేంద్ర ఆర్థిక సహాయ సంస్థలనుండి నిర్ణీతకాల వ్యవధి ఋణాల కోసం అనుమతి సంత్రాలు లభించాయి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర పారిశ్రామిక ఆభివృద్ధి కార్పొరేషన్ వారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చిన్నతరహా పరిశ్రమల ఆభివృద్ధి కార్పొరేషన్ వారు తమ ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ముందంజ వేస్తున్నారు ఆనేక పరిశ్రమలను స్థాపించే విషయంలో పరిశీలనలు పూరి చేశారు నిజాం పంచదార ఫ్యాక్టరీ మిరియాలగూడలో ఒక ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేసుకున్నది ఇంకా ఫ్యాక్టరీలో ఈ సీజన్ లోనే ఉత్పత్తి ప్రారంభమైంది అనంతపురం జిల్లాలోని హిందూపూర్ లో మరొక ఫ్యాక్టరీ పూనుకున్నది. సహకార రంగంలో భీమసింగి, కడప చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు ఈ ఏటి చెరుకు పంట తరుణంలో పనిచేయడం ప్రారంభించాయి రేణిగుంట, తాండవ చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి

చేనేత పరిశ్రమ కూడా ప్రభుత్వం ద్వారా ప్రోత్సహించబడగలగే సహాయం చేసింది జరుగుతున్న ఆర్థిక సంస్కరణలలో బడ్జెటులో కేటాయించిన రూ 1.89 కోట్లు కావంగా.

ఆరు సూత్రాల పథకం ద్వారా నుండి రూ. 42.17 లక్షల మొత్తం చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధి కోసం అంది చూడ గల సంవత్సరాంతంలో సంభవించిన హెరమైన తుపానుల వలన దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలోని చేనేత పరిశ్రమకు సహాయంగా రూ. 50 లక్షల మొత్తం ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది ఈ సంవత్సరాంతంలోగా 55 వేల మంది చేనేత పారిశ్రామికులను సహకార రంగం పరిధిలోకి తీసుకురావడాని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జవళి వస్త్రాల అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ వివిధ జిల్లాల్లో మూడు వేల మంది చేనేత పారిశ్రామికులకు ప్రయోజనకరంగా 9 ఉత్పత్తి కేంద్రాలను స్థాపించింది చేనేత పరిశ్రమ పై అభివృద్ధి పథకం ఒకటి, ఎగుమతులకు ఉద్దేశించిన ఉత్పత్తి కేంద్రాల స్థాపన పథకం ఒకటి, యీ రెండు పథకాలు ప్రారంభించ బడుతున్నవి వీటివల్ల 5 జిల్లాల్లో 11 వేల మందికి పైగా చేనేత పారిశ్రామికులు ప్రయోజనం పొందుతారు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఫైనింగ్ కార్పొరేషన్ కడప జిల్లాలోని తిమి క్షారెట్టు గనుల పరిశ్రమలో మరి కొంత పెట్టుబడి పెట్టి పని చేస్తున్నది భూగర్భంలోని ఆన్ బెస్టాన్ గనుల పరిశ్రమ కార్యక్రమం కొనసాగిస్తున్నది మైలారం రాగి గనులలో పని సంతుష్టికరంగా సాగుతున్నది రాష్ట్రంలోని తోళ్ల పారిశ్రామిక కార్మికుల ఆర్థిక స్థితిగతులను మెరుగు పరిచే ప్రధాన ఉద్దేశ తో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చర్యకార పరిశ్రమల అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ స్థాపించబడింది. చర్యకారపత్రిలోని పుత్తి పనివారికి, పాదరక్షలు తయారు చేసేవానికి వ్యక్తిగతంగా ఋణాలు మువ్వడిమీ కాకుండా, తోళ్లతో తయారయ్యే సామాగ్రిని ఉత్పత్తి చేయడానికి ఉమ్మడి పథకాలు కూడా యీ కార్పొరేషన్ వారు విస్తరిస్తున్నారు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఒకటి పడింది వారి సహాయంతో యీ కార్పొరేషన్ వారు అందరికీ పనికి వచ్చే ఒక ఉమ్మడి సౌకర్య కేంద్రాన్ని నెలకొల్పబోతున్నారు దీనివల్ల రాష్ట్రంలోని చర్యకార పరిశ్రమలోని చేతివృత్తుల వారికి చర్యకార పరిశ్రమలూ ప్రయోజనం కలుగుతుంది రాష్ట్రంలో త్వరితగతినో జరుగుతున్న పారిశ్రామికాభివృద్ధి కార్యక్రమం విరాటంంగా కొనసాగడానికి, యీ ఏపీడి నిమగ్నమైవున్న వి. ధ. సంస్థల కార్యనిర్వాహక పరిశిని జాగ్రత్తగా, క్రమబద్ధంగా సమర్థవంతంగా సమీక్షించుకుంటూ పునరుద్ధరణ చర్యలు అవసరం. సచివాలయంలో ప్రభుత్వం పరిశ్రమల విభాగం ఒకటి ఏర్పాటు చేస్తున్నది ఇది ఎప్పటి కప్పుడు ప్రభుత్వ యాజమాన్యం కలిగిన పరిశ్రమలను గురించి ప్రభుత్వ ప్రోత్సహంతో నిర్వహించే పరిశ్రమలను గురించి సమీక్ష చేస్తూ, వాటి కార్యక్రమాల పరిధిని పరిశీలిస్తుంటుంది ఇటీవలేనే మైలారాడులోని పబ్లిక్ రంగ పరిశ్రమల సంస్థలో ఒక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి కూడా చర్యలు తీసుకున్నాము. ఈ విభాగం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయంతో పనిచేస్తుంది. పబ్లిక్ రంగ లోని పరిశ్రమలను గురించి ఈ విభాగం వారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సలహాలు యిస్తారు

నిర్వహణ గ్రాంట్లు, సహాయక గ్రాంట్లు పెరుగుదల

గడచిన మూడేళ్ల కాలంలో ఆయోజితాయేడు ఎక్కువగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మీద పెట్టుబడులు పెడుతుంటూ పోయి నిషయం ఏర్పడే వరకు ఉన్నాయి అయినా

ప్రభుత్వ కేతర వ్యయం విషయంలో ఉండే అవగాహన గుర్తించి తగిన విధులను సమకూర్చుకుంటూ ఉండడం లేదు. ఇప్పటివరకు సమకూడిన ఆస్తుల నిర్వహణ, న్యాయ వ్యవస్థ, పోలీసు, అగ్నిమాపక శాఖలలో, ప్రజాశాసనాలలో కేటాయింపులు లేక పోయినా, సామాజిక సంక్షేమం దృష్ట్యా కీలకమైన అభివృద్ధితరణలను అభినీకరణం చేయడం మొదలగు విషయాలను వనం విస్మరించడం లేదు.

ఈ విధానాన్ని అనుసరించి సేద్యపు నీటి పారుదల పెనవేసుకు, రోడ్లు మొదలగు పెట్టుబడి ఆస్తుల నిర్వహణకు సమకూర్చిన విధులు పరిమితి లెచుగా ఉన్నవా లేవా అనే విషయం సమగ్రంగా సమీక్షించుకోవడం జరిగింది. సేద్యపు నీటి పారుదల పథకాల సందర్భంగా, ముఖ్యతరహా, బాకీ ప్రాజెక్టుల క్రింద యకరానికి రూ. 6 మండి రూ. 9కి, 100 యకరాల ఆయకట్టుకు పైకిన చిన్నలరహా ప్రాజెక్టుల క్రింద యకరానికి రూ. 8 లు వంతును నిర్వాహణ గ్రాంటులు పెంచుతూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. కృష్ణా గోదావరి కెర్లా ప్రాంతంలోనూ తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ ప్రాంతం లోనూ, మృత్తిరహా ప్రాజెక్టుల విషయంలోనూ సర్వర విస్తరణ ఖర్చుల క్రింద రూ. 94.50 లక్షలు అడ్వాన్సు గ్రాంటుగా కూడా మంజూరు చేయబడింది. రోడ్ల విషయంలో నిర్వహణ ఖర్చులు యా సంవత్సరంలో రూ. 10.86 కోట్ల మండి రూ. 14 కోట్లకు పెంచారు. ఇదికాక, స్వర రోడ్ల అభివృద్ధి కోసం యింకా రూ. 1.5 కోట్లు అడ్వాన్సు గ్రాంటుకూడా మంజూరు చేయబడింది. భవనాలకు జరుగ వలసిన చిన్న చిన్న పనుల కోసం రూ. 88 లక్షలు కేటాయింపు జరిగింది.

స్థానిక సంస్థలకు ప్రభుత్వం ఇచ్చే సహాయక గ్రాంటు విషయం పునః పరిశీలించ వలసిన అవశ్యతను కూడా ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఈ గ్రాంటు మొత్తాలు అనేక సంవత్సరాల క్రితం నిర్ణయించబడినట్టివి. తరువాతి కాలంలో వాటిని మార్చడం జరగలేదు. ఈ సంస్థ ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగై లేదని, తమకు ఇచ్చే సహాయక గ్రాంటును పెంచవలసినదని ఈ సంస్థలు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే. అందువల్ల రహదారుల విషయంలో ఉన్న 30 పైసల గ్రాంటును 40 పైసలకు పెంచడానికి, 25 పైసల విరాళాన్ని గ్రామ పంచాయతీల విషయంలో రూపాయికి, పంచాయతీ సమితుల విషయంలో 50 పైసలకు పెంచడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మున్సిపాలిటీలలో పనిచేసే సిబ్బంది కరువు భత్యం, జీతాల స్కేళ్ళు పెంచడానికి వాటికి అయ్యే ఖర్చులో ఎగం గ్రాంటుగా ఇవ్వడానికి కూడా ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దీని ప్రకారం 1977-78 బడ్జెటులో తగిన కేటాయింపు జరిగింది.

ప్రభుత్వ అనుప్రక్తులలో తోపలి రోగులకు సంబంధించిన మందులు, భోజనపు ఖర్చు విషయంలో అదనంగా రూ. 1.40 కోట్లు కేటాయించబడింది. దీనికి తోడు ప్రభుత్వ అనుప్రక్తులలో బయట చికిత్స చేసుకునే రోగుల మందుల కోసం రూ. 75 లక్షలు కేటాయించారు. పశు వైద్యశాలలు, చికిత్సా కేంద్రాలకు ఎక్కువగా మందులను పుష్కల భేదంతో కోసం రూ. 30.00 లక్షలు మంజూరు చేయబడింది.

ప్రభుత్వోద్యోగుల జీవన ఖర్చులను మెరుగుపరచడానికి ఆయా నమూనాలో ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకున్నది. గత సంవత్సరం ఇటువంటి చర్యలు చాలా తీసుకున్నారు వాటిలో ఒకటి గురిత కరువు భవ్యం పెంచడం, పంచనూరులకు ఆర్థిక సహాయం పెంచటం ముఖ్యమైనవి.

అభివృద్ధితర శాఖల అవసరాలను పరిశీలించడం ఆయా శాఖల సమర్థవంతంగా వినియోగించుకోవడానికి పీఠాగా అవసరమైన విధులను కేటాయించడం జరిగింది. కోర్టుల భవనాలతో సహా వివిధ ప్రభుత్వ కార్యాలయాల భవన నిర్మాణానికి రూ. 1.50 కోట్లు కేటాయించబడింది. కొత్తగా కోర్టులను ఏర్పాటు చేయడానికి రూ. 10 లక్షలు కేటాయించారు. పోలీసు శాఖలోని పోలీసు బృందాన్ని ఆధునికీకరణ చేయడాకోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రూ. 30 లక్షలు రాక రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు వనరుల నుండి రూ. 50 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. అగ్నిమాంక శాఖలోని పాత వాహనాల స్థానాన కొత్తవాటిని అమర్చడానికి, కొత్త వాహనముల కొనుగోలుకు రూ. 24 లక్షలు కేటాయించబడింది. దీనివల్ల కేవలం ప్రజాశాంతి పట్టుకొని కేంద్ర చేర్చబడని కారణంగా ఆయా శాఖల సామర్థ్యం దెబ్బతినకుండా ప్రభుత్వం అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకున్నట్లు తెలుస్తుంది.

ఇక బడ్జెటులోని ఆర్థిక వ్యవహారాలను గురించి మనవి చేస్తాను,
1975-76 ఆకౌంట్లు

1975-76 ఆకౌంట్లలో రూ. 57.58 కోట్లు మిగులు ఉంటుందని అంచనా వేయగా రెవెన్యూ మిగులు రూ. 147.14 కనిపిస్తున్నది. ఈ పెరుగుదల రాష్ట్ర స్థాయి పన్నుల పెంపుకు బాగా జరిగినందువల్లనూ, కేంద్ర ప్రభుత్వపు పన్నులలో రాష్ట్రపు వాటా పెరిగినందువల్లనూ ఖచ్చితమైన కొంత తగ్గింపువల్లనూ సాధ్యమైంది. 1975-76 సంవత్సరం రూ. 19.11 కోట్ల లోటుతో ము.సింది పబ్లిక్ ఖాతాలో పెట్టుబడి పెట్టినందువల్ల ఈ లోటు ఏర్పడింది.

1976-77 సవరించిన అంచనాలు

మొదటి అంచనాల ప్రకారం మిగులు రూ. 39.74 కోట్లు ఇప్పటి అంచనాల ప్రకారం రెవెన్యూ మిగులు రూ. 48.48 కోట్లు అని తేలుతున్నది. రెవెన్యూ ఆదాయాలు ముఖ్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం పన్నులలో రాష్ట్ర వాటా ఎక్కువయినందు వల్లనూ, రాష్ట్రంలో పన్నులు బాగా వసూలు చేసినందువల్లనూ, ఈ మార్పు సంభవించింది.

ఈ సంవత్సరంలో పెట్టుబడి ఖర్చు రూ. 35 కోట్లు పెరిగింది. ప్రజాశాసన పెట్టుబడి పెరిగినందువల్లనే యీ పెరుగుదల కలిగింది. మొదటి అంచనాల ప్రకారం యీ సంవత్సరంలో రూ. 42.69 కోట్ల లోటు వుండవలసింది కాని యిప్పుడు ఒక కోటి రూపాయల రొక్కపు నిలువతో ముగుస్తుందని అంచనా.

1977-78 బడ్జెటు అంచనా

వచ్చే సంవత్సరం రూ. 763.36 కోట్ల ఆదాయం వస్తుందని అంచనా. ఈ ఏటి సవరించబడిన అంచనా ప్రకారం రెవెన్యూ ఆదాయం రూ. 688.07 కోట్లు

కేవలం వస్తుల వసూలు ద్వారానే రూ 427.07 కోట్లు ఆదాయం వస్తుందని అంచనా వేయబడింది. ఈ ఏట సవరించబడిన అంచనాల ప్రకారం రెవెన్యూ ఆదాయం 367 67 కోట్లు మాత్రమే

1977-78 బడ్జెట్ అంచనాలలో రెవెన్యూ వద్ద కింద ఖర్చు రూ. 697.55 కోట్లు వ ర్తమాన సంవత్సరపు సవరించబడిన అంచనాల ప్రకారం రెవెన్యూ ఖర్చు రూ 639 64 కోట్లు లోగడ మనవి చేసినట్లు విర్వహణ గ్రాంట్లను, సహాయక గ్రాంట్లను పెంచినందున వచ్చే సంవత్సరంలో రెవెన్యూ ఖర్చు పెరిగింది సవరించిన అంచనాలో పెట్టుబడి ఖర్చు రూ 163 90 కోట్లు కాగా వచ్చే సంవత్సరపు బడ్జెటు అంచనాలలో పెట్టుబడి ఖర్చు రూ 201 17 కోట్లకు పెరిగింది రాష్ట్ర పథకాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాల క్రింద ప్రజాశాఖలో పెట్టుబడి పెట్టినందువల్ల వచ్చే సంవత్సరపు పెట్టుబడి ఖర్చు పెరిగింది

పైన పేర్కొన్న అన్ని ఆర్థిక వ్యవహారాల ఫలితంగా 1977-78 సంవత్సరం రూ 52 50 కోట్ల లోటుతో ముగుస్తుందని అంచనా. రిజర్వు నిధుల నుండి కొంత తీసుకోవటం, పన్నులు, బకాయలు బాగా వసూలు చేసుకోవటం, కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం పెరిగే ఏర్పాట్లు చేసుకోవటం మొదలగు చర్యల ద్వారా ఈ లోటును పూరించుకోగలమని ఆశిస్తున్నాం.

ముగింపు

ఇంతవరకు నేను క్లుప్తంగా మనవి చేసిన వివిధ విషయాల దృష్ట్యా 1976-77, 1977-78 ఈ రెండు సంవత్సరాలలోను అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పెట్టుబడులు సమృద్ధిగా పెంచుకోగలిగామనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు గుర్తించే ఉంటారని అనుకుంటాను ఉద్యోగుల సంక్షేమం, ఆస్తులు, సేవా కార్యక్రమాల సక్రమ విర్వహణ మొదలగు అత్యవసరమైన అభివృద్ధితర కార్యక్రమాల మీద జరిగే ఖర్చును కూడా మనం తగినంతగా పెంచుకోగలిగాం. మన ఆర్థిక వనరులు అభివృద్ధి చెందడంవల్లనూ వాటిని మనం అతి జాగ్రత్తగా వివేకవంతంగా వినియోగించు కొంటున్నందువల్లనూ ఇది సాధ్యమైంది. మన లక్ష్యమైన సామాజిక న్యాయాన్ని, సత్వర పురోభివృద్ధిని సాధించుకోవాలంటే మనకు ఉన్న ఈ వనరులను చాలా సమర్థతతో వినియోగించుకోవాలి ఈ మహత్తర కృషిలో ప్రభుత్వానికి సంపూర్ణంగా తోడ్పడవలసిందని గౌరవ సభ్యులను ఆర్థిస్తున్నాను మీ అందరి తోడ్పాటు ప్రభుత్వానికి సంపూర్ణంగా లభించగలదని ధృఢంగా విశ్వసిస్తున్నాను.

అధ్యక్ష మహాశయా! ఇంతటితో నా ప్రసంగం ముగిస్తూ ఈ బడ్జెటును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ, సభవారికి నివేదిస్తున్నాను. థై హిం ద్

ANNOUNCEMENTS

re. (1) Time for the receipt of Cut Motions for the Budget for 1977-1978

Mr Speaker-- I am to announce to the House that the cut motions for the Budget for 1977-1978 (vote on account) will be received upto 3-00 p m on 24th March, 1977

re (2) Programme of dates for election of Committees on Estimate, Public Accounts and Public undertakings

Mr Speaker —In accordance with the regulations made by me for conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of the single transferable vote, I fix the following programme of dates for election to the Committee on Estimates for the year 1977-78

- 1 The last date for making nominations 1-30 p m 25-3-1977
(Friday)
- 2 Date of scrutiny of nominations, 11-00 a m 26-3-1977
(Saturday)
- 3 Last date for withdrawal of candidature 1-30 p m 30-3-1977
(Wednesday)
- 4 Date on which a poll shall, if necessary, be taken 10 00 a m to
3-00 p m on 31-3-1977
5. Place of Poll Committee Room of the
Assembly Buildings

In accordance with the regulations made by me for the conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of the single transferable vote, I fix the following programme of dates for election to the Committee on Public Accounts

- 1 Last date for making nominations 1-30 p m 25-3-1977
(Thursday)
- 2 Date of scrutiny of nominations 11-00 a m 26-3-1977
(Saturday)
3. Last date for withdrawal of candidature. 1-30 p m, 30-3-1977
(Wednesday)
4. Date on which a Poll shall, if necessary, be taken, 10 00 a m. to 3-00 p.m.
on 31-3-1977 (Friday)
- 5 Place of Poll Committee Room of the
Assembly Buildings

In accordance with the regulations made by me for the conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of the single transferable vote, I fix the following programme of dates for election to the Committee on Public Undertakings.

1 Last date for making nominations	1-30 p m on Friday
25th March, 1977
2 Date of scrutiny of nominations	11-00 a m on Saturday
26th March, 1977
3 Last date for withdrawal of candidature	1-30 p m on Wednesday
30th March, 1977
4, Date on which a poll shall, if necessary, be taken	10-00 a m. to 3-00 p m
on Thursday, 31st
March, 1977
5 Place of poll	Committee Room of the
Assembly Buildings

Discussion on the Motion on address by the Governor

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులారెడ్డి — 40 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులు ముఖ్య 11-45 a m
మంత్రిగా పనిచేసే విశ్వానరాహిత్య శిర్కానమును ప్రతిపాదించి వారిని దించడానికి సంతకాల సేకరిస్తున్నట్లు విన్నవించి, మొన్న బాగ్యనగరములో ఒక పుకారు పుట్టించారు అది అబద్ధము దానిని నేను ఖండిస్తున్నాను ఈ విధంగా ప్రచారము చేసి కాంగ్రెసు వాడులలో అనైక్యతను తీసుకొనిరావడానికి కొంతమంది ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. అది మంచిది కాదు అటువంటి ప్రయత్నము కాంగ్రెసు పక్షము మంచి జరిగితే ఆత్మహత్యా సదృశ్యముగా భావిస్తాను

Mr Deputy Speaker in the Chair

ఒకరికొకరు పోచుకొని చేసుకొని ఈ క్రైసిస్ లో ఒక్కటిగా వుండి ఎవ్వరు రెచ్చగొట్టినా చెక్కుచెదరకుండా వుంటే బాగుంటుంది నిన్న శ్రీ కృష్ణగారు మాట్లాడుతూ ముఖ్య మంత్రిగారిమీద ఒక ఆరోపణ చేశారు. రాజకీయపార్టీలను కాలరాసాను అన్నట్లుగా పత్రికలలో వచ్చిన మాట వాస్తవము పొరపాటును పొరపాటుగా అంగీకరిస్తాను. పొరపాటు అనుకొన్నప్పుడు పొరపాటుగా అంగీకరించాలి. ఏ రాజకీయ వాది పదవిలో వున్నా, లేకపోయినా ఇతరులను కాలరాసాను అని ద్వేషించడము మంచిది కాదు. ఆ పార్టీలో పొరపాటు వుంటే వేరెత్తి చూపించవచ్చు దాని అంతు తేలుస్తాను అన్నదము మంచిది కాదు. అది పొరపాటు అని అంగీకరిస్తాను. సి.పి.ఎమ్ జనశాపాటిలు ఒకటి ఉత్తర దృవము, ఒకటి దక్షిణ దృవము, ఆ రెండూ ఒక్కటే పోరాడనీ అట్లాగే తెంగాలులోను, కేరళలోను కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు రెండూ ఒక బిచ్చందముతో పోటీ చేసినవి. అట్లాగే ఇక్కడ కూడ సి.పి.ఐ. పోటీ చేసిన 10 సీట్ల విషయములో కాకపోయినా మిగతా 32 సీట్ల విషయములో సి.పి.ఐ సహకారాన్ని అర్థించి తీసుకొనివుండవలసింది అది మంచి ఎన్నికల వ్యూహము అటువంటి వ్యూహం లేకుండా పొరపాటు జరిగినప్పుడు పొరపాటు అంగీకరించాలని మనస్థాపన చేస్తున్నాను ఉద్యోగులు ఎదుకో కింది పనించినట్లు రుప్పిస్తున్నది

పోలింగ్ బూత్స్కి వెళ్లినపుడు ఆ విధంగా కన్పించినది బీవర్లను వారి స్వస్థలమునకు 15.20 కి మీ దూరములో వేళారని కినుక పహి చిగుడు కన్పిస్తున్నది వారి సమస్యలను అవగాహన చేసుకొని పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వము చేయని రెవెన్యూ అధికారులు తమ తాలూకాలలో జిల్లాలో వుండడానికి వీలు లేకుండా వేరే జిల్లాలో వేళారనే అభిప్రాయము వుంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఈ కి 10 లలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఎంతో మేలు చేసినవని నా కద్దేశ్యము ఎంత చేసినా ఎందుకు కినుక వహించారో ఒకసారి ఆలోచించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను కర్నూలులో క్రాప్స్ మీద వస్తులు వేసి రైతులను నొప్పించారు అడిషన్ వెబ్ ఆఫీసర్ మెంట్ వేసి నొప్పించారు. ఎల్కీ సిటీ బోర్డు వారు రైతులను బాధ పెట్టారు వీటన్నింటిని గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను రైతులు కార్మికులు మనకు సహాయపడిన వారే సంస్థ సంస్థలా నిలబడడానికి అవకాశం వుంటుంది ఇక వ్యాపారస్తులు కూడ కినుక వహించారు అన్ని వర్గాల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి మార్గాలను అన్వేషించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ శలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — అంజుజె. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము ప్రభుత్వ పరిపాలనను రెవ్యూ చేస్తున్నట్లుగా వుంది తప్ప మరేమీ కాదు ఆయనకు ప్రింటెండ్ ఉపన్యాసము ప్రభుత్వము అప్పగించినది ఆయన దానిని చదివారు గవర్నరుగారు తన ఉపన్యాసములో చాల సంగతులు చెప్పవలసివుంది అంతేకాదు ఎన్నికలు జరిగి 7 సం.లు అయినది మునిసిపాలిటీలకు, పంచాయితీరాట్ల సభలకు ఎన్నికలు విషయము ప్రస్తావన చేయకుండా చిలకపలుకుల్లాగ ప్రభుత్వము అచ్చువేసి యిచ్చిన ఉపన్యాసము చదివి వెళ్ళిపోయారు మొన్న జరిగిన ఎలక్షన్స్ ఫీ ఆండ్ ఫెయర్ కాదని చెబుతున్నాను ప్రతి మంత్రి యిక్కడ సెక్రటేరియట్ లో వుండకుండా వారి వారి నియోజక వర్గాలలోనే కూర్చుని పనిచేయడం జరిగింది అంతా కరవన్ ప్రభుత్వ గురుస్థలను, టైమ్స్ లను వాడుకొనడము జరిగింది లేదని ఒక్క మినిస్టరును అయిన చెప్పమనండి హైదరాబాద్ లో ఒక్క మంత్రికూ లేకుండా వారివారి నియోజక వర్గాలలో ప్రభుత్వ కారకు సంబంధం లేని మార్చివేసి తిరిగారు ఎంత నీచానికి దిగజాలినారో ఆలోచించండి సిగ్గుచే ని ప్రభుత్వము అధికారములో వుంటూ యింత నీచానికి దిగజారారో ఆలోచించండి. జయప్రకాశ్ గారి సహాయపై ఏర్పడిన జనతాపార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీల మధ్య పోటీ వచ్చింది ఇక్కడ కాంగ్రెసు పార్టీకి 41 సీట్లు రావడానికి కారణము ఏమిటి? వేదవారికి కాంగ్రెసువామ చేసిన సహాయము ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను నేను రాజమండ్రి వెళ్ళినపుడు చూశాను ప్రతి హరిజన కుటుంబానికి ఖర్చులకోసము 4000 రూపాయలు వి యర్ డబ్బుల చేత, బి.డి.ఓ.ల చేత మంత్రి బత్తన సుబ్బారావుగారు పంచిపెట్టి చారు నీచమైన ప్రభుత్వము, సిగ్గు బొగ్గు లేని ప్రభుత్వము అనాలా ఏమి అనాలి? ఎవరైనా ఎంతకు పెట్టవలసివచ్చింది? గుజరాత్ లో విద్యార్థులు ధరలు పెరిగియని గడచిన చేస్తే పోలీసులచేత పిల్లలను చంపించారు ఆ తరువాత ఎన్నికలను పెట్టారు. చిత్తుగా ఓడిపోయారు. వెంటనే అలహాబాదు హైకోర్టు తీర్పు వచ్చింది. గవర్నర్ మెంటు వెహిక్లిర్స్ అని వాడినట్లు కోర్టులో ఖుజుఫ్ అయినది మనము విజముగా ఆ తీర్పు ఇచ్చిన జడ్జిని అభినందించిరి దైర్యముగా న్యాయానికి నిలబడి తీర్పు యిచ్చారు తీర్పు వచ్చిన వెంటనే ప్రజాని ఇం రాగా ది రాజీనామా ఇవ్వకుండా

20 రోజులు గడువు తీసుకొని సుప్రీమ్ కోర్టుకు పోయి వెంటనే ఎమర్జెన్సీని తీసుకు వచ్చినది. ఎమర్జెన్సీ తీసుకువచ్చిన తరువాత లక్ష ఏళ్ళు వేల మందిని జైళ్ళలో పెట్టారు. వారు ఎవరి కొంపలు దోచుకున్నారని, ఎవరి ఇండ్లు దోచుకున్నారని జైళ్ళలో పెట్టారని అడుగుతున్నాను ఎప్పుడూ ఏ పదవీ ఆశించని ఏ ప్రధానమంత్రి పదవి కాని, పెరిసిడెంటు పదవి కాని కానాని కోరని పెద్ద మనిషి జయప్రకాష్ నారాయణ్ గారిని జైలులో పెట్టవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందని అడుగుతున్నాను నేను కూడా స్త్రీనే. స్త్రీల దగ్గర ప్రేమ వుంటుంది కలి భావం వుంటుంది ప్రతి స్త్రీకి తల్లి ప్రేమ వుంటుంది అటువంటి భావం లేకుండా ఆమె ఇంజనీరింగు విద్యార్థులను, మెడికల్ విద్యార్థులను, ప్యాక్షన్ లో పని చేసే వారిని, ఎంతోమందిని జైళ్ళలో పెట్టింది ఒక నెల జైలుం రాకపోతే ఎన్నో అవస్థలు పడతారే వారు 18 నెలలు జైలులో వుంటే వారి కుటుంబాల ఎంత అవస్థ పడాయో వూహించారా అని అడుగు తున్నాను స్వతంత్ర పోరాటం జరిగిన కాలంలో, బ్రిటిష్ వారి కాలంలో కూడా 18 నెలలు జైలులో పెట్టలేదు చరిత్ర లో న తానాన్ని కంటుంది కాని ఎంతగానో ప్రేమిస్తుంది కాని ఇప్పుడు బిడ్డలను జైళ్ళలో పెట్టటం జరిగింది ఇంటికో మనిషిని తీసుకు వెళ్లి జైలులో పెట్టారు ఇంట్లో వున్న స్త్రీలను, ఇతరులను నానావిధాలుగా హింసించారు అటువంటి వారిని గద్దె దింపాలని ప్రజలు అనుకున్నారు ఈనాడు జనతాపార్టీ వారిని గద్దె దింపింది ఈనాడు రాష్ట్రాలను పాలిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి లలో చాలామంది నాచినే తెదే ముఖ్యమంత్రిలు వారికి బలం లేదు కొత్త రఘు రామయ్య బాగా చదువుకున్న వ్యక్తి, బారిష్టరు, బాగా డబ్బు వున్న మనిషి. ఆయన పబ్లిక్ స్పీచ్ ఇస్తూ సంజయ్ గాంధీతో చెబుతూ నేను మీ తాత కాళ్ళ కడిగాను, ఆ మీరు తలపై చుట్టుకున్నాను, మీ అమ్మకాళ్ళ కడిగాను, నీ కాళ్ళ కడుగుతాను అని ఇంత సీచంగా మాట్లాడారు ఇంకా చెప్పాలంటే చాలా విషయాలు వున్నాయి కాని స్త్రీగా నేను అని చెప్పలేను జయప్రకాష్ నారాయణ్ పెద్దమనిషి ఆయన కిడ్నీ దెబ్బతింది. ఆహారంలో ఏదో కలిపారని అనుకున్నారు ఆయన బ్రతకడం కష్టం. అని డాక్టర్లు చెప్పిన తరువాత ఆయనను జైలు నుండి విడుదల చేశారు ఆయన ఇంకా బ్రతికి వున్నారంటే అది ప్రజల అదృష్టం అని చెప్పవచ్చు ఎన్నికల సందర్భంలో నేను కూడా పాల్గొన్నాను. షెడ్యూల్డ్ కాస్తు వారికి రూపాయలు పంచిపెట్టటం నా కళ్ళతో నేను చూశాను 41 మంది ఏమీ లేకుండా ఎన్నికలలో గెలుస్తారా? పోలీసులు డబ్బాలు మార్చారు పోలీసులను పట్టుకుని ఎన్నో సదులు చేశారు, ఒక్క స జీవరెడ్డి గెలిచారంటే అది ఆయన గొప్పతనం అని నేను అనుకుంటున్నాను ఎన్నికల నాడు కాంగ్రెసు తెంట్స్ కాంగ్రెసు మనుషులు లేని ప్రదేశాలు ఎన్నో వున్నాయి నేను చూశాను, ఎక్కడ చూసినా, ఎక్కడ విన్నా జనతా జనతా అనే మాటే వినిపించింది కాని ఓట్లు అన్నీ ఎక్కడకు పోయాయి? మిలటరీని, పోలీసులను, అధికారులను తమ చేతుల్లో పెట్టుకొని గెలిచారు దీని గురించి ఎంక్వయిర్ చేయడానికి ఒక కమిషన్ వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రులు ఒక్కరూ కూడా రాజధానిలో లేకుండా నెలరోజుల మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రులు ఒక్కరూ కూడా రాజధానిలో లేకుండా నెలరోజుల నుండి వారి వారి కానిస్టేబుల్స్ నిల్వలో వుండి, కలెక్టర్లను, ఆర్ డి వోలను, తాసిల్దార్లను కలిసి, పేరవారిని బంపంతం చేసి వోట్లు వేయించారు. నేను ఒక ఫైనాన్

కాన్వేషన్లకు డైరెక్టరును ఒక బ్యాంకు అయిదు కన్నా ఎక్కువ తీసుకోకూడదన్నారు. అప్పు తీసుకోవాలంటే ఘ్యూరిటీ వుండాలి, పట్టాలు గల భూమి కాకట్టు పెట్టాలి అయిదు గ్రామాలు అంటే ఎంజనరకూ సహాయం చేయడం పాథ్యమే అలోచించాలని కోరుతున్నాను ఇక్కడ 41 సీట్లు తెచ్చుకున్నా లాభం లేదు కేంద్రంలో జనత పార్టీ అధికారులతో వచ్చింది చలలు అక్కడ వుంటే మొండెములు ఇక్కడ కదలక మెదలక వడివున్నాయి ఇక్కడ హరిజనవాలలో తాగటానికి నీరు లేదు, మంచినీటి బావులు లేవు గవర్నరు బంధురేగారు పేద ప్రజలకు ప్రతిభాత్వం భూములు ఇస్తున్నదని చెప్పారు కాని ఎక్కడా భూములు ఇవ్వలేదు. హరిజనులకు గత 30 సంవత్సరాల నుండి ఏ సహాయమూ చేయలేదు నాతో పాటు రండి నేను పల్లెటూరికి చెందిన ఎమ్ ఎల్ ఎ.ను నేను ఎప్పుడూ పల్లెటూర్లలో తిగ గుతూవుంటాను ఎవరికి భూములు ఇచ్చారని అడుగుతున్నాను ల్యాండ్ రిపార్ట్స్ పీరు తెచ్చింది కాదు ఎప్పుడో బూర్లల రామకృష్ణ వుగారు తెచ్చినదే మిగులు భూమి ఎక్కడ వుంది? రాళ్ల రప్పలు వున్న భూమిని హరిజనులకు ఇచ్చి హాయిగా బిత్తమని చెబితే వారు ఎలా సారవంతం చేసుకోగలరని అడుగుతున్నాను బ్లాక్ మార్కెటు చేసిన వారి బైక్ లో పెట్టారు కాని లక్షలు తీసుకొని వాని విడిచిపెట్టారు

12-05 p. m.

మనము యీనాడు కూడా గూస్తున్నాము ఎంతోమంది జైలులో ఉన్నారు వారిని వదలలేదు. ఇకపోతే జమీందారీలు రద్దుకావాలన్నారు. గరిబీ హటావో అంటూ మన ప్రధానమంత్రిగారు గరిబులను హటావు చేస్తున్నారు ఈనాడు భీదవాడు బీదావాడుగానే ఉంటున్నారు కాని తాతలు బిడ్డలు యింకా పెరిగిపోతున్నారు ఈ కాంగ్రెసు యీ తాతలు, బిడ్డలు యిచ్చే డబ్బుపైగనే ఆధారపడి ఉంది స్ట్రగ్గర్స్ ఏజన్సీలు యింకా నడుస్తున్నాయి వారు జనాలను దోచుకుంటున్నాడు ఈ పాలవర్షము వీరిమీద ఎందుకు యాక్షను తీసుకోవడమలేదు గవర్నరు మెంటు డిక్టేటర్ పిప్ వ్యవహారముగా నడుస్తున్నది ఈ డిక్టేటర్ పిప్ లో ప్రజలకు మేలు చేసేట్లయితే యిలాంటి యి పి. లోను, వీహారులోను ఒక్కసీటు కూడా కాంగ్రెసుకు రాలేదు ఇందిరాగాంధీగారి సీటు అయిన యి పి లో ఒక్కసానాన్నీ కూడా ఆమె సంపాదించుకోలేక పోయింది ఆమెకు తన నియోజక వర్గములో ఎంత ఎలుకుబడి ఉన్నదో యీ ఎలక్షన్ లో ఆమె ఓడిపోవడంతో తేలిపోయింది కాబట్టి ఇందిరాగాంధీ మీద ఒక కమీషన్ ను వేయాలని నేను కోరుతున్నాను ఈ ఎలక్షన్ లో ఒక్కొక్కరికి కాన్ వాసింగ్ కు 10, 20 కారులు యిచ్చారు లక్షలు డబ్బు ఎలక్షన్ లకు ఖర్చుపెట్టారు ఎక్కడనుంచి వచ్చింది? యీ డబ్బు, ఈ ఎలక్షన్ లో ఓటుకు 30 రూపాయల బొప్పన మన రాష్ట్రంలో యిచ్చారు పెద్దలు కులాలవారికి యీ సొమ్ము యివ్వడము జరిగింది వారికి కావలసింది డబ్బు కాబట్టి యీ ఓటు ఎవరికి వెదుతుందో వారికి తెలియకుండా వారు అలోచించకుండా ఓటు చేసారు, కొంతమంది కాన్ వాసింగ్ కు ఎలక్షన్ లో గూండాలను తీసుకువచ్చారు ఎలక్షన్ బూత్ లవద్ద వోటర్ల లిస్టులు చింపివేయడము జరిగింది. నేను చెబితే యీ విషయం అసిస్టెంటు కమిషనర్ తో చెబితే వారు మౌన ఆడికించారు. కొంతమంది గొళ్లను మొదలగు వారిని పట్టుకొని యీ మినిస్టర్లు సారాయి సప్లయ చేసారు, ఇంతకన్నా వినడానికి సిగ్గుచేటయిన విషయము వేరొకటిలేదు ఇందిరాగాంధీ ఓడిపోయిన వెంటనే ఎమర్జెన్సీ తీసివేసారు కాని ధానిని పూర్తిగా తీసివేయలేదు.

ఇందిరాగాంధీగారు స్వగర్వమీద రైడ్ చేయించారు అనలు ఎవరు స్వగర్వ అనలు నేను యిందిరాగాంధీ స్వగర్వ అంటాను. ఎవరో ఒక వాచీ తమకోసమని తెచ్చుకుంటే వారిని స్వగర్వ అంటున్నారు కాని యీ తాతలు ఓర్తాలు వందలకొంది వాచీలు ఇంపోర్టు చేయిస్తుంటే ఏమీ చేయలేక పోతున్నారు ఇది డెమోక్రటిక్ కంట్రీయేనా? ఇది డిక్టేటర్‌షిప్ కంట్రీ ఇంపోతే పెడత్యాలు కాస్తువారు ఏది ఏమిటో తెలియక కాంగ్రెసువారి వద్దనుంచి డబ్బు తీసుకొని ఓట్లు వేసారు ఇది ఏమని నేను వ్యయంగా అడిగితే మాకు చదువురారు మంచి విద్యలు మాకు తెలియవు అన్నారు. అంటే చదువురానివారిని యీ కాంగ్రెసువారు ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారన్నమాట. మీదగ్గర డబ్బు వేలకు వేలు తిర్చిపెట్టారు మా దగ్గర డబ్బులేదు ఈ కాంగ్రెసువారికి మొదటినుంచి ఎలక్షన్స్ వస్తాయని తెలుసు వారిదగ్గర బ్లాక్ మార్కెట్టువారు సంపాదించిన డబ్బు ఉన్నది వారిదగ్గర వేల రూపాయలు తీసుకున్నారు. మీరు వేల రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు ఈ డబ్బు మేము ఎలా సంపాదించుకోవాలి అని ఆ బ్లాక్ మార్కెట్టువారు అంటే ఎలక్షన్స్ అయిన తరువాత ధరలు పెంచెవ్వరండి. ఆ విధముగా డబ్బు సంపాదించుకోండి అన్నారు ఆ విధంగానే ధరలు వారు పెంచి వేసారు. ఇప్పుడు మానె ధర కిలో 10 నుంచి 11 రూపాయల వరకూ మిర్చిదర కిలో 11 రూపాయల వరకు ఉంటున్నది ఇక మన ప్రధానమంత్రిగారు విలేజీలో ఉద్యోగస్తుల కొడుకులకు నిరకడగా యివ్వడానికి హక్కులేగన్నారు కాని కాను 11 సంవత్సరములు పాలన చేసింది కాబట్టి లన కొడుకకూడా అట్లాగే 11 సంవత్సరము పాలన చేయడానికీ హక్కు ఉండాలన్నారు ఇదెక్కడి న్యాయము కాని ఇప్పుడు ఏమి జరిగింది. జైల్లో ఉన్నవారిని ప్రి చేసారు జైల్ల పెర్సా డెజ్ జైలులో ఉన్నా మూడు లక్షల పైస ఓట్ల మెజారిటీతో గెల్చినాడు దీనినిబట్టి ఇందిరాగాంధీ పలుకుబడి ఎంత ఉన్నదో తెలుస్తున్నది ఆమె మొక్క నియోజకవర్గమునుంచే ఆమె ఎన్నిక కాలేక పోయిందంటే ఆమెకు ఎంత పలుకుబడి ఉన్నదో తెలుస్తున్నది ఇందిరాగాంధీ తెలంగాణా మూవ్ మెంట్ లో వరంగల్ ఉపన్యాసములో మాట్లాడిన విధానము చూస్తే ఆమె యొక్క విధానము అర్థమవుతుంది ఆమె ఆంధ్రా మూవ్ మెంట్ లో మిలటరీ వారిని రప్పించి పీలలను చంపించింది. మనపీల్లలను మనమే చంపించుకొంటామా? ఎవరో వేరే దేశముతో యుద్ధము వస్తే ఉపయోగించవలసిన మింటరీని ఆంధ్రా తెలంగాణా మూవ్ మెంట్ లో ఉపయోగించింది. అందుకు మనం సిగ్గు పడాలి. ఆమె అప్పు రూద గుర్తుతో మరల ఎలక్షన్స్ నడిపించింది రైతు కష్టపడి భూమిదున్ని దుక్కితే అతని చేతికి వచ్చేది ఏమీలేదు వేదరికిము అనుభవిస్తున్నాడు. ఆ రైతు ఏమి అప్పుకు మేక వేయగలడు అందువల్లనే అప్పుదూడ రెండూకూడా చచ్చిపోయాయి. అప్పు పాలు యివ్వలేదు. అందువల్లనే దూడ చచ్చిపోయింది. ఇక శలవు

శ్రీ వై వెంకటరావు (వేమూరు) — అదృశ్య గవర్నరుగారు మన శాసన మండలిలో యిచ్చిన ఉపన్యాసమునకు నేను ధన్యవాదములు తెలుపుతూ కొన్ని విషయాలు తెలుపుతున్నాను ఈ నాడు గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ చాలా దెబ్బతిన్నదన్న విషయం చాలామంది గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు గత సంవత్సరము 75 నవంబరు మాసము ప్రారంభమునుంచి కూడా చాలా ప్రమాద పరిస్థితిలో ఉన్నది కోస్తా జిల్లాలలోనూ మిగతా ప్రాంతాలలోనూకూడా అతివృష్టివల్ల ఆనావృష్టివల్ల వేసిన వైరులు కోయడానికి

12-15 p m

పీటలేకుండా పోయింది. అనుకోని రెండు తుపానులవల్ల రైతాంగం పండించిన పంటలు నీళ్ల పాలు అయిపోయాయి. ఒకసారి పోయినా రెండుసార్లు విత్తనాలు వేసుకొన్నా తుపానులవల్ల మెరుపులుగా తయారయిన భూములనుండి దాన్యమును దేవుకొనవల్లనైన పరిస్థితి ఏర్పడింది మన ముఖ్యమంత్రి గారు హఠాహుటంగా వచ్చి తక్షణసహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని చెప్పడం జరిగింది గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఆ కార్యక్రమాల గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇంట్లు దెబ్బ తిన్నవారికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు, గొర్లు చనిపోయిన దానికి, గండ్లు పడిన చెరువుల గురించి కొంత డబ్బు యివ్వడం జరిగింది ఉదారంగా రైతాంగానికి శిస్తు మాఫీ చేయడం జరిగింది, అని చెప్పారు, జి. టి. లు యిన్సూ చేశారు, కాని అక్కడ చూస్తే మాత్రం, ఎవనిల్లారు రైతుల వెంటబడి బకాయాల గురించి జప్తులు చేస్తున్నారు, రైతు దీనావస్థలో వున్నాడు, ముఖ్యమంత్రి గారు అమలు చేయుమని చెప్పినా ఆ రెవెన్యూలో అడ్మినిస్ట్రేషను మిషనరీ ఏ విధంగా వుందో మనవి చేయడానికి బాధ పడుతున్నాను పోతే రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలి, ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుగర్పాలనుకున్న యీ రోజులలో రైతు పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించాలి, కోఆపరేటివ్ వ్యవస్థలో వ్యవసాయ అభివృద్ధి భ్యావంకలు సహాయం చేసాయన్నారు, చేయడం లేవని గారు, కాని ఆ సహాయం సకాలములో అందనందువల్ల రైతు దెబ్బతినే పరిస్థితి వచ్చింది, రైతాంగములో ఒక రకమైన అసంపృప్తి ఏర్పడింది. అసంతృప్తిని కొలగించి వారిని మన వైపు మళ్ళించుకోవాలి, రైతాంగాన్ని గట్టిగా అడుకోవాలి, కుప్పలు వెసుకొని నాలుగుపార్లు పోలింది చేసినా, మధ్యలో ఆపిరి వస్తున్నప్పుడు ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి అయి ఏదో విధంగా ఎండబెట్టి ఆ దాన్యాన్ని మిల్లర్లవద్దకు తిసుకువెళ్ళినపుడు - ఎఫ్ సి ఐ ద్వారా కొనడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేశారనకొండి, అయినా ఆ ఎఫ్ సి ఐ వద్దకు కూడా తీసుకువెళ్ళినా, రైతు తన దాన్యాన్ని ముప్పుకు తీసుకుపోతే కొడం లేదు బాలరెమ్మ లేదని వాటిని రిజక్టు చేయడం జరుగుతున్నది, అందుకుగాను రైతును అడుకోడానికి సత్వర సహాయ చర్యలు తీసుకోవాలి, రైతు కాంగ్రెసును అడుకున్నాడు, మిలర్లు 40 రూపాయల చొప్పున కొంటా మంటారు, తెచ్చిన తరువాత అందులో ఫారిన మేటర్ వుంది బెడ్ల వుంది అని రిఫ్ట రూపాయల కంటే ఎక్కువ యివ్వం అని చెబుతారు, అందుకని కగిన రాహితీలు రైతుకు కల్పించి ఎఫ్ సి ఐ చేత మిలర్లచేత రైతు దాన్యం కొనిపించేలా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను రైతు వద్ద వున్న నాణ్యత లేని దాన్యాన్ని ఎదుడల చేయడం ప్రభుత్వ కర్తవ్యమని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పోతే వ్యవసాయ కూలీలు వున్నారు, గామీజీ ప్రాంతాలలో వారు ఆదిక సంఖ్యలో వున్నారు, కొన్ని చోట్ల వారికి యిండ్ల స్థలాలు కేటాయించినా డి. ఆర్. ఓ. ఎవార్డు కొరకు రెండు సంవత్సరాలు పడుతున్నది, రెండు సంవత్సరాలలో పేదవారికి, హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారికి, ప్రతి ఒక్కరికి యిల్లు యిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం సంతోషించ వలసిన విషయం, డిస్ట్రిక్ట్ గెజిట్ లో వేసుకుంటే సరిపోతుంది అని కూడా చెప్పడం జరిగింది, అయినా క్రింద వున్న మిషనరీలో జరుగుతున్న విలంభనలవల్ల యిండ్ల స్థలాల కార్యక్రమం సక్రమంగా జరగడం లేదు, సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంట్ వారు, సిబ్బంది లేదు, యింకా కొంత డ్రైము పడుతుంది అని చెబుతారు

పేదవారు చాలా అసంపృప్తి చెందివున్నారు, ఇంట్లో స్థలం, గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు పేటుమెంట్లు యిస్తున్నారు, ఎప్పుడు యిస్తారు అని అడిగివున్నాను, అదనంగా సిబ్బందిని యిచ్చి ఆ కార్యక్రమాన్ని ద్వారా తిని పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను అంతేగాకుండా బ్యాంకు ద్వారా లోన్లు యిస్తున్నారు, లోన్ ఎనిమల్స్ కొనడానికి, మార్జినల్ మనీ ప్రొవైడ్ చేయడానికి మూడు మోసాలు తీసుకుంటున్నారు. దబ్బు వుంది, సహాయం చేయాలని వుందిగాని కాగితాలు కదిలడానికి మూడు నెలలు వదులుతున్నా, రైతులు తిరిగి వేసారిపోతున్నారు పేదవారి ఆర్థిక పరిస్థితి పెరుగు వరచడానికి బ్యాంకుల జాతీయం చేసి సత్వర సహాయం చేయాలని అనుకున్నా, ఆ సహాయం కొన్ని కారణాలవల్ల జరుగడంలేదు, ఆ సరిస్థితిని సరి చేసి, వీటికి, మార్జినల్ మనీ ప్రొవైడ్ చేసేవానికి వర్తన కోఆర్డినేషను వుండునట్లు చేసి పేద వాడికి సహాయం అందించాలని మనవిచేస్తున్నాను

ఇకపోతే కృష్ణా గోదావరి డెల్టా లోకలైజేషను గురించి చెప్పాలి, సర్ ఆర్థర్ కాటన్ గారు ఆ రోజులలో ఏ కొద్ది ఆయకట్టుకో ఏర్పాటు చేసిన డెల్టాలో దరిమిలా అయింట్లు డెవలప్ అయిన తరువాత కూడా అవే తూములు వున్నవి, ఆ మురుగు కాలువలే పున్నవి, అదనంగా సౌకర్యం కల్పించలేదు, వాటిని రీమోడల్ చేసి స్టబిలైజ్ చేయాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించడం చాలా సంతోషం. షేరింగ్ రైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు, కావలు సిస్టమ్ అయి వున్నవి, దిగువ నుండి సాగు చేయుచుని చెప్పారు యీ సంవత్సరం దానివల్ల ట్రాన్స్ ప్లాంట్ చేషను ఆలస్యం లేకుండా సకాలములో జరగడానికి సౌకర్యం కలిగింది, అవి సిస్టమ్ అవడం వల్ల ప్రతి సంవత్సరం యాన్వర్ మేంబోనెస్ కొనుక్కు ఎదురు చూడవలసి వుంటున్నది, అందుకని, ఒకేసారి యిన్వెస్టుమెంట్ ఎక్కువ అయినా, సిమెంటు లైనింగు చేయవలసిన అవసరం వుంది, దానికి ప్రభుత్వ సంకల్పం వుంది, అది త్వరితగతినే చేట్టి అధికార్పత్తికి ప్రభుత్వం తోడ్పడాలి ఇక డ్రేనేజ్ వదులు జరిగిన చోట రైతాంగానికి రిలీఫ్ వచ్చింది, అయితే డ్రేనేజ్ వదులు చాలా షుండ్కోడి తనగా జరుగుతున్నది, పెద్ద డ్రేన్ లో చిన్న చిన్న డ్రేన్స్ వుంటున్నవి, ఒకచోట చేసేప్పుడు ఎఫెక్టివ్ గా డ్రేన్ చేయడం లేదు, కొంత కొంత చేసి క్యాలెన్స్ వర్క్ వదిలిపెట్టడంవల్ల యిబ్బంది ఏర్పడుతున్నది, మురుగునీటి కార్యక్రమం తొందరగా చేపట్టి యీ అసౌకర్యం తొలగిస్తే రైతాంగానికి ఎంతో మేలు కలుగుతుంది. పూర్వం ఎప్పుడో కట్టిన చాలా న్యారోవేండ్స్ వున్నవి, అలాగే బ్రిడ్జిస్ కూడా ఆ విధంగా వుండడంవల్ల యీ కాలవలపైన మురుగు హెడప్ అయి పోతాయి ముంపుకు గురై పరిస్థితి వుంది, అందుకని, ఆ బ్రిడ్జిస్ ను వెండ్స్ ను వెడల్పు చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా నాగార్జునసాగర్ ఏరియా ఉంది. గుంటూరు జిల్లాలో 14 లక్షల ఎకరాల 12-25 p.m మాగాణి భూమి ఉంది. భారతదేశంలోని ఏ జిల్లాలో కూడా అంత విస్తీర్ణమైన మాగాణి భూమి లేదు. అటువంటి విస్తీర్ణంగలచోట నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టుకు మురుగు నీటిపారుదల ఏర్పాటు లేదు. ఇదివరకు ఏ ఏర్పాట్లు అయితే ఉన్నాయో అవే ఉన్నాయి కాని అదనంగా ఏమి ఏర్పాటు చేయలేదు. బాపట్ల తాలూకాలో 40, 50 వేల

ఏకరాల లేక్ లాగ తయారైంది. అప్పుట ఎటువంటి మురుగునీటి పారుదల సౌకర్యమూ లేదు. కనుక నాగార్జునసాగర్ ఏరియాకు ఒక మురుగు కాల్వ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉందని నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత 1977-78వ సంవత్సరానికి బిడ్డ్యచ్చక్తికి 140 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు చాలా సంతోషం. రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు 1,100 మెగా వాట్లకు మించింది ఈ రంగంలో చాలా ప్రగతి సాధించాము ఏ దేశము కూడా విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదన శక్తి పెంచనిదే వ్యవసాయకంగా, పారిశ్రామికంగా ముందుకు పోజాలదు మన ఉత్పాదన శక్తి ఆభాజనకంగానే ఉంది కాని దానిలో కొన్ని లోపాలున్నాయి. గాగ్గిమసీమలలో అగ్రికల్చరల్ పంపు సెట్లు చాలా ఉన్నాయి లోవోల్టేజీవల్ల మోటార్లు బరన్స్ అవుతున్నాయి. రైతాంగానికి అదనంగా కెపాసిటర్లు కొవాలని ఇన్ సీస్టు చేస్తున్నారు. పవ్ సెట్ పెట్టుకుంటే బేగ్గికాదాన్ను రావడంవల్ల 20, 30 సెంట్లు మాత్రమే తరుస్తున్నది మరల పవ్ సెట్ వదిలితే ఆ 20, 30 సెంట్లే తడుస్తుంది. ఈ లోపుగా మళ్ళీ బ్రేక్ డౌన్సు రావడం జరుగుతున్నది దీనితో రైతులు సరమతమవుతున్నారు ఈ విషయంలో రైతాంగాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను రైతాంగము ఎల్క్రిగిసీటీ బోర్డువారిని అడిగితే ప్రభుత్వం నబ్బిడి ఇచ్చి చేసుకోవాలి కాని మా బాధ్యత లేదని అంటున్నారు. ఇప్పుడు వర్షాలు లేక రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు కనుక రైతులు కట్టవలసిన పన్నులను కట్టమని బలవంతం చేయకూడదని, లోన్సుకోసం పెట్టుకున్న ధరఖాస్తులను చూసి వెంటనే వాటి కాంక్షను అన్వేషిస్తు చూడాలని, ఇళ్ళ స్థలాలను పెట్టుకున్న లోన్సును వెంటనే ఇచ్చేట్లు చూడాలని కోరుతూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్ష, ఈ రోజున శ్రీ ఓషన్ చంద్ర జీవన్ లాల్ దివాన్ గారి బిడ్డెటు ప్రసంగంపైన డిస్ కషన్ చేయమన్నారు. చాలా సంతోషం వారి మొదటి పేరాలో చెప్పారు.

“It is a matter of gratification that the Poll was conducted peacefully in all the parts of our State in the highest traditions of democracy which we all cherish” అన్నారు దీనిని గురించి అనేకమంది నభ్యులు మాట్లాడారు మొన్న జరిగిన ఎలక్షన్లు జనతా పార్టీకి కాంగ్రెస్ పార్టీకి కాదు నియంతృత్వానికి, ప్రజాస్వామ్యానికి మధ్య జరిగినది ఆ జనతా పార్టీ పేరు ఎట్లాగ వచ్చిందనే విషయం గురించి రెండు మాటలు చెబుతాను మనకు 1971 జనవరిలో ఎలక్షన్లు వచ్చాయి. అప్పుడు పాత కాంగ్రెస్, కొత్త కాంగ్రెస్ అని పోటీ పడితే మనం కొత్త కాంగ్రెస్ ను గెలిపించాము ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ఎన్నో హామీలు ఇవ్వగా ఆమె నాయకత్వంలో ఎన్నో పనులు జరుగుతాయని కొత్త కాంగ్రెస్ ను గెలిపించడం జరిగింది. కాని ఆ హామీలను ఆమె నెరవేర్చలేక పోయింది. ప్రధాన మంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రజలకు ఇచ్చినటువంటి హామీలను నెరవేర్చలేక పోయారని శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణగారు 1975వ సంవత్సరంలో ఓపరులో ఉద్యమం లేవదీసారు. అప్పుడు అధికార బలంతో ఆ ఉద్యమాన్ని అణచివేసారు గుజరాత్ లోని ప్రభుత్వం పడిపోయింది. ఇవన్నీ జరిగినా ప్రభుత్వం కొనసాగుతూ

వచ్చింది. 1975 జూన్ 19 వ తేదిన అంహాబాద్ హైకోర్టులో శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ఎన్నిక చెల్లదని జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు అప్పుడు ప్రధానమంత్రి వదలినుంచి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ దిగిపోవలసిందిగా కొంతమంది పార్లమెంటు మెంబర్లు రిజల్యూషను పాస్ చేస్తున్నారని తెలిసి వెంటనే ఎమర్జెన్సీని ప్రకటించారు ఆమె దిగిపోవాలని అనడం తప్పా? ఆమె ఎన్నిక చెల్లదని చెప్పడం తప్పా? ఎమర్జెన్సీని డిక్లేర్ చేసి 20 సూత్రాల పథకమును 5 సూత్రాల పథకమును ప్రకటించారు ఇక ఎక్కడ చూసిన ఆ జనమారే ఆ 20 సూత్రాల పథకమును శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ, 5 సూత్రాల పథకమును ఆమె కుమారుడు సంజయ్ గాంధీ ప్రకటించారు చివరకు ఎలక్షన్లు పోస్టుపోస్ట్ చేసి తమ స్వార్థానికి కోర్టులకు ఉన్న అధికారాలను తీయించి వేసారు కాన్స్టిట్యూషనును ఎమెండ్ చేసారు పరాయి దేశాలకు అప్పులకు పోకే వీరి ప్రజాస్వామ్యమా కాదా అని అడిగితే క్యాబినెట్ డెసిషన్ తీసుకోకుండా ఎలక్షన్లు డిక్లేర్ చేసారు అప్పుడు శ్రీ బాబూ జగజీవన్ రాంగారులాంటివారు బయట వచ్చారు. వారు బయటకు వచ్చి కాంగ్రెస్ ఫర్ డెమోక్రసీ అని ఒక పార్టీ పెట్టారు తరువాత మిగిలిన పార్టీలవారందరూ ఏకమైతే కాని ప్రయోజనముండదని అన్ని పార్టీలు ఏకమై దానికి జనతా పార్టీ అంటే పబ్లిక్ పార్టీ అని అర్థం. జనతాపార్టీ కాంగ్రెస్ నుంచి వచ్చిన చీలికయే. వియత్నత్వం పోవాలని ఈ ఎలక్షన్లు జరిగాయి ప్రజలు తీర్పు చెప్పారు జనతా పార్టీ గెలిచింది చాలా సంతోషం ఈ ఎన్నికల సందర్భంలో ఒక విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తాను లేట్ శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు ఒక విషయం చెప్పారు ఏ ప్రభుత్వం అయినా సరే ప్రెసిడెంటు రూలు ఇంప్రోజు చేయకుండా ఎలక్షన్లు పెట్టి ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లాలని చెప్పారు ప్రధానమంత్రి హోదాలో ఆమె ఉండి ఎలక్షన్లు పెట్టడం న్యాయం కాదు Why should not we impose President's rule and do that? అధికార హోదాతో, అంగబలంతో ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లి ఓట్లు అడగడం 12-35 p.m న్యాయమైన ప్రజాస్వామ్యం కాదని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. గవర్నర్ సీజనల్ కండిషన్స్ గురించి చెబుతూ ప్లడ్స్ వచ్చాయి అన్నారు నెల్లూర్ జిల్లా, చిత్తూరు జిల్లాలో ప్లడ్స్ వచ్చాయి మినిష్టర్లు వెళ్ళి చూసారు, సెంట్రలు కమిటీవారు వచ్చి చూసారు ప్రధానమంత్రిగారి కొడుకు వచ్చారు. ఇందిరాగాంధీ వచ్చినా భయం లేదు కాని ఆమె కొడుకు వస్తే మాత్రం ముఖ్యమంత్రిగారు భయ పడుతూ స్వాగతం పలుకకపోతే లాభం లేదు. పాపం ఆయన చెప్పలు ఎక్కడ పెట్టారో మరచి పోయాడు అవి తెచ్చి ఇచ్చారు హెలికాప్టర్లలో బయలు దేరారు కాళహస్తిలో విజ్ఞాపన పత్రం ఒకటి ఇచ్చారు దానిని చదువుతున్నారు పెద్ద నాయకులు మన ప్రోగ్రాం డ్రైము అయింది బయలు దేరుదాం అన్నారు షట్ అన్ ఆరి అన్నారు ఈ పరిస్థితులకు దిగజారిపోయారు ఈ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తున్నాను ప్లడ్స్ విషయంలో ఆయన ఏమి రిజుండ్ చేషన్లు చేద్దామని వచ్చాడో తెలియదు. వస్తుంటే వసూళ్ళు 10వ తేదీ వరకు అపి ఉంటుంది అని మీరు చెప్పి జైలు పరిస్థితులు ఉన్నా రెమిషన్ ఇవ్వలేదు టాకాట్టుతో సహా గుంజుకుంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగితే అపీనర్ల దే రాజ్యం అంటారు. 30వ తేదీ లోగా వసూలు చేయకపోతే సస్పెండ్ చేస్తామని తాసిల్దార్లకు ఆర్డర్లు ఇచ్చారు. ఎన్నికలలో అంతా చూసాము చిత్తూరు జిల్లాలో కుప్పం, వలమనేరు తాలూకాలలో

కాగడానికి నీళ్లు లేవు పంచాయితీ రాజ్ రిగ్గులు వేయలేదు Necessary measures have been made for supply of drinking water అని గవర్నర్ అంటారు త్రాగునీటి సమస్యను తీర్చలేని ప్రభుత్వాన్ని ఏమనాలి? వ్యవసాయ పంటల ధరలు తగ్గాయి అన్నారు ఉత్పత్తి పెరిగింది అన్నారు. వ్యవసాయదారులు ఎరువులు ఏ ధరకు కొనుక్కొంటున్నాడు 50 రూ ల ఎరువులు 150 రూ లు చేసారు వాడు ఏవిధంగా బ్రతకాలి కూలీ రేటు పెంచాము అన్నారు. వాడికి అది ఇస్తున్నామా? ధరలు అదుపులో ఉన్నాయా అన్నారు. 20 సూత్రాల్లో మొదటిది అది ఎక్కడ అదుపులో పెట్టాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు పల్లె ప్రజలు కూలీ చేసి తెచ్చుకొన్న డబ్బుకోసం లాకు రాసుకొనే నూనె కూడా రావడం లేదు మీరు ఇచ్చిన గొంతు లిని బ్రతుకకు వచ్చాడు ధరలు కంట్రోలు చేసాం అంటారు గుడ్డలు పైన ధరలు చేసారు ధర ముంద్రించక ముందు ఎంత ఉంది ధర : 60 రకం పెరిగింది బంగారం సత్యం చెబుచాను ఆర్థిక మంత్రి సుబ్రహ్మణ్యంగారు వెళ్ళాడు ఏల్లయ్యమామయి ఎలిక్ట్ ఫండ్ ఇచ్చారు మీటరు పైన 50 పైసలు వేసుకోండి అని చెప్పారు వరి మా సంగతి నిమిటని వాళ్లు అడిగితే. ఎవరైనా అడిగితే ముగ్గురు ఉండి చూసుకోండి అంటున్నారు అప్పుడు ఏమి ధర ఉంది, ఇప్పుడు ఏమి ధర ఉంది. కరెంటు వోల్టేజీ ఉన్నది గోదావరి, కృష్ణా డెల్టా అంటున్నారు. సుప్రంలో పాలేరు నది ఉంది దానిలోని నీరంతా మద్రాసుకు పోతోంది.

The entire water is going waste into Madras State Several representations have been made to arrest flow of water and to utilise that water for our benefit At the time of Brahmananda Reddy's Ministry, we made representation to have a pumping scheme to divert that water But that has not yet been materialised

(Mr Speaker in the Chair)

కాని అక్కడ అటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి, ఇక ఎలక్ట్రిసిటీ విషయం తీసుకుంటే ఇక్కడ హైదరాబాదులో కనుపిస్తున్నది వ్యవసాయదారునికి కరెంటు ఎప్పుడు వస్తుందో ఎప్పుడు పోతుందో తెలియదు 24వ తేదీలోగా డబ్బు కట్టకపోతే డిస్ కనెక్షన్ మళ్ళీ దానికి రికనెక్షన్ చార్జెస్ ఇవ్వాలి ప్రతి నెల కరెంటు ఖర్చు చేసినా చేయకపోయినా 20 రూలు కట్టాలి విద్యుచ్ఛక్తి గురించి చెప్పాలంటే చాలా ఉంది. ఎడ్యుకేషన్ చాలా బాగా జరుగుతున్నదని చెప్పారు గత సంవత్సరంగా 5 సూత్రాలు అని పెట్టి ఫేమిలీ ప్లానింగుకు టీచర్లుకు కోటా, రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్లకు కోటాలు అని పెట్టి ఈ రోజు అదో గతికి తీసుకు వస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయులు ఆ పని చేయకపోతే జీతాలు ఇవ్వలేదు ఏమైనా అంటే మీనా క్రింద పెడతాము అంటారు ఈ ఉపాధ్యాయులను ఇలా చేయడం చాలా పొరబాటు ఎస్ సి బి సి ఎస్ టి కార్పొరేషన్స్ వేసాము అంటున్నారు ఇవి ఏమి పని చేస్తున్నాయో ఎవరికి తెలియదు బి.సి కార్పొరేషన్ పెట్టి 20 లక్షలు ఇచ్చి డెవలప్ చేయండి అంటారు. బి.సి లు ఎంతమంది ఉన్నారు దానితో వారిని ఏమి డెవలప్ చేసారు? కాకాకల్కెర్ రిపోర్టు 1953లో నెహ్రూ ఉన్నప్పుడు ఇచ్చారు. ఆ రిపోర్టు ఏమి అయిందో తెలియదు దాని ప్రస్తావన

లేదు అప్పుడు నెంటరులో ఉచ్చిన జనర పార్టీ ఒక వామీ ఇచ్చింది దాని వర్తన సానం ఏమీ అయిందో తెలుసుకోవాలి. ఇక వైద్యనదుపాయాల విషయం. గ్రామాలలో వైద్య నదుపాయాల ఏమీ లేవు అస్పత్రుల స్థితి చూడలేము. నాటిలో మందులు ఉండవు తాలూకా అస్పత్రులలో అడిగేవాళ్ళే లేరు. కుప్పం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ అస్పత్రుని అప్ గ్రేడ్ చేస్తామని 1974-75 మార్చిలోనే మాట ఇచ్చారు. నా క్వశ్చన్ కూడా ద్రావు చేసుకోమని అన్నారు నాకింకా ఈ రోజు ఆ హాస్పిటల్ ఆదే పరిస్థితిలో ఉంది.

మారిటోరియమ్ ప్రకటించారు పేద రైతులకు నన్నుకారు రైతులకు ఎవరైనా పైగివేటు పార్టీని అప్పులు ఇస్తే వారు మరల ఆ అప్పులు ఇవ్వవలసిన పని లేదని అన్నారు నాని గవర్నరు మెంటుకు పేద రైతు రూపాయి బాకీ ఉంటే మీరు దానిని మాత్రము మార్చి చేయడం లేదు ఈ రోజులు బ్యాంకులు పెట్టాము, కార్పొరేషన్లు పెట్టాము అంటున్నారు వాకి అప్పులు కావాలంటే ఎవరు పూచీకత్తు ఇస్తారు అది లేనిదే బ్యాంకులు అని అప్పులు ఇవ్వవు కనీసము 5, 10 రూపాయలైనా దొరకని పరిస్థితి దానికి కలిపించారు వేరే ఆల్టర్నేటివ్ ఏర్పాటు చేశామని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వం సిగ్గులేకుండా నన్నుకారు రైతులకు ఇస్తామన్నారు ఏ బ్యాంకు అయినా ఇవి ఇచ్చా యంటే నేను చాలాజీ చేస్తాను కనీసము స్టాటిస్టిక్స్ కోసమేనా ఇచ్చామంటే అది టానులోను సిటీస్లోను జరిగిందేమో కాని గ్రామ సీమల్లో మాత్రము ఏమీ జరగలేదని చెబుతున్నాను ఇప్పుడు అయినా ప్రభుత్వము కళ్ళు తెరిచి ప్రజల కనీస అవసరాలైనా ఇచ్చి వారికి ఏ విధమైన ఈతి బాధలు లేకుండా వెంటనే ఆదుకోకపోతే మనము వారికి చాలా మోము చేసే వాళ్ళము అవుతామని చెబుతూ ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ తెలిపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ పి శ్రీరామమూర్తి (నాగరికతకము) — అధ్యక్ష గవర్నరు గారి ప్రసంగాన్ని బలపరుస్తూ ప్రవేశ పెట్టినటువంటి తీర్మానాన్ని నేను బల పరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను ఎన్నికల విషయములో మన ఆంద్రప్రదేశ్ లో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి, మన ముఖ్యమంత్రి, వారి సహచరులకు కూడా చాలా ఇది గర్వించదగిన విషయమని నేను అంటున్నాను దేశములో ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని మిగతా రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూస్తే మన రాష్ట్రములో 42 స్థానాలకు 41 స్థానాలను కాంగ్రెసు దక్కించుకున్నందుకు, కాంగ్రెసు కేంద్రికేడ్స్ గెలిచినందుకు ప్రజలు ప్రభుత్వము పట్ల, కాంగ్రెసు పట్ల ముజువు చేసుకున్నారు. ఏవో కొన్ని కారణాల వల్ల ప్రజలకు అనేక రకాలుగా ప్రభుత్వము పైన ప్రధాని పైన కూడా విమర్శలు చేయించినా, ప్రభుత్వానికి అండగా నిలిచినటువంటి వారు దళిత వర్గాలు, రైతులు, హరిజనులు, గిరిజనులు వెనుకబడిన వర్గాల వారు మాత్రమే కాని భూస్వాములు, వాణిజ్యులు ఎంత మాత్రం కారన్న విషయము పెద్దలందరికీకూడా తెలిసినదే ముఖ్యంగా కమల మనవి చేస్తున్నాను కేంద్రములో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము పోయి జనతా ప్రభుత్వము స్థాపించే రోజు ఏర్పడింది మన ఆంద్రప్రదేశ్ లో కూడా అప్పుడే ప్రజలు ఎన్నికలు ఎప్పుడు వస్తాయి పరిస్థితులు ఏవిధంగా ఉంటాయి అనే విషయాన్ని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము

గుర్తించవలసిన బాధ్యత ఉందని నేను మనవి చేస్తున్నాను, ముఖ్యంగా రైతాంగములో ఉన్న నిరుత్సాహము, విస్పృహ వారు కాంగ్రెసు పార్టీని సపోర్టు చేయడానికి ఆంగీకరించని, వీలులేని పరిస్థితులు కూడా వచ్చాయి. మనము ఎన్ని టాక్సులు విధించాము అన్నది చూసుకుంటే ఇప్పుడు వెబ్ లాండు ఎసెస్ మెంటు టాక్సు, కమర్షియల్ క్రాఫ్టు టేక్సు అక్కడ ఉన్నటువంటి గ్రామాధికారులు, రెవెన్యూ అధికారులు రెండు లక్షల ఎకరాలలో ఒక లక్ష డ్రైవు, ఒక లక్షలో వెబ్ క్రాఫ్టు ఉంటే వాళ్లు లక్ష ఎకరాలకు ఎసెస్ మెంటు చేస్తారు. అక్కడ ఉన్నటువంటి గ్రామాధికారులు వాళ్ళను మోరాసు చేస్తే అది ముఖ్యమంత్రికి మంత్రులకు ఆ నింద వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. వెంటనే ఇది రద్దు చేయకపోతే ప్రజలను వివరీతమైన బాధలకు గురిచేసిన వారపుతాడని చెబుతున్నాను. జనతా పార్టీ ఇచ్చిన ఎంజీను మానిఫెస్టోలో 5 ఎకరాలు లోపు ఉన్న రైతులకు ఈ టాక్సులు ఉండవని చెప్పారు. అందుచేత ప్రభుత్వము వారు రైతాంగాన్ని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని ప్రభుత్వము వెనుక నిలచినది వీరే కాని భూస్వాములు, వ్యాపారస్తులు మాత్రము కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి దీని మీద ప్రభుత్వము ఒక డెసిషన్ తీసుకొని రైతాంగానికి సహాయము చేయవలసిందిగా నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇంక మనము ఋణవిముక్తులను చేస్తూ చట్టము తెచ్చాము. దీని వల్ల చిన్న రైతులు, పెద్దూలు కులాలు, పెద్దూలు తెగలవారు, బాకవర్లు క్లాస్స్ వారు అప్పులు దొరక్క బాధపడుతున్నారు. ఇప్పుడు గ్రామీణ బ్యాంకులు పెట్టారు. విశాఖనట్టణము శ్రీకాకుళము జిల్లాల గ్రామీణ బ్యాంకుకు రెండు బ్రాంచీలు ఓపెన్ చేశారు. ఈ బ్యాంకుల పరిధి అయిన 10 కిలో మీటర్లు దాటి ఒక్క కిలో మీటరు పైన కూడా ఏమీ జరగడం లేదు. ఈ ఆర్డినెన్సు వల్ల ఇతర క్రా రైతులు 10 రూపాయలు అప్పు కూడా పుట్టని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రామీణ బ్యాంకు ఏర్పాటు పదార్థముగా మాట్లాడుతూ ప్రతి సమితి ఏరియాలోను గ్రామీణ బ్యాంకు బ్రాంచీ ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. వెంటనే వీటిని ఓపెన్ చేసి పేదవానికి సహాయము చేసి కొంతవరకు వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకునే పరిస్థితి కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇంక విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి గతి మూడు సంవత్సరాలలో 600 మెగా వాట్ల నుంచి 1100 మెగా వాట్ల ఉత్పత్తికి పెరిగింది. కాని గ్రామాల్లో ఉన్న వారికి మాత్రం ఇది సెంటు పెరసెంటు ఉత్పత్తి ఎక్కువ చేసుకున్నా ఉన్నటువంటి గ్రామాల్లో నాలుగోవంతు గ్రామాల్లో కూడా విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యము కూడా లేదని మనవి చేస్తూ ఈ సౌకర్యాన్ని అన్ని గ్రామాలకు బుగజేయాలని తమ ద్వారా మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్ కాళయ్య పాల్గొనడం. — అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగము చాలా నిస్సాంగం ఉందని అతి సాయపడుతున్నాను. ఈనాడు ఎన్నికల వాతావరణము తరువాత మొదటిసారిగా మనము సమావేశమైనాము. ఈ ఎన్నికల దేశంలో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో చూసినట్లయితే ఇది ప్రజలు వారికి ఉన్నటువంటి అభిప్రాయాన్ని విభిన్న రీతిలో స్పష్టీకరించినట్లు కనబడుతోంది. ముఖ్యంగా ఖమ్మము జిల్లా విషయములోకి చూసినట్లయితే ఖమ్మము జిల్లా రాజకీయ పార్టీలో గత మూడున్నర సంవత్సరాలుగా

ఏక కుటుంబ పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా దౌర్జన్య పూరితంగా సాగినటువంటి వెంగళరావుగారి ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలు తిరుగుబాటు చేసి వారి అధిపత్యాన్ని వెలిబుచ్చడానికి ప్రయత్నము చేశారు కాని ఓట్ల లెక్కింపు తరువాత ప్రజలకు కూడా ఆశ్చర్యము వేసింది ఎన్నికల ఫలితాలు ఏమైనా ఎన్నికలు జరిగిన తీరును గురించి మాత్రము తెలుసుకోవలసిన అవసరము రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు ఉంది ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు పార్టీలో మూడున్నర సంవత్సరాలుగా నామినేటెడ్ నాయకుడిగా ఉన్నటువంటి వెంగళరావుగారు ముందుగా పార్టీలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని చంపేశారు పార్టీ సమావేశాలు లేకుండా సంవత్సరన్నర నుంచి ఒక్క సమావేశము లేకుండా పార్టీని నడపుతూ వచ్చారు అయినా నాటోటి సభ్యులు పార్టీ సమావేశాల పెట్టించి వ్యక్తిగతమైన సమస్యలను ప్రజల ముందు ప్రవేశ పెట్టాలంటే అవకాశము లేకుండా ముందుగా పార్టీని తమ నిరంకుశత్వముతో చంపేసి తరువాత పార్టీ బెటరూడా రాష్ట్రములోను నియంతృత్వ పో డలను పాకిస్తు విధానాలను అమలు చేయడం ద్వారా ఆంధ్ర దేశాన్ని నడిపించడము జరుగుతూ ఉంది నేను ముఖ్యంగా మనవి చేస్తున్నది మరి కాంగ్రెసు సభ్యులంతా బాసారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి, ఏ దేశములో అయినా, ఏ రాష్ట్రములో అయినా ఒక రాజకీయ పక్షము ఈ పద్ధతిలో సరవగలుగుతుందా, ఒక నాయకుడు రాజకీయ పక్షం గురించి ప్రతిపక్షాలు అయినప్పటికీ కూడా ప్రతిపక్షాలను మాటాడే తీరు వారిని గాడిదలనో, దున్నపోతులనో ఇంకొకటనో చేసినటువంటి ప్రసంగాలు ఎంతవరకు హేళుబద్ధంగా, న్యాయమైన ప్రజాస్వామ్య సాంద్రదాయాలకు అనుగుణంగా ఉన్నవా అని నాతోటి కాంగ్రెసు సభ్యులు ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను ఇది 12-55 p.m. వరకులాగ గుండెమీద చెయ్యి వేసుకొని నిద్రపోయే రోజుకాదు, దేశంలో ప్రజలు జాగృతం అయ్యారు ఈ జాగృత అయినటువంటి ప్రజలు ముందు నిలవ వలసినటువంటి పార్టీ అధికార పార్టీగా గాని లేక లేపు ప్రతిపక్షంగా గాని నిలవ వలసిన అవసరం ఉంది ఈ 41 మంది గెలవడంతోనే ఇది వెంగళరావుగారు తమ బలంగా తమ గొప్పతనంగా భావిస్తూ ఉన్నారు దీంతో కొంత వాదన కూడా పని చేసినటువంటి శాసన సభ్యులకు గాని మంత్రులకు గాని మరి ఒకరికి గాని పంది పెట్టడానికి సిద్ధముగా లేనట్లు వారి వైఖరిని పట్టి స్పష్టము అవుతూ ఉంది, ఈ పరిస్థితులలో నిజముగానే ఇది వారి బలము అయినట్లయితే, నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి అధికార పక్షానికి మనవి చేస్తూ ఉన్నాను-తాము వెంటనే శాసన సభను రద్దు చేసి ఈ మేజార్ మాసములలోనే ఎలక్షన్లకు సిద్ధము కండి, ఎలక్షన్లు పెట్టండి, ప్రజా తీర్పుకు తాము నిలబడండి అని కూడా నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను ముఖ్యంగా ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యం లేకుండా నియంతృత్వ పరిపాలన సాగించడం జరిగింది, వారే కాకుండా వారి కుమారులు ఖమ్మం జిల్లా యూత్ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగా పెట్టి వారు ఖమ్మం జిల్లా యంత్రాంగాన్ని ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని కూడా ఆ కుమారుడు యొక్క పాలేర్లు లాగా మార్చి కలెక్షరును, ఎస్ పి లను కూడా వారి స్వంత పాలేర్లుగా మార్చి అక్కడి వారితో ఏకీభవించవలసి వంటి కాంగ్రెసు శాసన సభ్యులమీద లేక వారితో ఉన్నటువంటి కార్మిక నాయకులను కూడా హింసించినట్టి పంపుటలు కూడా మీకు తెలిసినవే కదా. నా నియోజకవర్గంలో

నాతోపాటు, కాంగ్రెసుకోసం ప్రాజాటు ఇచ్చి పని చేసినటువంటి కార్మిక నాయకుడిని బొగు గనులలో ఆతనిని డిస్ మిస్ చేయడం జరిగింది. 22 మందిని అక్కడ నుంచి ఇతర జిల్లాలకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం జరిగింది. అట్లాగే థర్మల్ పవర్ స్టేషనులో ఉన్నటువంటి కార్మిక నాయకుడు జుగయ్యలాంటి వాడిని, ఉద్యోగం చేస్తున్నటువంటి వాడిని డిస్ మిస్ చేయడం జరిగింది. మిగతా కార్మికులను హింసించడం జరిగింది. అంతేకాదు సింగరేణి కోలరీస్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా ఉన్నటువంటి రామన్ తో వారికి ఉన్నటువంటి లాలోచి ఫలితంగా మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. ఏ దేశంలో అయినా ఏ రాష్ట్రంలో అయినా ముఖ్యమంత్రి తన పర్యటనలో ఒక ఐ ఏ ఎస్ అధికారి ఇంటిలో నివాసం చేయడం మీరు ఎక్కడైనా విన్నారా? అని లడుగుతున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారు రెండుపార్లు, రి, రి రాత్రులు రామన్ గారి స్వయం ఇంటిలో మకాము చేసి వారు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా పర్యటన చేశారు ఇది రాష్ట్రంలో గాని దేశంలో గాని ప్రజాస్వామ్యానికి లే మన ప్రజాస్వామిక రీతులకు ఇది సరిగిరి కాదని సభద్వారా నేను మీకు ఒకసారి జ్ఞాపకం చేస్తూ ఉన్నాను. అంతే కాకుండా రామన్ తో సహా లాలోచి ఫలితంగా ఈవేళ ఎలక్షన్ లో దాదాపు 28 సింగరేణి కాలరీస్ కార్మికులు అయితే జీవులయితే తిరిగివచ్చి, దీనిని ఎన్ క్వయిరి జరిపించ వలసిని ఆవసరం ఉంది. అంతేకాదు శ్రీ రామన్ గారు 16వ తేదీ పోలింగు జరుగుతూ ఉంటే 8 పోలింగులలో సబ్ కలెక్టరు వెంట తాను స్వయంగా తాను పోలింగు బూత్ లోనికి వెళ్లి తే 9 పోలింగు స్టేషన్ దగ్గర కార్మికులు, అక్కడ ఉన్నటువంటి రాజకీయ పార్టీలు తిరుగుబాటుచేసి ఆతనిని తరిమికొట్టడం కూడా జరిగింది. ఈ సంగతి మీరు కూడా రాష్ట్ర వ్యవస్థాపక విచారణ జరిపించాలి అని నేను మనవిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఖమ్మం జిల్లాలో వారి అధికార పెత్తనానికి అంతులేకుండా వారి అణ్ణాయి యొక్క ఉరిలాటాన్ని తప్పిస్తవరచాలనే ఉద్దేశంగా అఖరుకి కోరినీకి జుగం ప్రవాదరావు కోరినీ అని ఖమ్మం పట్టణంలో పెట్టడం అనేక మంది సభ్యులు చూసి ఉంటారని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. వారి అధికారానికి అధికార హంగుకి అధికార ప్రదర్శనానికి అంతులేకుండా పోయింది. ఒకసారి ఆలోచించండి. 1976వ సంవత్సరము వరకు 50 వేల ఆస్తి కలిగినటువంటి వెంగళరావుగారు ఈవేళ కోటిళ్ళరుడు ఎట్లా ఆయ్యారో మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. ఈనాడు కోటి 80 లక్షల ఆస్తి కలిగినటువంటి వీరు ఒకనాడు ప్రజలయొక్క బలముతోటి, ప్రజలయొక్క మద్దతుతోటి నాయకుడుగా కార్యకర్తగా వచ్చినటువంటి వెంగళరావుగారు అనాడు ఒక పూరిపాకలో ఉన్నటువంటి వెంగళరావుగారు ఈనాడు వారి స్వంత ఊరిలోనే ఎయిర్ కండిషన్డ్ గెస్టు హౌస్ డబుల్ ఫ్లోరీడు గెస్టు హౌస్ కట్టడమే కాకుండా బొబ్బిలి రాజాగారి యొక్క స్వంత భవనాన్ని 10 లక్షల విలువైన భవనాన్ని 40 వేలలో రిజిస్టర్ చేయించుకున్నటువంటి వెంగళరావు దీనితో తప్పిస్తవరకుండా ఈనాడు వారు ముఖ్యమంత్రిగా నివసిస్తున్నటువంటి ఈ భవనాన్ని 5 లక్షలలో కట్టినటువంటి వారికి ఈ ఆస్తి ఎక్కడనుంచి వచ్చింది అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నీతిని గురించి సందేహం ఇచ్చినంతమాత్రాన చాలదు. నీతిని గురించి మాట్లాడినంత మాత్రాన చాలదు. లేక తమ అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించని వారి కుటుంబాలను నాశనం చేయడంతో మాత్రం చాలదు అని కూడా నేను మనవిచేస్తున్నాను. నా తార్కా బీచరుగా

ఉన్నంతమాత్రంచేత నామీద ఉన్న కోపాన్ని సాధించడంకోసం నా భార్య పనిచేస్తున్న గవర్నమెంటు గరల్స్ హైస్కూలుని సింగరేణికోలరీస్ మేనేజిమెంటుకి హెండ్‌వర్ చేయడం జరిగింది ఇది ఎక్కడయినా ఏ ప్రభుత్వం అయినా దేశంలో చేసేదాని ప్రయివేటు మేనేజిమెంటులో ఉన్నటువంటి స్కూలును ప్రభుత్వం తీసుకోవడం మనము నిన్నాము 1-05 p m గాని ప్రభుత్వం యొక్క పాతకాలలను సింగరేణి కాలరీస్ మేనేజిమెంటుకు ఉపాధ్యాయులను కాకుండా వాళ్లని తీసివేసి హెండ్‌వర్ చేయడం అనేటటువంటి సంఘటన గురించి ఒకసారి ఆలోచించండి. ఈ నాడు ఈ రాష్ట్రంలో జనమేమీ ఉన్నది ప్రజల ప్రభుత్వం కాదు ఇది వెంగళరావుగారి స్వంత రాజ్యంగా స్వంత కమతంగా వారి స్వంత జాగీరుగా నడిపిస్తూ ఉన్నారు దయచేసి కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులు ఆర్థిక విమర్శ చేసుకోవలసిందిగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఉన్నాను ఈ నాడు ఈ అధికారాన్ని అందగా పెట్టుకొని ఇంతటితోటి చిలకుండ్రు మాసాల క్రితము సింగరేణిలో రామన్ గారు వెంగళరావుగారు లాలోచించి నేను ఉంటున్న నా ఇంటిలో కరెంటు డిస్‌కనెక్టు చేశారు అని మనవి చేస్తున్నాను కొత్త గూడెం పట్టణంలో ఎలెక్ట్రిసిటీ, వాటర్ కూడా సింగరేణి కంపెనీదే ఇది ప్లేటు పబ్లిక్ అండర్ టేకింగు 6 మాసాలు అయినా యింతలో కరెంటు కట్ చేసి ఈ కరెంటు కావాలి అంటే నేను పోయి రామన్ గారిని ఆశ్రయిస్తే కరెంటు వస్తుంది అట ప్రజలు ఎన్నుకున్న ఒక శాసన సభ్యునికి ఈ పరిస్థితి ఈ వేళ ఖమ్మం జిల్లాలో జరుగుతూ ఉంటే అధ్యక్ష, మీ అధ్యక్షరలో శాసన సభ్యులతో ఖమ్మం జిల్లాలో ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయండి. ఖమ్మం జిల్లాలో అధికార దుర్వినియోగం ఎట్లా జరిగిందో మీరు ఆలోచించండి. కాంగ్రెసులో ఉన్నటువంటి కాంగ్రెసు వాదులు మీద ఎంత హింస జరిగిందో మీరు ఆలోచించండి అంతే కాకుండా ప్రతి పక్షాలుగా ఉన్నటువంటి ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీల పట్ల ఆక్రమ జరిగిన దౌర్జన్యాన్ని కూడా మీరు ఆలోచించండి ఈ విధంగా ఒక దౌర్జన్యకరమైనటువంటి ప్రభుత్వం జరుగుతూ ఉంటే ఎన్నాళ్లు ఈ కాంగ్రెస్ ఇందిరాగాంధీ పేరు చెప్పకొని ఈ రాష్ట్రంలో నిలువ కలుగుతుంది అని నేను అడుగుతున్నాను ఇంతకంటే అవి నీతికరమైన ప్రభుత్వం ఇంతంటే అవినీతికరమైనటువంటి ముఖ్యమంత్రి ఈ భారత దేశంలో లేడు కాబట్టి నేను కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఉన్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా దానికి సిద్ధము అయి ఒక జూడిషియల్ ఎన్‌క్వయరీ ఆర్డర్ పేయండి లేక కేంద్ర ప్రభుత్వము అయినా సిద్ధము అయి జూడిషియల్ ఎన్‌క్వయరీ ఏర్పాటు చేయడం ప్రజా స్వామ్యంతో ఒక మంచి సాంప్రదాయం అవుతుందని ఈ సందర్భంలో నేను మనవి చేస్తున్నాను ఇతర కార్యక్రమంతో బాటు ముఖ్యంగా సత్తుపల్లిలో ఏర్పాటు చేసినటువంటి గవర్నమెంటు కాలేజీ తీసుకోండి. మధిర లాంటి పెద్ద పట్టణంలో గవర్నమెంటు డిగ్రీ కాలేజీ లేదు. వారి స్వంత వియోజకవర్గం గ్రామం అయిన సత్తుపల్లిలో ఒక కాలేజీ ఏర్పాటు చేసినారు ఆ కాలేజీకి గవర్నమెంటు జీత ద్వారా వారి స్వంత పేరు పెట్టుకున్నారు. ఇది ఎంత వరకు న్యాయం అని మనవి చేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా వారి ఊరు ప్రక్కన ఉన్నటువంటి ఉమామహాలా వింజరులో నానియోజక వర్గంలో ఉన్న వారి ఊరికి

రెండు వర్గాల దూరములో ఉన్న ఊరులో 580 జనాభా అయితే ఆ గ్రామంలో 2 లక్షల 20 వేల రూపాయలు పెట్టి ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు వారి గెస్టు హౌస్ కట్టించారు ఎయిర్ కండిషన్ గెస్టు హౌస్ ఇది న్యాయ్యం కాదని నేను వ్రాశాను మీరు వృధా చేస్తున్నారు అని నేను వ్రాశాను నామీద ఉన్నటువంటి ఆగ్రహంతో ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుతో ఒక లక్ష 80 వేల పెట్టి ఇంకొక గెస్టు హౌస్ కి అక్కడే శంకుస్థాపన చేసి ఇప్పుడు పూర్తి చేస్తూ ఉన్నారు ఇంతటితో తృప్తి పడకుండా వాణిశ్రీ ఒక లక్ష రూపాయలు దానము చేసింది అది మీ గ్రామం ప్రక్కన ఏదైనా ఒక సౌర్యం చేయండి అని. ఆ లక్ష రూపాయలు అధారముగా చేసుకొని ఏదొకటి కంట్రాక్టరు, ఎక్స్‌క్యూట్ కంట్రాక్టరు ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు కంట్రాక్టర్లు వీరందరిని ప్రోగు చేసి డిక్టేటు చేసి వరంగల్లులో వారి తమ్ముడు కొండలరావు వారి కుమారుడు జలగం ప్రసాదరావు గెస్టు హౌస్‌లో కూర్చోని కంట్రాక్టర్స్ ని డిక్టేటు చేసి ఒక రోజున 9 లక్షల 80 వేల రూపాయలు 10 వర్సంటు ఏక్సెస్ పెట్టుకునేటట్లుగా ఇక్కడ అప్రెవ్ చేసినట్లుగా దానికి ఏర్పాటు చేసుకున్నారు ఈ హాస్పటల్ పేరుతోటి మొత్తము 43 లక్షలు రూపాయలు ఈ వేళ మీరు వసూలు చేశారు. దీనికి ఏమైనా అక్కప్పుంటు ఉందా? దీనికి ఏమైనా అభిరీతి ఉందా అని మనవి చేస్తున్నాను అట్లాగే సత్తుపల్లిలో కాలేజీ పేరుతోటి దాని కమిటీ అధ్యక్షుడు వారి తమ్ముడు ఇప్పుడు క్లెగ్స్ ఎమ్ పి గా ఎన్నిక అయిన జలగం కొండల రావు గారి అధ్యక్షతతో ఉన్నటువంటి కమిటీ అంతా కంట్రాక్టర్స్, ఇతర జిల్లాలో అనుకుంటారు, డబ్బు అంతా ఖమ్మం జిల్లాకే పోతుందని—మా పట్ల రాష్ట్రంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో వారికి ఒక రకమైన అసూయ కూడా పెరిగింది రేపు ప్రభుత్వము మారితే ఖమ్మం జిల్లాకు రావలసిన వాటా కూడా దక్కుతుందా లేదా అని అనేకము వంటి భయము కూడా మాకు లేకపోలేదు. ఈ డబ్బు అంతా ఎక్కడికి పోతుంది? మా జిల్లా ప్రజలకు ఈ డబ్బు అంతా సత్తుపల్లి తాలూకాకు వారి నియోజక వర్గానికి పోతుంది అని తెలుసు ఇది ప్రజలను ఉద్దరించడానికి కాదు కంట్రాక్టర్స్ దగ్గర 10 వర్సంటు 20 వర్సంటు వసూలు చేయడానికి జరిగింది అనే అభిప్రాయం ఖమ్మం జిల్లా ప్రజలలో ఉంది అని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను ఈ సత్తుపల్లి కాలేజీ పేరుతోటి 52 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేశారు. ఎవరు ఇచ్చారు ఈ అధికారం దీనిని ఎవరైనా ఆలోచించేవారు ఉన్నారా? కాబట్టి ఈ పరిస్థితులను అన్నిటిని క్షణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని ఒకవేళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన బాధ్యతను విస్మరిస్తే—నాకు విశ్వాసం ఉంది ఈ నాడు ఏర్పడినటువంటి కేంద్ర ప్రభుత్వం తప్పని సరిగా దీని మీద చర్య తీసుకుంటుంది అది ఈ నాడు ఏర్పడినటువంటి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రులకిచ్చేటటువంటి బహుప్రియమైనటువంటి కానుకగా ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను అదే విధంగా ఈ నాడు పరిస్థితులలో రైతులు ఎంత ఇబ్బంది పడుతున్నారో మనకు తెలియనటువంటిది కాదు ముఖ్యంగా సన్నకారు రైతుల యొక్క సమస్యలు మీ అందరికీ తెలివినవే వారికి ప్రొడ్యూసర్ లేవ్ అనే బాధతోటి అధికారులు పెడుతున్న బాధలు కూడా మనకు తెలిసినటువంటివే. కాబట్టి ప్రొడ్యూసర్ లేవ్ అనేటటువంటిది రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి అని కోరుతూ ఉన్నాను అదే విధంగా 5 ఎకరాల లోపు ఉన్నటువంటి రైతులకు శిస్తును మాఫీ చేయడమే కాకుండా కమ్యూనిటీ క్యాప్ వేస్తున్నటువంటి వారికి కూడా వాటిని కూడా

రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలని మనవి చేస్తూ నేను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ముఖ్యమంత్రి అవినీతి కార్యక్రమాల మీద అధికార దుర్వినియోగం మీద విచారణ సంఘాన్ని వేయవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శంకు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ జె దామోదరరావు (బుగ్గారం, — అధ్యక్ష, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఎన్నికలు చాల కొంతయుతమైన వాతావరణంలో జరిగినాయని చెప్పారు అడిగేవారు లేని పోతే చేసే వాడిది కొంతయుతంగానే ఉంటుంది అడిగే వాడికి నోరు ఎక్కడ యున్నది. వారి మొర వినే వారు ఎవరు? వారు చెప్పే మాటలు వినేది ఎక్కడ? చ.దాల కొరకు ప్రభుత్వోద్యోగులు జైలు వెళ్లారు పూర్వం గడ్డం వసూలు చేసేది ఉంది ఆ వద్దట వసూలు చేశారు ప్రతి ఐస్ ఓనర్ దగ్గర, ప్రతి ట్రాక్టర్ దగ్గర, ప్రతి యింజనీర్ దగ్గర వసూలు చేశారు వారు ఆత్మ సాక్షిగా ఎంత ఫేయిర్ ఎలక్షన్ జరిపారో చెప్పటంలే చాలు

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

గవర్నరు గారికి ఎవ్వరెవ్వి సందర్భంలో జరిగినవి తెలియదో, చూసిన వారు చెప్పడం మరిచిపోయాలో తెలియదు నేను ఒక సంఘటన చెబుతాను వ్రాసుకుని ఇంక్వైరీ చేయించండి, కొంతై నా న్యాయం కలుగజేస్తామనే విశ్వాసం పూజలకు కలిగించండి. జగత్కార తాలూకాలో గోవిందపల్లి అనే చిన్న గ్రామం ఉంది సర్కర్లెట్టు అనే నెవంతో అక్కడ ఉన్న వారందరిని ఆరెస్టు చేసి నెలలకొది ఉంచి వెయ్యి పదిహేను వందలు ఇచ్చిన వారిని విడిచి పెట్టారు. పరిసర ప్రాంతంలో కూడా చాలామందిని ఆరెస్టు చేయడం జరిగింది ఈ నెవంతో లక్షల రూపాయలు పోలీసు వారు వసూలు చేసారు ప్రభుత్వానికి కట్ట ఉన్నాయో, అట్ట ఉందో ఉంటే దీనిపై ఇంక్వైరీ జరిపించి కొంతై నా న్యాయం జరిపించండి అర్థిక శాఖ మాత్రమే నేను చెప్పిన గోవిందపల్లి గ్రామం పేరు వ్రాసుకుంటారని ఇంక్వైరీ జరిపిస్తా ని అనుకుంటాను. భారత దేశంలో బ్రితకకమే తప్ప ఆ పూజలు చేసిన పాపం లేదు వారు సర్కర్లెట్టు కారు ఇక ౨00 సూత్రాల ప్రభుత్వం ఎంతో బాగా జరిగిందని చెబుతున్నారు. ఇండ్ల స్థలాలుకు తన సర్వే నెంబరు తీసుకుంటారని రైతు ఏదై నా ఇచ్చుకుంటే మరొక సర్వే నెంబరు తీసుకుంటారు ఈ విధంగా ఎంతో దుర్వినియోగం జరిగింది హరిజనులకు గిరిజనులకు ఇంక వెనుకబడిన తరగతులకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వవలసిందే, కాదనడం లేదు కాని కొందరిని ఉద్దరించే సిద్ధాంతంతో ఆ పేరు మీద గ్రామంలో ఒకరిద్దరిని బలి చేయడం సరైనది కాదు గ్రామంలో భూమి అంటే తోడి భూమి అవుతుంది అది పోతే రైతు బ్రితకకమే కష్టం అవుతుంది అనుక వానికి సరైన రిమ్యునరేషన్ ఇప్పిస్తే ఎక్కడై నా బ్రితకకానికి అవకాశం ఉంటుంది ఎవరైతే లంచాలు వసూలు చేసారో వాస్తై చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను ఇంట్లపై రిటైర్మెంటు చేసినవ్వారు అవినీతిపరులను ఎవరిని రిటైర్ చేసారో తెలియదు కాని ప్రభుత్వ పెద్దలు చెప్పే మాటలు విని వారందరిని రిటైర్ చేసారు అవినీతిపరులు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలోనే ఉన్నారా? అనదికారులలో లేరా? అధికారం దుర్వినియోగం చేసుకుని దబ్బు వ్వంతం చేసుకున్నవారు లేరా? వారి గురించి ఏమి చట్టం

పెట్టారని అడుగుతున్నాను అక్క పరిశీలన చేసుకుని ప్రజ్ఞాన చేసుకోండి. అక్రమంగా వ్యవహరించే వారు ఎక్కడ ఉన్నా వారిని ప్రక్కకు నెట్టవలసిందే పాలిటిక్సు ప్రాప్తే షన్ గా పెట్టుకుని సంపాదించుకుని పెద్ద మనుష్యులుగా చెలామణి అవుతున్న వారు చాలామంది ఉన్నారు. మీసా వారికి వర్తించదా? ఆ దుర్మనీ మన వ్యవస్థ అ స్వస్థ స్తమై పోయి సిన్సియారిటీ లేకుండా పోయింది దీనిని ఇప్పటికైనా సరిదిద్దు కోవాలని చెబుతున్నాను మీసా అనే రాజకీయ పృథ్వీలపై ప్రయోగించకూడదు సివిల్ రిపోర్టులు ఆర్ ఎస్ ఎస్ జమాయత్ పై నేనా? మొదటి నుంచి సంఘ కాశా వరకాన్ని కలు తం చేసి సంఘానికి ద్రోహం చేస్తున్నవారిపై అమలు కావా? మీసాను రాజకీయ పృథ్వీలను అణచిపెట్టడానికి మాత్రమే ఉపయోగించుకున్నారని చెబుతున్నాను రీపెర్టి ఎనాలిసిస్ వింగ్ వ్రాసిన వ్రాతలు ఎక్కడా కనిపించవు వారిని గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తే శీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి అ? మనవిచేస్తున్నామ మైనర్ ఇరిగేషను పథకాలు చాలా అ స్వవ్యస్తంగా జరిగాయని మనవిచేస్తున్నాను జగిత్యాల తాలూకాలో కనుపురం గ్రామం వద్ద శంకరాకుంట మైనర్ ఇరిగేషను స్కీము ఉంది ఎప్పుడో చెడిపోయిన వనరును బాగు చేయడం అందరు పోకు వచ్చింది ఐతే సర్ కరెక్చరు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు కుంట బెడ్ లో నూరుమీట్రే గ్రామం లోని వారెవ్వరికీ అధికారం లేకుండా ఉండాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం ఆ ప్రజలు ఒప్పుకోకపోవడం జరిగింది నీరున్నప్పుడు దాని జోలికి రాము, లేనప్పుడు దున్ను కంటామని వారన్నారు ఇంక కాలం ప్రయత్నం చేసిన స్కీము దానికో పోయింది దీనిని పూరి చేయించాలని కోరుతున్నాను రైతుల పరిస్థితి కొంత చెప్పవలసి ఉంది వలతిపోతే పూజించే పరిస్థితి ఉండి రైతుకు చొక్కారావు గారిని అడిగారు. మీరు పృథ్వీ షేత్రాలనుంచి విత్తనాలు నష్టయి చేస్తున్నారు కదా వాటి ధర ఏముటి అని క్వింటాలు రు 175 లు అది ఏ ధరకు గిట్టుబాటైతే ఆ ధరకు నష్టయి చేస్తామని అన్నారు వారు ప్రొక్యూర్ చేసే ధర గు 75-76 లు ఎంత తేడా ఉండో చూడండి దీనిని పరిశీలన చేయబోతే వ్యవసాయ వ్యవస్థ దెబ్బ తింటుందని చెబుతున్నాను ఎక్స్ ప్రిసిటీ బోర్డు వారి ఆటోసిటీస్ ఇంకా అంతా కాదు అప్పికేషను ఫారం చేర దానికి వేయ ఇచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఇంకాలో గు తదారులు బైటదేరారు ఎమిటి మాత్రమే కాక మంతిలి వీనిమం గారంటే కూడా పెట్టారు ఈ ప్రయోగాన్ని పరిశీలన చేసి సరైన వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేస్తారని మనవిచేస్తూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి రామకృష్ణ - అధ్యక్ష, గవర్నరు గారి ప్రవంగం వాస్తవ పరిస్థితులను పరిశీలించిచే విధంగా లేదని చెప్పవలసి ఉంది. పార్లమెంటు ఎన్నికలు చాలా ప్రశాంతంగా జరిగాయని గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు ఎంకవరకు ప్రశాంతంగా జరిగాయో పరిశీలించాలి కున విమోజకవర్ లో హరిజనులు వోటు వేయడానికి వస్తే వోటు వేయకుండా అడ్డు తగిలింది వాస్తవం కాదా? అనేక గ్రామాలలో అవినీతి జరిగింది కాంగ్రెసు పార్టీ తన విధానాలను ప్రజలకు నచ్చచేప్పి వోటు తెచ్చుకుంటే బాగుంటే 14, 15, 16 తేదీలలో డబ్బులను తాగిగుడు వివరీతం ఐపోయింది ఆ రెండు రోజులు దుకాణాలు బంద్ ఉంటాయి కదా, ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది మురుగిరీ చేసి వెనుక నుంచి బుల్లా చేసి ఉంచారని అనుకోవాలి ఇటువంటి పరిస్థితులలో జరిగిన ఎన్నికలు అవినీతిపరంగా జరిగిన ఎన్నికలా, న్యాయంగా వ్యేచ్ఛగా

జరిగిన ఎన్నికల పునరాలోచన చేసుకోవలసి ఉంది అనినీతి పద్ధతులకు వోటర్లను పరికొల్పితే దాని పరిణామం ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. ఇకపోతే 1-15 p. m.
రెండవ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు అఖిల పక్ష సమావేశంలో ఎన్నికల గురించే ఒక ప్రవర్తన నియమావళిని ఏర్పాటు చేశారు వ్యక్తులను దూషించడం గాని ఇంకా ఇతర రూపములలో దూషించడం గాని జరగకూడదని వారే వారి ఉపన్యాసాలలో కాలరాచేస్తాము ఊర్ధ్వ పోతారు అని శత్రు ఇచ్చిన తరువాత ఇక రాష్ట్రంలో ఎన్నికలు ఎలా ప్రశాంతంగా జరుగుతాయో మీరే కాస్త ఆలోచించండి ఊర్ధ్వ పోతారు అన్నారే ఈ వేళ ఉత్తర భారతంలో ఊర్ధ్వ పోయారే దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమీ జవాబు చెబుతారు? దానికి కారణం ఏమిటి? కాంగ్రెసు పట్ల ప్రజలకు విశ్వాసం ఉంటే ఉత్తర భారతంలో ఊర్ధ్వ పోవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఇందిరా గాంధీ స్వంత రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసుకి ఒక్క నీటు కూడా రాకుండా పోవలసిన దుర్భరి ఎందుకు పట్టవలసినవచ్చింది. ఎమర్జెన్సీలో 6 నెలల కాలంలో ఇందిరా గాంధీగారి కుమారుడు సంజయ్ గాంధీగారు అనుసరించిన విధానాలు, వారి విధానాలకు ఇందిరాగాంధీ ఇచ్చిన మద్దతు వాటి అన్నిటికీ కాంగ్రెసువాదు తలవంచుకుని బ్రహ్మరథం పట్టడం ముఖ్యమంత్రిలు అంతా కూడా స.జయ్ గాంధీగారిని తీసుకువచ్చి ఊరేగింపులు జరపడం, వారికి రాజ్యాంగంలో ఏలాంటి స్థానం లేకున్నా వారికి స్వాగత వచనాలు పలికి ప్రభుత్వ డబ్బును అంతా దుర్వినియోగం చేయడం, ఈ పక్షాపాత ఫలితమే ఈ పాపాల ఫలితమే ఈ నాడు ఈ పరిస్థితి దావరించడం అనేది నిజం ఒకసారి అత్య పరిశీలన చేసుకోవలసినటువంటి అవసరం ఎంతే నా ఉంది ఇకపోతే బలవంతపు అపరేషనులు ఉత్తర భారతంలో ఒక రకంగా జరిగితే దక్షిణ హిందూస్థానంలో మరొక రకంగా జరిగాయి మన ఆంధ్ర దేశం విషయానికి వస్తే 11 ఏళ్ల కుర్రాడికి అపరేషన్ చేశారని విశాఖాంధ్ర పత్రికలో ప్రకటిస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పేది ఏమిటి? అది అంతా అకృత కిల్లిన అని చెప్పి మొట్ట మొదటలోనే జడ్జిమెంటు ఇస్తారు. ఇది వాస్తవమా కాదా అనే విషయాన్ని పరిశీలన జరిపి పరిశీలన తరువాత అది వాస్తవం కాదని చెబితే అది సమంజసం అయినటువంటిది ముందు వారే ఆ పత్రిక సంగతి ఏమిటో ఎన్నికల తరువాత చూస్తాము అనే దశలో బయట దేనికీ దాని పరిణామాలు ఎలా ఉంటాయో ఆలోచించండి ఇది వాస్తవం కాదా? ఎన్ క్వయర్ జరిగిన తరువాత వాస్తవం అని కూడా ఈ వేళ ముజాఫు అయింది దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమంటారు? ఇది ఒకటే కాదు కలవకురి తాలూకా ఊరుకొండపేట అనే గ్రామంలో హరిజన పిల్లవాడు మిర్యాలగూడలో కూలి చేసుకుని బ్రతకడానికి వెడితే అపరేషను చేపట్ట వచ్చింది. ఇది బలవంతం అంటారా? కాదంటారా? అప్పులు కావాలంటే అపరేషన్ సర్టిఫికేటు కావాలి అన్నిటికీ అపరేషన్ సర్టిఫికేటు కావాలి ఇది బలవంతం కాదా? ఈ బలవంతాల మూలంగానే ఉత్తర భారతంలో ఈ పరిణామం ముఖ్యమంత్రిగారు అటువంటి ప్రకటనలు చేయడం సమంజసం కాదు ఆ బెదిరింపులకు భయపడేవారు ఎవరూ ఇక్కడ లేరు ఉరుత ఊపులకు కుండేత్త భయపడే రోజులు పోయాయి. కరువు వచ్చినప్పుడు గడ్డిని 10 రూపాయలు ఫకువులకు అని, బావులు త్రవ్వడానికి అని వంద రూపాయలు ఇస్తే కరువు సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా? శాశ్వత కరువు వివరణ కొరకు అనావృష్టి ప్రాంతాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో ఆక్కడ కరువు సహాయక చర్యలు, శాశ్వత చర్యలు తీసుకుంటే ఈ వేళ ఈ రకమైన ఇబ్బందులకు

రాయలసీమ ప్రజలు గురి కావలసిన పరిస్థితి ఉండేది కాదు తెలంగాణా ప్రజలు కరువుకి గురి కావలసిన పరిస్థితి ఉండేది కాదు శాశ్వత కరువు నివారణ ఖాగముగా డ్రాటు ప్రోన్ ఏరియాను ప్రకటించారు రాయలసీమలో అనంతపురము జిల్లా, తెలంగాణాలో, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, నల్గొండలో దేవరకొండ ప్రాంతంలో డ్రాట్ ప్రోన్ ఏరియా ప్రోగ్రాము క్రింద డబ్బు కేటాయించారు కాని ఇది శాశ్వత కరువు నివారణకి ఉపయోగించడం లేదు గట్టులు శ్రవ్వడానికి ఉపయోగించడం తప్పితే ఎక్కడ నీటి వనరులు ఉన్నాయో వాటిని బాగు చేయడం అనే కృషి ఏమీ లేదు ఇదివరకు ముఖ్యమంత్రిగారు దేవరకొండ వచ్చినప్పుడు చెప్పాము నాగార్జున సాగర్ రిజర్వాయర్ లో నుండి రెండు లిఫ్టు ఇరిగేషన్ పథకాలు చేపడితే ఆ రెండు లిఫ్టు ఇరిగేషన్ పథకాల ద్వారా కనీసం ఒక 15 గ్రామాలకు సౌకర్యం ఏర్పడే అవకాశం ఉంది. నాగార్జున సాగరులో మునిగిపోయిన ప్రాంతం నష్టపడిన ప్రాంతం అవకాశం ఉంది. నాగార్జున సాగరులో ఈ లిఫ్టు ఇరిగేషన్ సౌకర్యాలు ఉపయోగపడతాయని వారికి అనాదు చెప్పాను చివ్వుకుండా ఆలోచిస్తాము అమలు జరుపుతాము అని చెప్పారు ఆ పథకాలు కలెక్టరు గారు గవర్నమెంటుకి పంపించారు అని ఇంతవరకు అమలు జరపడం జరగలేదు వ్యవసాయ కార్మికులకు పేద జనానికి కనీస వేతనాలు ప్రకటించారు ఇది ఏ గ్రామంలోనూ అమలు జరపడం లేదు. అమలు జరిపించే యంత్రాంగం లేదు పేరుకు చట్టాలు చేశారు ఇదిగో మేము చట్టాలు చేశాము అని పత్రికలలో ప్రకటించుకొని, మేము ఇలాంటి అనేక అభ్యుదయకర చట్టాలను చేశామని చెప్పుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్పితే ఇది అచరణలో అమలు జరగడం అనేది లేదు అప్పులను రద్దు చేశామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది అది సంతోషమే కాని ప్రత్యామ్నాయ వసతులు పేద రైతులకు గాని, వ్యవసాయ కార్మికులకు గాని ఈ ప్రభుత్వం ఏమైనా కలిగించిందా? గ్రామీణ బ్యాంకులు పెడుతూ ఉన్నారు ఈ బ్యాంకులు మేము 10 మైళ్ళ లోపు ఉన్న గ్రామాలకే ఇస్తాము అంటున్నారు ఆ గ్రామానికి బస్సు బోవాలి అంటారు. ఆ గ్రామానికి రోడ్డు ఉండాలి అంటారు. మరి బస్సు, రోడ్డు సౌకర్యాలులేని గ్రామాలయొక్క పరిస్థితి ఎవరుచూడాలి ప్రయవేటు వద్దీ వ్యాపార స్థులు అప్పు ఇవ్వరు గవర్నమెంటు బ్యాంకులు అప్పులు ఇవ్వవు ఆ స్థితిలో వాడి వ్యవసాయము ఏమి కావాలి? వారు ఎల్లా బాగుపడాలి? ఈ చట్టము వల్ల లాభము కలుగుతుందా? నష్టము కలుగుతుందా అని ఒకసారి పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఉంది ఈమధ్యన జరిగిన పార్లమెంటు ఎన్నికలలో మా తాలూకాలో రెండు గ్రామాలు వోటింగును బోయ్ కాట్ చేశారు. ఆ గ్రామాలకు రోడ్డు సౌకర్యం లేదు సుమారు దేవరకొండకు 45, 50 కిలోమీటరులు దూరము ఉంటుంది. అక్కడ రోడ్డుసౌకర్యం లేదు, అక్కడ ఎవరికైనా ఆపదవచ్చి ఆదమనిషి గర్భవతి అయినా ప్రసవం కావడానికి సిద్ధపడితే దేవరకొండ ఆస్పత్రికి తీసుకు వచ్చేందుకు సౌకర్యం లేదు మా గ్రామానికి రోడ్డు సౌకర్యంలేదు కాబట్టి మేము వోటింగులో పాల్గొనమని బాయ్ కాట్ చేశారు. ఇట్లాంటి రోడ్డు సౌకర్యాలు కలిగించమని చెప్పి అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వ

దృష్టికి నేను తీసుకువచ్చినాను వెనుకబడిన ప్రాంతాల పట్ల ప్రభుత్వం సవిధి తల్లి ప్రేమ చూపించడం తప్పితే వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి అవసరమైన పద్ధతులలో పని చేయడం జరగడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :— అధ్యక్ష, గవర్నరుగారు స్పీచ్ లో చాల జాగ్రత్తగానే వాడారు పీస్ ఫుల్ గా ఎలక్షన్స్ జరిగినాయి అని అన్నారు పీస్ ఫుల్ గా అంటే చాల ప్రశాంతంగా ఎన్నికలు జరిగినాయని ఎమర్జెన్సీ ఉన్నటువంటి కాలంలో కూడా దేశం చాల ప్రశాంతంగా ఉంది అన్నారు ఇప్పుడు కూడా అదే ప్రశాంతత ఉందని చెబుతున్నారు ఎమర్జెన్సీ విషయంలో గాని తరువాత గాని ఉన్న ప్రశాంతత స్మృతాన ప్రశాంతత మాత్రమే కాని డెమోక్రటిక్ వేలో ఎలక్షన్స్ జరగ వలసినది పీస్ ఫుల్ గా గాదు ఫెయిర్ అండ్ ఫ్రీ ఎలక్షన్స్ జరగాలి. అవి జరిగినాయో లేదా మనం చూడాలి అందువల్లనే కాబోలు బహుశః వారి అడ్వెన్ లో ఆ రెండు మాటలు వదలి ప్రశాంతంగా ఎలక్షన్స్ జరిగినాయి అని మాత్రం గవర్నరుగారు అన్నారు. తెలిసే వాడేరేమోనని నేను అనుకుంటాను మరి ఫ్రీ అండ్ ఫెయిర్ ఎలక్షన్స్ జరగలేదని మిత్రులు చాలమంది కూడా చెబుతున్నారు. ఆ విషయమై ఒక ఏకాభిప్రాయం ఉంది. సంజీవరెడ్డిగారు ఒక కమిటీ వేస్తామని అన్నారు, పోగళరావుగారు ఒక కమిటీ వేస్తామని అన్నారు తప్పకుండా కమిటీ వేయమని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఎలక్షన్స్ ఫ్రీ అండ్ ఫెయిర్ గా జరిగినాయో అని విచారణ చేయ వలసిన అవసరం ఉంది. మిత్రులు కాళయ్యగారు కూడా చాల విషయాలు చెప్పారు. ఏ వియోజక వర్గంలో జరిగిన విషయాలు ఆ వియోజక వర్గం నభ్యులందరికీ తెలుసు. ట్రాన్స్ పోర్టు మినిష్టరుగారు మా గుంటూరు జిల్లా ఇన్ చార్జిగా ఆయన ప్రతి లాఠీ మరియు ప్రతిబిస్సు ఓనర్ దగ్గర 200 రూపాయలు చొప్పున వసూలు చేశారు ఎన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టారో ప్రోగు చేసి కమిటీని విచారించమనండి కొత్తూరు అనే గ్రామం వెళ్లి మీ గ్రామానికి ఒక బిస్సు వేస్తామని అక్కడ ఓటు తీసుకున్నారు. బందారుపల్లి అనే గ్రామం వెళ్లి కరంట్లు ఇస్తామని అక్కడ సిమెంటు దూలాల త్రోలి ఓటు తీసు కున్నారు. ప్రతి గ్రామం వెళ్లి రోడ్లు వేయిస్తామని, కరెంటు ఇప్పిస్తామని ప్రజలను మోసము చేసి ఓటులను తీసుకున్నారు. మోసము చేశారని ప్రతిపక్షాలు అంటున్నాము. అది విచారించమని కోరుతున్నాను. మాకు తెలిసిన మరొక విషయం ఏమిటి అంటే మన రాష్ట్ర గవర్నరుమెంటు 25 లక్షల అదనపు ఓట్లను దిగుమతి చేసి ఎలక్షన్స్ జరిపిందని ఇది ఈనాడు మాకు తెలుస్తున్న సమాచారం. నిజంగా ఏమాత్రం అయినా హాసెస్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లయితే దానిని ప్రోలు చేయమనండి. దూషణ చేయడం కాదు, చేస్తే ఆ నంగతి తెలుస్తుంది.

1-25 p.m.

పీపుల్ వర్క్స్ వచ్చింది దానిని ఒప్పుకోవాలి ఉత్తర హిందూస్థాన్ లోనూ ప్రజల తీర్పు వచ్చింది. దక్షిణ హిందూస్థాన్ లోనూ వచ్చింది ఉత్తర హిందూస్థాన్ లో వచ్చిన తీర్పు వ్యక్తిగత ద్వేషాల వల్ల జరిగినదట అది న్యాయమా అనేది ఆలోచించాలి ఒక ప్రత్యేకమైన జాడీషియర్ కమిటీని వేసి ఎన్నికలలో జరిగిన అత్యాచారాలను విచారణ చేయించాలి గుంటూరులో కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వెనుక వున్న పెద్ద పునుష్యులను ఒకసారి గమనించండి. మీసా క్రింద అరెస్టు చేయబడిన ఒక వ్యక్తి, ఇన్ కమ్ టాక్స్ కోసము రెయిడ్ చేయబడిన వ్యక్తి నిన్నటి వరకు స్వతంత్ర పార్టీలో వున్న వ్యక్తులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని బలపరిచారు. లజ్జాధికారులు బలపరిచిన విషయము వుంది వారు కేసిన ఫార్మ్ ప్రామిసెస్ ని విచారించాలి ఇక మన గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి వస్తాను దీనిలో పేద ప్రజానీకమును బుజి విముక్తులను చేశామన్నారు చేసి ఒక అస్థిర పరిస్థితిని తీసుకువచ్చారు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పేదవారికి అప్పు పుట్టకుండా చేశారు సొసైటీల ద్వారా పేదవారికి అప్పులు యిచ్చే ఏర్పాటు చేశామని ప్రభుత్వము అంటున్నది కాని అది ఏమాత్రము అమలుజరగడము లేదు వారికి అప్పుపుట్టే మార్గము లేకుండా వుంది ఈ వట్టమును రేషన్ షాప్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. పేదవారు మరొక పేదవానికి అప్పు యిచ్చినా కూడ దానిని ఎగగొట్టవచ్చునని అన్నారు పెద్ద వడ్డీ వ్యాపారులో, ధనికులో అప్పు యిస్తే దానిని చెల్లించన కురలేదన్నా ఫరవాలేదు కాని పేదవారు యిచ్చినది కూడ యివ్వకక్కర్లేదు అడడము న్యాయము కాదు. సొసైటీలు యిచ్చిన బాకీలు, బ్యాంకులు యిచ్చిన బాకీలు చెల్లించాలట. వ్యక్తుల దగ్గర తీసుకొన్న అప్పులనే మాపి చేయాలనడములో న్యాయము కనిపించడం లేదు ఈనాడు రైతులంతా వివరీకమైన అసంతృప్తితో వున్నారు 1972 కరువాక రైతులపైన 200, 300 రెట్లు పన్నులు పెంచడమే దానికి కారణము వారికి సౌకర్యాలు కల్పించడము లేదు రైతుల పట్ల చాల చిన్న చూపు చూశాము రైతుల నుంచి ఈ విధంగా పన్నులు వసూలు చేయక పోతే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ఎట్లా చేయాలని ప్రభుత్వము అంటుంది రైతులను కొల్లగొట్టినందువల్ల వచ్చే డబ్బు చాల తక్కువగానే వుంటుంది. అన్ ఎక్సోపెడో మనీ కోట్ల రూపాయలు వుండి కాశ్యుగారు చాల ఇన్ డైన్ సెస్ యిచ్చారు. ఆ డబ్బు నరుక్కలేదే అవుతున్నది. ఆ డబ్బును బయటకు తీస్తే రైతులపైన పన్నులు చేయవలసిన అవసరం వుండదు.

1-30 p.m.

Mr. Speaker:—The House now stands adjourned till 8-30 A.M. tomorrow [24-3-1977]

[The House then adjourned to meet again at 8-30 A. M. on 24-3-1977].

APPENDIX

Speech of Sri P Ranga Reddy, Minister for Finance presenting the Budget for 1977-78 to the Andhra Pradesh Legislature on the 23rd March, 1977

Sir,

I rise to present the Budget of Andhra Pradesh for the year 1977-78

As the hon members are aware, the Legislature is meeting only for a short period in this session in view of the recent elections to the Parliament. The financial year 1976-77 is coming to a close shortly and it is, therefore, necessary to place the administration in sufficient funds till such time as the hon members are able to meet again for a detailed consideration of the Budget. In view of this, I am presenting an interim Budget seeking a "Vote-on-Account" for a period of 4 months upto the end of July, 1977. I shall come before the Legislature again with the final Budget.

ECONOMIC SITUATION

The year 1976-77 commenced against a back-drop of three successive years of notable economic progress. During the three years 1973-76, the State income of Andhra Pradesh at constant prices had risen at an annual average compound growth rate of 7.3 per cent. During these years, the level of foodgrains production increased by about 27.3 lakh tonnes or by 40.5 per cent. Like-wise, the industrial production also showed substantial step up during this period. The index of industrial production in the State has risen by 14.4 per cent in 1974 over 1973, by 12.4 per cent in 1975 over 1974 and 10.6 per cent in 1976 over 1975. Thus during the last three years, the State not only enjoyed a substantial measure of economic progress, but also a solid foundation for sustained economic growth was laid.

This year on the agricultural front, however, the monsoon has played truant and the State experienced erratic seasonal conditions. During the months of October and November 1976, coastal districts of our State were subjected to repeated cyclones which upset the economy of these areas. Added to this, were the prolonged dry spells in parts of Telangana, Rayalaseema and Srikakulam and Vizag districts as a result of which our earlier hopes of bumper harvest this year also were belied and there has been a sharp decline in the production of the khariff crop. This was accentuated further by the breach in the century old Godavari Anicut resulting in inadequate supplies of water to the Eastern and Central Godavari delta areas in both Khariff and Rabi seasons of this year. The Government, however, have taken expeditious steps to remedy the situation. An amount of Rs. 12.18 crores was sanctioned for taking up relief measures in the cyclone and drought affected area. Subsequently the Government of India released advance

plan assistance for cyclone relief of Rs 3.53 crores which included assistance to weavers of Rs 50 lakhs and to fishermen of Rs 25 lakhs. As a measure of relief to the farmers Producer Levy was abolished. Besides this, remission of land revenue has been ordered in those areas. Collection of land revenue and Taccavi loans in the affected areas has been postponed. Distress Taccavi loans have been distributed for rehabilitation of the victims. Disbursement of short-term loans for both Khariff and Rabi have been ordered. Schemes for extension of Bank loans have been drawn up and both the Co-operative and the Commercial Banks are in the process of implementing them. In so far as the breach in the Godavari anicut is concerned, prompt steps have been taken to close the breach. The work on the Dowlaiswaram arm of the Godavari Barrage has been speeded up. Normal supply of water to Eastern and Central deltas is expected to resume in the ensuing Khariff season.

The Inflationary trends which gripped the economy throughout the country during 1973 and 1974 have been reversed in the later half of 1975. The down ward trend in the prices continued till the yearly part of 1976. Subsequently the prices showed an upward trend, but still were at a lower level than the peak reached in 1975.

20 POINT ECONOMIC PROGRAMME

As Hon ble Members are aware the 20-Point Programme is being implemented in Andhra Pradesh with efficiency, vigour and enthusiasm. I may take this opportunity of highlighting some of the achievements under this programme.

In 1975-76 production of food grains in Andhra Pradesh touched an all time record of 94.28 lakh tonnes representing an increase of 40% over 1972-73 production. This increase was rendered possible by larger coverage under high-yielding varieties and extension of irrigation to new areas. Procurement of rice was stepped up from 2.62 lakh tonnes in 1971-72 to 13.61 lakh tonnes in 1975-76. In 1976-77 however inspite of the adverse seasonal conditions and the abolition of Producer Levy the procurement in Khariff season was 3.5 lakh tonnes. However, Government have ample stocks on hand for distribution, if necessary. A net work of about 22,000 fair price shops have been setup for equitable distribution of essential commodities. As against only 31 Super Bagars in the State prior to march, 1975, 110 new Super Bazars have since been setup. Essential commodities namely, rice, wheat and sugar are being supplied at fair prices to 3,236 hostels in the State. 1.42 lakh students including 44,000 Scheduled Castes and 29,000 Scheduled Tribes have been benefited under this programme.

Under the Land Ceilings Act, an extent of 10,64,426 acres of land has been declared surplus, out of which 79,511 acres has been assigned to 52,134 beneficiaries including 28,283 belonging to Scheduled Casts and 9,544 belonging to Scheduled Tribes. About 4.35 lakh acres have been transferred directly from land-holders to 90,640 protected tenants. About 22 lakh acres of Government land have assigned to landless poor persons under the rash assignment scheme.

Government have undertaken a massive step up of the programme for provision of house-sites to Scheduled Castes and other rural poor. Since 1st April 1975, about 35,000 acres of land have been distributed for providing house-sites for 8.5 lakhs families so far. As against an estimated 82,000 homestead tenants expected to benefit under the Homesteads Act, ownership rights have already been conferred on about 50,000 persons living on homesteads.

In August, 1975, an Ordinance was promulgated declaring moratorium on the recovery of debts owed by small farmers, landless labourers and rural artisans. Recently, a new Ordinance providing for the total liquidation of private debts owed by small farmers, agricultural labourers and rural artisans has been promulgated. This Ordinance provides for recovery of pledged moveables and mortgaged immovable properties and their restoration to the debtors.

Government have been taking special steps to augment the flow of credit through co-operative channels particularly to small and marginal farmers. The volume of short term agricultural lending rose from Rs 42.01 crores in 1974-75 to Rs 65.95 crores in 1975-76 representing an increase of 57%. This is expected to go up further to about Rs 87 crores during the current year. The share of small and marginal farmers in the co-operative credit has also been rising. While it was only 46% in 1973-76, it rose to 55% in Kharif 1976. There Gramina Banks have also been organised in our State to cover those areas where co-operative credit needs to be supplemented. The Small Farmers' Development Agencies, set up to help small and marginal farmers and agricultural labourers, cover 16 of the 21 districts of the State. Physical programmes put on ground include excavation and development of 18,300 wells, 2,100 Community Irrigation Wells, supply of 4,200 pump-sets and distribution of 16,100 dairy animals, 11,000 sheep units and 4,500 pairs of plough bullocks.

PLAN OUTLAYS

In 1976-77 we continued to maintain the accelerated tempo of development activities. Hon'ble Members are aware that we had increased the outlay of our Annual Plan in the current year from Rs 262 to Rs 281.50 crores. It is now anticipated that the outlay in the current year will be of the order of Rs 290.73 crores which compares with an outlay of Rs 148 crores in 1974-75 and Rs 201 crores in 1975-76 and represents a doubling of developmental outlays in two years. This tempo is proposed to be maintained in 1977-78 also by stepping up the Plan outlay by a further 26%.

Annual Plan for 1977-78

The outlay on the Annual Plan for 1977-78 will be Rs 365.75 crores. The 1977-78 Plan Outlay provides for a substantial increase in Irrigation and Power Sectors. The outlay on Power next year will be Rs. 140 crores as against Rs 114 crores during the current year. Similarly, the outlay on Irrigation will be stepped up from Rs. 80 crores in the current year to Rs 107 crores next year.

SECTORAL ALLOCATIONS

During the year 1976-77 the allocations for Agriculture and allied services has been stepped up from Rs 17.73 crores to Rs. 20 crores. The outlay for 1977-78 would be of the order of Rs 26.50 crores. Under Co-operative Sector, there has been a step up of Rs 1 crore over the original Budget allocation of Rs 4.15 crores. For the year 1977-78, the allocation under this sector has been stepped up further to Rs. 6.15 crores. The allocation for Water and Power Development Sector during the current year 1976-77 was originally Rs 151.20 crores which was stepped up later to Rs 194.19 crores. The outlay for the coming year under this sector is Rs 247.17 crores. Under Industries and Minerals Sector, an amount of Rs 8.92 crores has been provided during the year 1976-77 while it is stepped up to Rs 11.25 crores to be spent in 1977-78. Similarly there is an increase of about Rs 5 crores in the Transport and Communications sector also. While the current year's allocation was Rs. 23.42 crores, it has been stepped to Rs 28.37 crores next year. Under Social and Community Services, the outlay for the current year is Rs 37.87 crores and for the next year it is Rs 44.18 crores. Under Economic General Services, an outlay of Rs 1.78 crores has been provided during the year 1977-78 while it was Rs 1.20 crores during the current year.

I shall now briefly touch upon some of the more important projectwise allocations that have been made during the current year and next year.

IRRIGATION AND POWER

The Irrigation Plan of the State has been steeply stepped up. It rose from Rs 21.61 crores in 1973-74 to about Rs 80 crores in 1976-77. The approved Plan for 1977-78 visualises an outlay of Rs 107.17 crores in this sector. During the first two years of the 5th Plan period, 71,000 hectares have been brought under Irrigation under Major and Medium Projects while another 78,000 hectares have come under new irrigation or have been established under Minor Irrigation Projects. During 1976-77, 1.24 lakh hectares will be brought under Major and Medium Projects and 64,000 hectares under Minor Irrigation Projects. During 1977-78, the corresponding figures will be 90,000 and 49,300 hectares.

Nagarjunasagar Project

The original allocation for Nagarjunasagar Project in the Plan for 1976-77 was Rs 13.50 crores which was increased subsequently to Rs 22 crores. Work on the Nagarjunasagar canals upto Mile 69/7 on the right side and upto 151 K M of Main canal on the left side has been completed. The Irrigation potential of 20,000 acres programmed for 1976-77 has been created. For the year 1977-78, a provision of Rs 37.50 crores is made. An additional irrigation potential of 23,000 acres will be created by July, 1977.

Pochampad Project

An amount of Rs 18 crores was allotted for Pochampad Project during 1976-77. For the year 1977-78, Rs 20 crores have been

provided A total irrigation potential of 1 55 lakh acres has been created by July, 1976 It is programmed to complete excavation up to 116 Kms by June, 1977 creating a total irrigation potential of 2 49 lakh acres

Godavari Barrage

The amount originally provided in the Annual Plan for 1976-77 was Rs 5 00 crores Due to the acceleration of the programme of barrage construction this has been revised to Rs 11 00 crores. For the year 1977-78, a provision of Rs 11 00 crores has been made It is programmed to complete by June, 1977 some of the important works like closing of the breach and restoration of Dowlaiswaram Anicut to its pre-breach condition, completion of remaining 61 bays of Dowlaiswaram Arm of the Barrage upto sub-structure level and piers 62 to 70 upto Hoist level

Other Major and Medium Irrigation Projects including Flood Control and Drainage

The total provision for these schemes in the original Plan for 1976-77 was Rs 20 70 crores which was subsequently increased to Rs 24 68 crores by providing additional funds of Rs 2 00 crores to Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II and Rs 2 00 crore to New Medium Irrigation Schemes. An allotment of Rs. 1 00 crores has been made for Thammileru Reservoir Project and as a result the allotment for Flood Control and Drainage has been increased to Rs 4 60 crores during the current year 1976-77.

The provision of Rs 34 82 crores made for 1977 78 covers Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II, Vamsadhara, Somasila, other Spill-over and New Medium Irrigation Schemes.

Government have taken up several Lift Irrigation Schemes and Bore wells through the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation During the current year an amount of Rs. 70.00 lakhs has been sanctioned to this Corporation. In the year 1977-78, an amount of Rs. 1.00 crore has been provided for release as share capital to the Corporation.

Power Project

The Power Plan of the State has been tremendously expanded. It rose from Rs 45 crores in 1973-74 to Rs 111 crores in 1976-77 which has been further increased to Rs 113 91 crores by providing additional funds for Srisailem Project and Rural Electrification. The provision made for Power Sector in the Plan for 1977-78 is Rs 140 00 crores including Rs 32 00 crores for Srisailem Project

The Plan for 1976-77 envisage the commissioning of one Unit of 100 MW at Lower Sileru and two Units of 110 MW each at Kothagudem Thermal Station Stage-IV. The Unit at Lower Sileru has already been commissioned. While the first Unit at Kothagudem has been Synchronised with the grid and is ready for commissioning, the second Unit will be commissioned in 1977-78.

Work on the Srisailem Project is proceeding briskly. The expenditure on the project is expected to be Rs. 21.73 crores during the current year against the original allotment of Rs. 25 crores. The outlay for the year 1977-78 for this project is being stepped up to Rs. 32 crores. The project has also been posed for external assistance and our efforts to secure additional assistance for the early completion of this project are expected to bear fruit very soon.

During 1977-78, two sets of 100 MW capacity at Lower Sileru and one set of 100 MW at Nagarjunasagar are proposed to be commissioned besides the second Unit of Kothagudem Stage-IV. With this, the total generating capacity at the end of 1977-78 will be 1648 MW compared to 668 MW at the beginning of the Fifth Plan.

So far 12,560 villages have been electrified. Following a special drive, over 2,600 Harijanawadas have been electrified. The number of agricultural pump-sets energised so far has gone upto 2.94 lakhs. During the year 1977-71, it is proposed to electrify 1,750 new villages and energise 25,000 pump-sets.

Area Development

The Area Development Programme in the four major Command areas of Pochampad, Nagarjunasagar Right and Left Canals, Tungabhadra and K. C. Canal areas contemplate provision of extension services primarily in the field of Agriculture, provision of credit facilities and creation of infrastructure in these Command areas. It has been programmed to construct field channels in an extent of 34,500 hectares and to systematically develop irrigated dry and wet lands in a portion of this area in 1976-77 in the four selected commands. For the next year, it has been programmed to take up construction of field channels in an area of 53,400 hectares including 20,800 hectares to be developed under World Bank aid.

Drought Prone Areas Programme

As Hon'ble Members are aware the Drought Prone Areas programme covers Anantapur, Chittoor, Cuddapah, Kurnool, Mahaboobnagar and parts of Nalgonda and Prakasam districts of

Andhra Pradesh Some of the important programmes taken up under the Drought prone Areas Programme are minor Irrigation Works, Soil Conservation, pasture land development, dairy development programmes, sheep breeding programme During the current year, there has been substantial step up in the activity of the Drought Prone Areas Programme and outlay for the year 1976-77 is placed at Rs 8.48 crores half of which is Central assistance Besides this, the Government of India have sanctioned an amount of Rs. 1 50 crores towards medium Irrigation Projects during the Fifth Plan period to be implemented in the above districts An amount of Rs 9 04 crores has been provided for this programme in the Budget for 1977-78

Welfare of Weaker Sections

In the Annual Plan for 1977-78, an amount of Rs 2 43 crores has been provided for the welfare of Scheduled Castes, Rs 1 92 crores for the welfare of the Scheduled Tribes, and Rs 1 17 crores for the welfare of Backward Classes

Under the programme for acquisition of House-sites, an amount of Rs 4 crores has been provided for acquisition of house-sites for Scheduled Castes Besides the above allocation over Rs 1 crore will be available under the Six Point Formula funds for economic support and other programmes for Weaker Sections.

During the year 1976-77, commendable progress has been made in terms of advance of loan to weaker sections by the Andhra Pradesh Scheduled Castes Finance Corporation, Andhra Pradesh Backward Classes Finance Corporation and Women's Co-operative Finance Corporation They have advanced a sum of Rs 13 32 crores to the Scheduled Castes benefiting 90 218 persons, Rs 14 80 crores to the Backward Classes benefiting 12,496 persons

In addition, a new Corporation has been set up for financing economic support programmes of Scheduled Tribes during the current year

About one lakh students belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes have been provided with hostel facilities in the State in order to enable them to derive the benefits of education The students are provided with dress, books and writing material as well Government have recently increased the scale of food charges from Rs 40 to 50. per month. The scale of dress has also been enhanced to two sets of dresses per year. Additional funds of the order of Rs 1 crore have been allotted for this purpose. Government have initiated a Rs. 2 crore programme of construction of hostel buildings, with the aid of loans from Commercial Banks for

students belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes. The stipend for Scheduled Caste students in the Industrial Training Institutes has been increased recently from Rs 40 to Rs 75 per month, in order to attract a large number of Scheduled Caste students to the technical training institutions.

Nationalised text-books worth over Rs 28 lakhs have been supplied through the concerned Departments free of cost to students belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes. For the first time, 100% coverage has been achieved in 1976-77, in supplying text books free of cost to the Scheduled Caste and Scheduled Tribe students upto Matriculation level.

Tribal Sub-Plan

Since the initiation of Fifth Five-Year Plan, a new approach has been initiated involving integration of sectoral programmes for implementation in identified areas of tribal concentration. The Sub-Plan is conceived as the instrument for ensuring the flow of General Sector funds as the main thrust for implementing programmes of development. The Broad features of the new approach are as follows —

- (i) Identification of areas of tribal concentration
- (ii) Identification of the programmes for implementation
- (iii) Mobilisation of resources of General Sector supplemented by Tribal Welfare Sector, Special Central assistance and Institutional finance
- (iv) Integration of area, programmes, finances and administration

As instruments for implementing Sub-Plan programmes, Integrated Tribal Development Agencies have been started in Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Khammam, Warangal and Adilabad Districts. Besides, there is a separate project for Chenchus who have been identified as the most primitive and backward among the tribes.

In the Budget for 1977-78, under each sector a separate head of account has been opened to show the funds specially earmarked to be spent in tribal areas besides the amount of Rs 1.92 crores provided for Tribal Welfare.

OTHER SOCIAL SERVICES

Under Social Services, the other important allocations are Rs. 11.50 crores for Urban Water Supply and Drainage, Rs. 4.25 crores for Rural Water Supply and Sanitation, Rs. 6.59 crores for Education and Rs. 4.44 crores for Medical and Public Health. In

the case of medical facilities I have mentioned elsewhere the large increases that have been made under non-Plan for medicines and diet charges etc. Similarly, there has been a substantial step up in the non-Plan provision for Education both in the current year and the next year so as to provide for the increases due to pay revision, D A etc. As Hon'ble Members are aware, two new Universities — one at Warangal and the other at Guntur — and an autonomous Post-Graduate Centre at Anantapur have been set up. The Kakatiya Medical College at Warangal has been taken over by the Government.

URBAN DEVELOPMENT

Considerable importance is being given to Urban Development in the Twin Cities and the major towns of the State. The Urban Development Authority for the Hyderabad area has undertaken a number of schemes for the construction of civic centres, residential complexes and a ring road to serve the Twin Cities. Under the first stage of the Saroornagar Complex, 194 residential plots are ready to be handed over to the purchasers. Another township of 400 acres is being planned at Vanasthalipuram on the Vijayawada Road. Special schemes have been undertaken for the benefit of economically weaker sections dwelling in slum areas. The schemes already taken up in the Twin Cities will, after completion, benefit nearly 1.5 lakh slum dwellers. Similar schemes of environmental improvement and house construction are also undertaken in Vijayawada and Visakhapatnam. The A.P. Housing Board is also planning the construction of nearly 3,000 low cost houses for the resettlement of slum dwellers in the Twin Cities. It is also setting up a Rural Housing Wing to deal exclusively with the construction and promotion of housing facilities for the weaker sections in the rural areas of the State.

SIX POINT FORMULA

Besides the Plan Outlays described above, programmes for the accelerated development of backward areas have been taken up under the Six Point Formula. The total outlay on these schemes in 1976-77 was Rs 18 crores and an equivalent outlay is anticipated in 1977-78. Besides this, an amount of Rs 2.00 crores has been provided in 1976-77 for the development of the twin cities and Rs 3.50 crores in 1977-78. With this amount, apart from development of communication and other facilities provision has been made for development of super specialities at Nizam's Orthopaedic hospital and for improvement of peripheral hospitals. We are anticipating a total assistance of Rs. 21.50 crores from the Government of India under these programmes in 1977-78.

INSTITUTIONAL FINANCE

The economic development of the State depends not merely on the developmental outlays budgetted under the Plan but also on other investments in the economy much of which has come through the financing institutions. The Government have been keenly aware of this and have been trying to see that the assistance by financial institution to projects in our State is further stepped up by better co ordination with them. The All India financing institutions have, on an average, disbursed about 6.5 per cent of their total loan assistance to our State upto 1974-75. As the State should have got much more on the basis of the composite index of population and area, these institutions have been urged to increase their participation in the developmental activities by providing greater credit facilities to our State.

The need to open offices in unbanked growth centres identified by the Planning Department has been recognised by the Reserve Bank of India which has already granted licences for bank branches at 73 of these centres. The Government is in constant dialogue with the Reserve Bank of India and the Government of India on one hand and with the Commercial Banks on the other to provide all the identified Centres with banking facilities before the end of the Fifth Five-Year Plan. This is also being actively pursued in meetings of the District Consultative Committees being convened by the lead banks. A happy relationship between Governmental agencies and banks is evolving in these Committees which have recently taken up in earnest the formulation and implementation of District Credit Plans. The formulation of the Plan has been completed in eleven districts and is expected to be completed in the remaining districts by about May, 1977. The second stage of the exercise has been taken up in all the eleven districts.

The Co-ordination Committee on Institutional finances set up at the State level and its two Sub Committees, one for Agricultural Credit and the other for non-agricultural Credit are continuing to meet frequently and the flow of finance from various financing agencies to the different sectors of development in the State is being reviewed.

INDUSTRIES

During last year's Budget presentation I had informed the Hon. ble Members that Andhra Pradesh was poised for rapid industrial growth. In order to enhance the climate of industrialisation which is already good, we have announced a package of incentives which includes investment subsidy, interest subsidy for units set up by technocrats and interest free sales tax loan. One of the Major industrial undertakings

in the State, viz M/s Singareni Collieries Co Ltd, have taken up a substantial expansion programme, with a total outlay of Rs 93.9 crores during the Fifth Five-Year Plan period.

An important decision taken by State Government in the field of industrialisation is to sponsor in the joint sector the establishment of a fertiliser project at Kakimada costing about Rs 200 crores with the State Government participation. Two paper mills, one at Bhadrachalam and the other near Kurnool are taking shape and both the projects have secured letters of intent for term loans from the Central Financial Institutions.

The Andhra Pradesh Industrial Development Corporation and the Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation have forged ahead with their promotional and developmental programmes and have processed a number of industrial projects and units. The Nizam Sugar Factory Ltd, have already commissioned the Miryalaguda unit which commenced crushing during this season. They have taken on hand the construction of the Hindupur Sugar Factory in Anantapur District. In the Co-operative Sector, Bhimsinghi and Cuddapah Sugar factories have already been commissioned during the current crushing season. The Renigunta and Tandava Sugar factories are under construction.

Government have also extended support to the Handloom sector. In addition to the outlay of Rs 1.39 crores in the plan during the current financial year, a total amount of Rs 42.17 lakhs has been made available under the six point Formula. Government released an amount of Rs 50 lakhs to this sector in the areas affected by the devastating cyclones late last year. By the end of the current year 35,000 weavers are expected to be admitted into the co-operative fold. The Andhra Pradesh State Textile Development Corporation has established nine production centres in different districts covering about 3,000 weavers. Two new projects—one for intensive development of Handloom Industry and another for export oriented production centres which are expected to cover 11,000 weavers in 5 districts are being taken up.

The Andhra Pradesh Mining Corporation have made further investments in their Barytes mines in Cuddapah district in addition to continuing the underground asbestos mines. Work on Mylaram Copper Project is progressing satisfactorily. The Leather Industries Development Corporation of Andhra Pradesh has been designed essentially to ameliorate the economic conditions of the leather workers. Apart from granting individual loans to leather artisans and cobblers they have also taken on hand promotion of joint ventures of the manufacture of leather goods. The Corporation is also setting up

common facility centre in consultation with and with the assistance of the Central Government which will cater to the needs of leather artisans and leather industries in the State.

The rapid pace of industrialisation in our State calls for careful, systematic and effective monitoring and review of the working of the various agencies involved in this exercise. A public enterprise cell is functioning in the Secretariat which from time to time reviews and monitors the performance of the State owned and State sponsored Government undertakings. Recently we have taken steps to establish a cell in the Institute of Public Enterprises at Hyderabad with the financial assistance of the State Government. This cell is expected to render advice to the State Government in respect of matters relating to Public Enterprises.

Increase in Maintenance Grants and Grant-in-Aid

As I have mentioned earlier we have been stepping up the developmental outlays substantially from year to year in the past three years. While doing so, we have not been unaware of the need to provide adequately on the non-plan side for items such as maintenance of assets already created and the proper functioning and modernisation of non-developmental departments which do not get allocations under the Plan but which are nevertheless essential for the welfare of the community such as the judiciary, police and fire services.

Accordingly, we reviewed the adequacy of the provisions made so far for the maintenance of capital assets such as irrigation sources and roads. Government have ordered enhancement of the rate for maintenance of irrigation schemes from Rs 6 per acre to Rs 9 per acre in respect of Medium and Major Irrigation Projects and Rs. 8 in the case of Minor Irrigation sources having an ayacut over 100 acres. Besides this, advance grants to the tune of Rs 94.50 lakhs have been ordered for accelerated maintenance expenditure on the Krishna and Godavari Delta systems and the Tungabhadra High Level Canal and Medium Irrigation Projects. In respect of roads, the maintenance grants have been raised from Rs. 10.86 crores to Rs. 14 crores during this year. Besides this, an advance grant of Rs 1.5 crores has been made for accelerated improvement of roads. An amount of Rs 88 lakhs has been provided under minor works for buildings.

Government have also recognised the need for reviewing the grants-in-aid made to local bodies which had been fixed several years ago and had not been revised subsequently. Hon'ble Members are aware that the financial position of these bodies has not been good and they have been requesting Government to raise the amount of grant-in-aid to them. Government have, therefore

decided to raise the 30 paise grant to 60 paise in respect of communications and the 25 paise contribution has been raised to Re 1 for Gram panchayats and to 50 paise for Panch yat Samithis. Government have also decided to give grants-in-aid to Municipalities to cover 50% of the expenditure involved in enhancement of Dearness Allowance and revision of pay scales of their employees and necessary provision is accordingly made in the Budget for 1977-78.

An amount of Rs 1.40 crores has been given by way of enhancement for medicines and diet charges for the in-patients in Government hospitals. In addition, an amount of Rs 7 lakhs has been sanctioned for the medicines for out-patients in the Government hospitals. On the Veterinary side, an amount of Rs. 30 lakhs has been sanctioned for increasing supply of medicines to the Veterinary hospitals and dispensaries.

We have been taking up a number of steps for the amelioration of the conditions of the Government employees from time to time. During last year, a number of steps were taken, chief among which were increase in Dearness Allowance for employees and grant of relief for pensioners.

The requirement of non-developmental departments have been reviewed and we have provided certain amounts necessary for the efficient functioning of these departments. Thus we have provided Rs. 1.50 crores for Government buildings for various offices including Court Buildings. We have also provided Rs 10 lakhs for the opening of new Court. Under Police, besides an amount of Rs 30 lakhs received from the Government of India for modernisation of the Police Force, we have included Rs 50 lakhs from State resources. Similarly, for Fire Services, we have provided Rs 24 lakhs for replacement of old vehicles and purchase of new vehicles. It will thus be seen that the Government have taken care to ensure that proper functioning of the departments is not affected merely because they happened to be departments not included in the Plan.

I shall now turn to the financial transactions contained in the Budget.

Accounts 1975-76

The revenue surplus was Rs 147.14 crores against the anticipated surplus of Rs 57.56 crores. The improvement was mainly due to increased collections under State Taxes and State's share in Central Taxes and also partly due to shortfall in expenditure.

The year ended with a closing balance of mmus Rs. 29.11 crores. The mines balance is due to investment made in the Public Account.

(Revised Estimates 1976-77)

The revenue surplus is now estimated at Rs 48 43 crores as against the surplus of Rs 39 74 crores in the original estimates. This is mainly due to increased revenue receipts, particularly the States share of Central Taxes and better collection of State Taxes

There is an increase of about Rs 35 crores in the capital expenditure during the year and it is entirely due to increase in Plan outlay. The year is expected to close with a cash balance of Rs 1 crore against the anticipated minus balance of Re 42 69 crores

(Budget Estimates 1977-78)

The revenue receipts next year are estimated at Rs 763 36 crores against the current year's Revised Estimate of Rs 688 07 crores. Tax revenues alone are expected to be Rs 427 07 crores against the the Revised Estimate of Rs 367 67 crores.

The revenue expenditure in the Budget Estimates 1977-78 is anticipated at Rs 697-55 crores as against the Revised Estimates 1976-77 of Rs 636-64 crores. The increase is mainly due to making provision for enhanced grants-in-aid and maintenance grants which I have mentioned earlier. The Capital expenditure in 1977-78 is estimated at Rs. 201-17 crores as against Rs 163.90 crores provided in the Revised Estimates. The increase is mainly attributable to the outlay on the Plan under State and Centrally Sponsored Schemes.

The net effect of the combined transactions in the year is expected to result in a closing balance of minus Rs 52-50 crores which is expected to be covered by drawal of reserves, by better collection of revenues and arrears and increase in Central assistance etc,

(Conclusion)

Hon'ble Members would have observed from the brief account given by me that we have been able to step up our developmental outlays substantially for the years 1976-77 and 1977-78. We have also been able to step up our expenditure on essential non-developmental activities like welfare of employees and proper maintenance of assets and services. This has been possible due to the improvement in our resources and their prudent management. It is essential that, for achieving our objectives of rapid growth and social justice these resources are utilised in an efficient manner. It is in this task that I seek the support of all the Hon'ble Members and I am sure, that it will be available in abundant measure

Sir, with these words, I commend the Budget to the House for its approval.

Jai Hind.